

το δόντι

ΤΕΥΧΟΣ 29 • € 0.01

Δ Ι Μ Η Ν Ι Α Ι Α Ε Κ Δ Ο Σ Η Γ Ι Α Τ Ο Ν Π Ο Λ Ι Τ Ι Σ Μ Ο

Ολυμπιακοί Αγώνες:

Αφιέρωμα στην περιπέτεια
που επιτέλους τελειώνει

Τι σχέση έχει η Γέφυρα
με την Καπέλα Σιξιτίνα;

Ο «νεοφώτιστος» Στέλιος Μάινας

Αλλάζουμε!

Το φθινόπωρο θα μας βρει με ένα
εντελώς καινούριο πρόσωπο

για... άλματα
ταχυμεταφορών

γενική
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΠΑΤΡΑ - ΤΡΙΩΝ ΝΑΥΑΡΧΩΝ 18
Τηλ. 2610-317910 - Fax 2610-313759
ptr@taxydromiki.gr

ΠΑΤΡΑ - ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 148
Τηλ. 2610-314614 - Fax 2610-314197

ΠΑΤΡΑ - ΜΑΙΖΩΝΟΣ 155
Τηλ. 2610-272411

ΠΑΤΡΑ - ΝΟΥΤΑΡΑ 3, ΑΓΙΑ
Τηλ. 2610-430066 - Fax 2610-430327

ΠΑΤΡΑ - ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 152Α
Τηλ. 2610-313510 - Fax 2610-312847

ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑ - 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 20
Τηλ. 26930-23032 - Fax 26930-23032

ΡΙΟ - Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ-ΑΘΗΝΩΝ 198
Τηλ. 2610-453700 - Fax 2610-430003

ΑΙΓΙΟ - ΚΛΕΟΜ.ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 68
Τηλ. 26910-23500 - Fax 26910-62116

ΑΚΡΑΤΑ - Π.Ε.Ο. ΑΘΗΝΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
Τηλ. 26960-33100 - Fax 26960-33100

σύγχρονη πολιτιστική
έκφραση και έντυπα
μέσα ενημέρωσης

Η έκδοση για τις τέχνες
και τον πολιτισμό «highlights»
σε συνεργασία με το περιοδικό
για τον πολιτισμό «Το Δόντι»
διοργανώνουν το
2ο Συνέδριο Φορέων
Πολιτιστικών Ενώσεων

Καθάβρυτα Αχαΐας
8 - 11 Ιουλίου 2004

τηλεφωνίες:
210 38 21 222, www.highlights.gr
2610 623 669, www.todonti.gr

Έδρα: Αποστολογιάννη 15, 14452 Μεταμόρφωση Αττικής
Τηλ.: 210.38.07.100, Fax: 210.38.35.210, www.taxydromiki.gr

Ιδιοκτήτης
Ανδρέας Γ. Τσιλίρας
Αλ. Υψηλάντου 229,
26222 Πάτρα
τηλ. 2610 623669
fax 2610 240250
info@todonti.gr

Αρχισυντάκτης
Γιάννης Μουγγολιάς

Νομικός Σύμβουλος
Βασίλης Λαδάς

Γραμματεία
Εύη Γκασσοπούλου

Σύμβουλος Επικοινωνίας
Ζέττα Ζάχου

Διαφημίσεις
Γιάννης Δοντάς

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:
Παναγιώτης Ανδρόπουλος
Εύη Γκασσοπούλου
Γιάννης Δοντάς
Ζέττα Ζάχου
Χάρης Καραβαγγέλης
Γεωργία Καρύδη
Βασίλης Λαδάς
Ξενοφάν Παπαευθυμίου
Γιόλα Φαρμακούλα
Παναγιώτης Φωτίου
Σπύρος Χατζής
Ανδρονίκη Χρυσάφη

Καλλιτεχνική επιμέλεια
Τυπόγραμμα
www.typosama.gr

Εκτύπωση
Λιθογραφικό Εργαστήριο
Δ. Παναγιωτόπουλου
Ι. Διακίδη 48, Πάτρα
τηλ. 2610 330532

Editorial	5
Οδόντα αντί Οδόντος	8
Πλατεία με καμπύλες έχτε ξαναδεί... 14	
Σήκωσέ το, το πολιτισμένο	16
Όλα τριγύρω αλλάζουν... Ή γιατί το «δόντι» αφήνει το χώρο του δωρεάν Τύπου και πρωτοπορεί ξανά!	18
Με διάβασμα, μουσική και φίλους υποδεχτήκαμε το καλοκαίρι	26
Στέλιος Μάινας: «Το τελευταίο πράγμα που ενδιαφέρει ηγέτες σαν τον Μπους είναι ο λαός»	28
Η «φιγένηα» του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας ξεκίνησε χωρίς τις καλύτερες προϋποθέσεις	32
Οι συνεργάτες του «δ» διαλέγουν βιβλία για το καλοκαίρι	33
Από την Κυβέλη Σιδινα στη Γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου	45
Αφιέρωμα στη Μπαρμπαρα Χέντριξ και νέες μουσικές κυκλοφορίες	51
Μια συνάντηση πολιτιστικών παραδεισών στα Καλόβρυτα	59
Ταξίδια στους Δελφούς με ρηφοκίνδυνη θεατρικές προτάσεις	57
Ολυμπιακοί Αγώνες: Αφιέρωμα στην επιμέλεια που επιτέλους τελειώνει... ..	59
Από την μάχη στην εξιμνηση Πώς θα συνατήσουμε τη Φλόγα στην Αχαΐα Μια έκδοση διηγείται την ολοκληρωμένη ιστορία του Δημήτρη Τάφαλου «Περίεργες» ερωτήσεις για την αρχαία ιστορία των Αγώνων Εικαστικά και αθλητισμός στις αίθουσες της Πάτρας Η άλλη Ολυμπιάδα των Εικαστικών Τα σχόλια του Σουρή για το 1896 παραμένουν επίκαιρα	
Φεστιβαλικές και άλλες εκδηλώσεις στη Δυτική Ελλάδα	75
Ευρωπαϊκή ενημέρωση: Νέα στήλη σε συνεργασία με το «Info Point Europe»	83
Ecocinema 2004: Όταν ο κινηματογράφος μπορεί και αφιπνίζει	88
Ένας νέος θεσμός γεννήθηκε στην Αγία Παρασκευή	100
Αεραπόζελ. Λόγια με εικόνες και το αντίστροφο	102

Σελ. 18

Σελ. 28

Σελ. 86

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή και απόδοση του περιεχομένου του περιοδικού με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες της Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

editorial

Το κύπελλο που μας απελευθέρωσε

Προσωπικά, δεν έχω κανένα πρόβλημα να παραδεχτώ ότι κατέβηκα στους δρόμους κατά τη διάρκεια των τελευταίων ημερών του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος στο ποδόσφαιρο. Δεν το έκανα ούτε γιατί ήθελα να παρατηρήσω (δύσκολο αφ' υψηλού) τι κάνουν οι υπόλοιποι, ούτε γιατί με... παρέουραν, ούτε για να κάνω ρεπορτάζ. Κατέβηκα εντελώς συναιδηγιά. Αγόρασα κασκόλ, είπα (έστω, όχι πολύ δυνατά) το γνωστό σύνθημα, ακόμα και εισιτήριο για την Πορτογαλία αναζήτησα, χωρίς όμως επιτυχία.

Από αυτή την άποψη δικαιούμαι να κρίνω τους περισσότερους από αυτούς που εναντιώθηκαν σε αυτό το συλλογικό ξεσηκωμό. Όσους υποτίμησαν τους πραγματικούς λόγους των πανηγυρισμών, όσους ειρωνεύτηκαν τους «παρασυρμένους» που βρέθηκαν στους δρόμους, όσους μέμφθηκαν το γεγονός ότι έστω και για λίγες μέρες κάποιος ξέχασαν τα πραγματικά τους προβλήματα, ατομικά και συλλογικά.

Διάβαζα κάπου ότι τις μέρες του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος, στους κόλπους των αριστερών και ακτιβιστικών οργανώσεων της Θεσσαλονίκης έγινε περίπου... εμφύλιος πόλεμος, καθώς κάποιος ζήτησαν να αλλάξει το πρόγραμμα του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ της πόλης, επειδή θα συνέπιπτε με τις ώρες των αγώνων. Ούτε που να το ακούσουν αυτό οι επαγγελματίες επαναστάτες. «Να διαλέξει ο καθένας με ποιους θα πάει», κραύγαζαν, λες και το αν θα προτιμήσει κάποιος τον αγώνα Ελλάδα - Γαλλία από μια συναυλία εναλλακτικού ροκ είναι πράξη ρατσιστική ή ιμπεριαλιστική. Κι όταν κάποιος πρότειναν να μπει τουλάχιστον μια μεγάλη θόνη στο Φεστιβάλ και να μετατεθούν οι συναυλίες για μετά το τέλος του αγώνα, τους κατηγορήσαν πολύ εύκολα για ενδοτικότητα και οπορτουνισμό.

Τα ίδια, με πολύ μικρότερη ένταση και στην Πάτρα. Θάμισαν, λέει, κάποιος γιατί την ώρα που η Καραμπέτη κραύγαζε «κόρη μου!» στην «Ιφιγένεια» του ΔΗΠΕΘΕ, όλη η υπόλοιπη Πάτρα φώναζε «γκολ!» και χαλάρασε έτσι το κοινό στην υποτίθεται πιο φορτισμένη στιγμή της παράστασης.

Είναι ξεκάθαρο πως το ποδόσφαιρο είναι παιχνίδι και πως κάποιες αντιδράσεις είναι υπερβολικές. Όμως είναι άλλο τόσο ξεκάθαρο πως όλοι όσοι επιχειρούν «επαναστατική γυμναστική» ανακαλύπτοντας στην Εθνική Ελλάδα τον εχθρό που δεν τολμούν να βρουν στην κοινωνία ή και στον καθρέφτη τους, είναι καταδικασμένοι να εξαφανιστούν, τόσο αυτοί όσο και η αποστεωμένη νοοτροπία τους.

Πολλοί από αυτούς που κατέβηκαν στους δρόμους στις 4 Ιουλίου είναι στην κανονική τους ζωή «κουλουριάρηδες», συνειπείς αριστεροί, καλλιτέχνες προσηλωμένοι στην ποιότητα, πολιτικοί και άνθρωποι θεωρητικά μακριά από το χώρο του ποδοσφαίρου. Όμως αποδείχτηκαν ότι κρύβουν μεγάλες δόσεις ενέργειας και ότι τους έβγαλε από το σπίτι τους ένα γεγονός αθλητικό κι όχι μια ιδεολογία, μια κοινωνική αναζήτηση ή ένα συλλογικό πρόβλημα. Αυτό είναι στοιχείο προς μελέτη κι όχι αντικείμενο μομφής. Γιατί ίσως να είχαν δίκιο για την επιλογή τους...

Ανδρέας Γ. Τσιλίρας

ΥΓ. Για τις αλλαγές που πρόκειται να γίνουν στο «δόντι» και για τη δεύτερη περίοδο της κυκλοφορίας του θα διαβάσετε αναλυτικά στο σχετικό αφιέρωμα. Από εδώ μια υπόσχεση μόνο: Να συνεχίσουμε να ανακαλύπτουμε μαζί καινούρια πράγματα, ιδέες και ανθρώπους και να μην πέφτουμε σε παγίδες...

ΕΛΛΑΔΑ - ΙΤΑΛΙΑ

SUPERFAST®

ΠΑΤΡΑ - ΑΝΚΩΝΑ ΣΕ 19 ΩΡΕΣ

ΠΑΤΡΑ - ΜΠΑΡΙ ΣΕ 15 ΩΡΕΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΜΠΑΡΙ ΣΕ 9 ΩΡΕΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΑΝΚΩΝΑ ΣΕ 15,5 ΩΡΕΣ

- 6 Υπερσύγχρονα πλοία
- Κορυφαία εξυπηρέτηση
- Απεριόριστες δυνατότητες διασκέδασης
- Camping στο πλοίο

Πάντα την ίδια ώρα

SUPERFAST FERRIES®
Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΟΤΕΡΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Επικοινωνήστε με τον τοξιδιωτικό σας πράκτορα ή με το Γενικό Αντιπρόσωπο της Superfast Ferries στην Πάτρα
Θ. Φιλόπουλος & Κ. Παρβενάπουλος Α.Ε. - Θέσπιος Αμώλος 32, τηλ. (0611) 622.500, fax. (0611) 623.574
e-mail: info.patrasport@superfast.com

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2004

FEEL FREE

by SUPERFAST

ΠΑΚΕΤΑ ΔΙΑΚΟΠΩΝ
ΜΕ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΑΣ

SUPERFAST FERRIES®
Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΟΤΕΡΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

www.superfast.com

A Premium Alliance Member

οδόντα αντίοδόντος

Ευχαριστίες Η δεύτερη περίοδος στην οποία εισέρχεται το «δόντι» από το επόμενο τεύχος δεν μπορεί παρά να αφήνει πίσω της αρκετές ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές. Επειδή όμως κάθε στιγμή τη ζωντανεύουν οι άνθρωποι που τη δημιουργούν, θα θέλαμε μαζί με τις «επώνυμες» ευχαριστίες που θα διαβάσετε στο βασικό θέμα αυτού του τρόπου τινά «αποχαιρετιστήριου» τεύχους, να ευχαριστήσουμε και όλους αυτούς που κάποια στιγμή μας έκαναν παρέα, είτε ξεφυλίζοντας το «δόντι» σε ένα καφέ ή κάπου αλλού, είτε παρακολουθώντας κάποια από τις εκδηλώσεις μας.

Είναι σχεδόν σίγουρο ότι κάποιους από αυτούς δε θα τους ξανασυναντήσουμε, γι' αυτό και τους ευχαριστούμε!

Για το Νίκο Κεσσανλή Μαχητικός, ασυμβίβαστος αλλά και καλλιτέχνης που αποτέλεσε για χρόνια πρωταγωνιστής ενός ουσιαστικού διαλόγου ανάμεσα στην ελληνική και διεθνή τέχνη, ο Νίκος Κεσσανλής «έφυγε» ξαφνικά από τη ζωή, από ανακοπή καρδιάς, την Κυριακή 4 Ιουλίου.

Είτε ως δημιουργός, είτε ως δάσκαλος (υπήρξε και πρόεδρος της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών) ο Κεσσανλής υπήρξε πάντα ένας εκλυσιχτικότητας στόχος και για τους δημοσιογράφους, αφού όποτε δεχόταν μια συνέντευξη ή μια ξενάγηση στο σπίτι του (πάντα μαζί με τη Χρύσα), το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό, καθώς οι απόψεις του, οι εμπειρίες του, αλλά και ο τρόπος που τα μετέφερε όλα αυτά, καθήλωνε το συνομιλητή του, παρά την αρχική εντύπωση απόστασης που έδινε.

Οι Σταφιδαποθήκες και το «Infocenter»
Ένα σχόλιο για την έλλειψη εικαστικών χώρων στην Πάτρα προκάλεσε την αντίδραση της Διευθύντριας του «Infocenter Πάτρας» Ελένης Αγγελοπούλου. Συγκεκριμένα η κ. Αγγελοπούλου γράφει:

«Στο τεύχος 28 (Μάρτιος 2004) στη σελίδα 7, στην παράγραφο με τίτλο «Πάλι κλειστή;» αναφέρεται ότι οι Σταφιδαποθήκες Μπάρρου είναι κλειστές λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων. Θα ήθελα να σας επιστημάνω ότι το κτίριο Μπάρρου δεν έκλεισε ποτέ γιατί στο ισόγειο, όπως γνωρίζεται, λειτουργεί το «Infocenter» το οποίο είναι καθημερινά ανοιχτό από τις 8 το πρωί ως τις 10 το βράδυ όλο τον χρόνο. Επίσης στον 1ο όροφο λειτουργεί το Ολυμπιακό Γραφείο της πόλης. Παρακαλούμε φροντίστε για την αποκατάσταση του θέματος με ενημέρωσή μας. Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση
Ελένη Αγγελοπούλου
Διευτ. Infocenter»

Σ.Σ. Πραγματικά το Infocenter είναι καθημερινά ανοιχτό και πραγματικά στον πρώτο όροφο των Σταφιδαποθηκών Μπάρρου λειτουργεί το Ολυμπιακό Γραφείο. Όμως, όπως ευκρινώς αναφέρεται και στο σχόλιο, ο λόγος γινόταν για τις «εικαστικές απώλειες» της Πάτρας κι όπως θα ξέρει η κ. Αγγελοπούλου, ακριβώς λόγω της λειτουργίας του Ολυμπιακού Γραφείου, οι Σταφιδαποθήκες δε δόθηκαν φέτος σε διοργανωτές εκθέσεων, παρά τα επανειλημμένα αιτήματα από διάφορες κατευθύνσεις. Εξάλλου, όπως επίσης γνωρίζει η κ. Αγγελοπούλου, όταν στην Πάτρα μιλάμε για τις Σταφιδαποθήκες Μπάρρου, οι

Είμαστε όλοι οικοδεσπότες της πιο μεγάλης γιορτής.

Κάποιες στιγμές οφείλουμε όλοι να ξεπερνάμε τον εαυτό μας. Τον Αύγουστο του 2004 φθάνει η δική μας στιγμή. Η στιγμή της δικής μας γιορτής, μιας γιορτής που όμοιά της δεν ξανάγινε. Περιμένουμε τους φίλους μας από κάθε γωνιά της Γης για να γιορτάσουμε σε κάθε γωνιά της Αθήνας, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, όπως μόνο εμείς ξέρουμε. Με την καρδιά μας.

Αγώνες της 28ης Ολυμπιάδας, 13-29 Αυγούστου 2004
www.athens2004.com

οδόντααντίοδόντος

Πατρινοί αναφέρονται στο «Κέντρο Τεχνών» κι όχι στο γραφείο του Infocenter. Επομένως το σχόλιο δεν αναφερόταν καθόλου στη λειτουργία του συγκεκριμένου γραφείου, οπότε και υποθέτουμε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος παρεξήγησης.

Πολιτιστική ρύπανση Το είχαμε ξαναγράψει πέρυσι, το γράφουμε και φέτος. Οι πολιτιστικοί φορείς προορίζονται στο να παράγουν ή να διδάσκουν πολιτισμό, σε όλα τα επίπεδα κι όχι μόνο κατά τη διάρκεια μιας καλλιτεχνικής εκδήλωσης. Έτσι, όταν προκαλούν μια τεράστια και ακαλαίσθητη αφισορύπανση, στο όνομα της προβολής των όποιων εκδηλώσεων διοργανώνουν, τότε μοιάζουν μάλλον ανακόλουθοι. Γιατί δεν μπορεί από τη μία πλευρά να ισχυρίζονται ότι νοιάζονται για την πολιτιστική παιδεία των πολιτών κι από την άλλη να ρυπαίνουν τους δρόμους με αφίσες που όχι μόνο τοποθετούνται παράνομα σε αρκετά σημεία, αλλά που μετά κανείς δεν μπαίνει στον κόπο να τις «αποκαθλώσει». Κι αυτό πολιτισμός είναι...

Μήπως ζήτησε λίγα; Ξεσηκώθηκαν στο Δήμο Πάτρας και σε κάποια μέσα ενημέρωσης της Πάτρας όταν έμαθαν ότι μία υπάλληλος του Δήμου ζήτησε (κατόπιν δικής της πρωτοβουλίας) 10000 ευρώ από τον ANT1 για να δοθεί η άδεια να μεταδοθεί ο «Πρωινός καφές» από την (ημιτελή ακόμα) πλατεία Γεωργίου. Έδειξαν απίστευτη ευαισθησία και φυσικά έδωσαν μάχη να σώσουν την αξιό-

πρέπεια μιας πόλης που παρ'όλο να δυσφημίστηκε από τη συγκεκριμένη υπάλληλο. Μήπως, όμως το πρόβλημα δεν είναι η κίνηση αυτή καθ'εαυτή της υπαλλήλου, αλλά το γεγονός ότι ζήτησε τόσα... λίγα; Γιατί για μεγαλύτερα ποσά που συνήθως ζητούνται υπογείως από παράγοντες (πολιτικούς και μη) της Μαιζώνος δε δείχνουμε την ίδια ευαισθησία.

Κερδοσκόποι Διαμαρτυρήθηκαν οι επιχειρηματίες της Πάτρας όταν έμαθαν ότι ο Δήμαρχος Πατρέων κατά τη διάρκεια της ημερίδας που έγινε από τη ΔΕΠΑΠ για την προβολή του Πατρινού Καρναβαλιού, μίλησε για κερδοσκόπους που πρέπει κάποτε να αρχίσουν να συνεισφέρουν πιο ενεργά στο Καρναβάλι. Όπως είχαν ξεσηκωθεί και αρκετό καιρό οι εκπρόσωποι μερικών πληρωμάτων, θιγμένοι επειδή είχε γίνει μια προσπάθεια να μπει μια τάξη στην εκμετάλλευση του Καρναβαλιού από επιτηδευτές.

Το πρόβλημα είναι πως τόσο οι συγκεκριμένες τάξεις εμπλεκόμενων με το Πατρινό Καρναβάλι, όσο και αρκετές ακόμα, δεν έχουν καμία διάθεση να συζητήσουν μακροχρόνιες στρατηγικές προτιμήσεις να βασιλεύουν σε ένα χάος. Τι κι αν έτσι ο υποτιθέμενος μεγαλύτερος θεσμός της πόλης επιμένουμε; Μόνο όταν όλα γίνουν επαγγελματικά και αυστηρά οργανωμένα θα υπάρχει ελπίδα για μια πιο σοβαρή αντιμετώπιση...

Πρόσκληση σε δημιουργούς Η Λέσχη Κινηματογράφου του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης (η μοναδική κινηματογραφική λέσχη συνδικαλιστικού φορέα εργαζομένων παγκόσμια) θα διοργανώσει και φέτος το Διεθνές Πανόραμα Ανεξάρτητων Δημιουργών Φιλμ και Βίντεο. Η διοργάνωση θα διεξαχθεί από τις 1 έως τις 9 Οκτωβρίου του 2004 και η οργανωτική επιτροπή καλεί κάθε νέο, ανεξάρτητο δημιουργό, που ενδιαφέρεται να προβάλλει το έργο του, πρωτόλειο ή μη, δίνοντάς τους επιτέλους ένα βήμα ελεύθερης έκφρασης, να δηλώσει συμμετοχή στα τηλ του Ε.Κ.Θ (2310) 252921, fax (2310) 264281 ή στο 6932766373 (Χιονιδή Παναγιώτη, καλλιτεχνικό υπεύθυνο) ή ακόμα και μέσα από την ηλεκτρονική σελίδα του Πανοράματος www.independent.gr.

Να σημειωθεί ότι στο διαγωνιστικό τμήμα, από φέτος θα είναι ξεχωριστά το Ελληνικό και το Διεθνές και θα περιλαμβάνονται τα τμήματα: μεγάλου και μικρού μήκους ταινίες, ντοκιμαντέρ, animation, video art, video clip.

Διάρκεια υποβολής αιτήσεων έως 15 Αυγούστου 2004

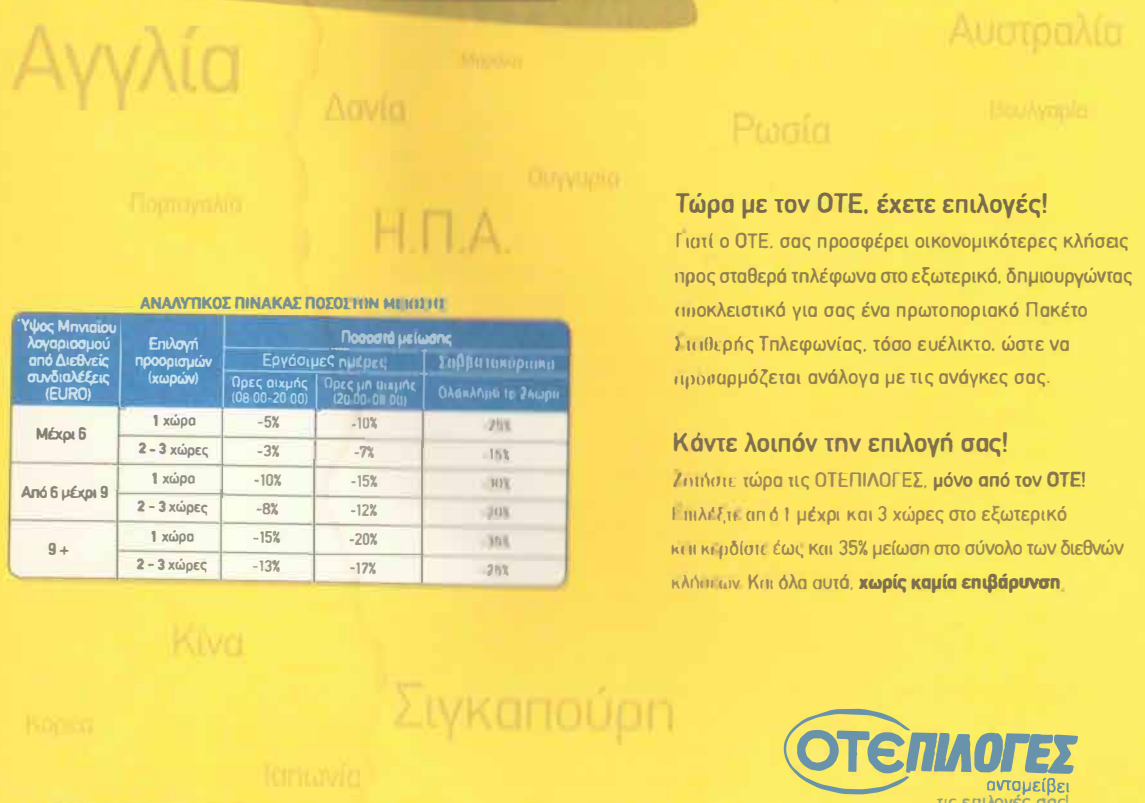
Εκπληξη από το Αίγιο Μια ευχάριστη έκπληξη ήταν η δημιουργία στο Αίγιο της Εταιρείας Επιστήμης και Πολιτισμού Αιγιάλειας. Με ένα χρόνο ζωής η ΕΤΕΠΑ έχει ήδη οργανώσει διαλέξεις, έχει παρουσιάσει ιστορικές εκδόσεις, έχει θεσμοθετήσει συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Σαλέρ στην Ιταλία

Φθηνότερες κλήσεις στο εξωτερικό;

ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ

Κερδίστε **35%** μέχρι και στις διεθνείς κλήσεις! χωρίς καμία επιβάρυνση!

Τώρα με τον ΟΤΕ, έχετε επιλογές!

Γιατί ο ΟΤΕ, σας προσφέρει οικονομικότερες κλήσεις προς σταθερά τηλέφωνα στο εξωτερικό, δημιουργώντας αποκλειστικά για σας ένα πρωτοποριακό Πακέτο Στιθερής Τηλεφωνίας, τόσο ευέλικτο, ώστε να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες σας.

Κάντε λοιπόν την επιλογή σας!

Ζητήστε τώρα τις ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ, μόνο από τον ΟΤΕ! Επιλέξτε από 1 μέχρι και 3 κώρες στο εξωτερικό και κερδίστε έως και 35% μείωση στο σύνολο των διεθνών κλήσεων. Και όλα αυτά, χωρίς καμία επιβάρυνση.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ

Ύψος Μηνιαίου λογαριασμού από Διεθνείς συνδιαλέξεις (EURO)	Επιλογή προρισμών (κωρών)	Ποσοστά μείωσης		
		Εργάσιμες ημέρες	Ώρες μη αιμής (20.00-08.00)	Σαββατοκύριακα
Μέχρι 6	1 κώρα	-5%	-10%	-20%
	2 - 3 κώρες	-3%	-7%	-15%
Από 6 μέχρι 9	1 κώρα	-10%	-15%	-30%
	2 - 3 κώρες	-8%	-12%	-20%
9 +	1 κώρα	-15%	-20%	-30%
	2 - 3 κώρες	-13%	-17%	-28%

αποκτήστε τις:

Καλέστε στο **134**

Δίκτυο Καταστημάτων **ΟΤΕ**

oteshop.gr

ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ
ανταμείβει τις επιλογές σας!

ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Sigma
net

GERMANOS

οδόντααντίοδόντος

και έχει μια εξαιρετική διάθεση για εκδηλώσεις, και συνεργασίες που θα αναδείξουν την ιστορία της Αιγιάλειας και το πολιτιστικό δυναμικό της περιοχής.

Με έδρα την οδό Πausανίου 1, το Δ.Σ. της ΕΤΕΠΑ αποτελείται από δραστήριους και διακεκριμένους στο χώρο τους επιστήμονες. Με πρόεδρο τον Αθ. Ριζάκη (καθηγητή Αρχαίας Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Nancy II), η Εταιρεία αποτελείται ακόμα από τους:

Σταύρο Ανδρουτσόπουλο (οικονομολόγο), αντιπρόεδρο

Βασίλη Παναγιωτόπουλο (ιστορικό και ομότιμο διευθυντή ερευνών ΚΝΕ/ΕΙΕ), γεν. Γραμματέα,

Λουκία Δρούλια (ιστορικό και ομότιμη διευθύντρια ερευνών ΚΝΕ/ΕΙΕ), ταμιά και μέλη τους:

Χρήστο Λυριντζή, πολιτικό επιστήμονα, καθηγητή Παν/μίου Αθηνών, πρόεδρο ΕΚΚΕ,

Αλέξη Μάλλιαρη (ιστορικό, λέκτωρα Παν/μίου Ιονίου),

Έλλη Μητράκου (φιλόλογο, στέλεχος βιβλιοθήκης της Βουλής),

Κωνσταντίνο Ντόκο (ιστορικό, καθηγητή Παν/μίου Αθηνών),

Άγγελο Ρούβαλη (οιολόγο),

Αθανάσιο Καλαφάτη (ιστορικό, καθηγητή Παν/μίου Πειραιά) και

Φίλιππο Οικονόμου (φυσικό, συγγραφέα).

Εκτελεστικός διευθυντής της ΕΤΕΠΑ είναι ο κ. Ανδρέας Δρούλιας και γραμματέας η κ. Μάρλεν Κυριακοπούλου. Καλή συνέχεια!

Τα σκάνδαλα και η ουσία Ξέρει ή δεν ξέρει ρωσικά; Έχει ή δεν έχει master; Κι αν έχει, πώς το απέκτησε; Τα ερωτήματα αφορούν τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Δημοτικού Ωδείου Γεράσιμο Βουτσινά, τέθηκαν από τη δημοτική παράταξη του ΚΚΕ και απασχόλησαν για μία περίπου εβδομάδα την επικαιρότητα της Πάτρας. Το θέμα σχεδόν ξεχάστηκε για τους πολίτες και βρίσκεται πια, μαζί με άλλα θέματα του Ωδείου, στη δικαιοσύνη. Χωρίς φυσικά να γνωρίζουμε τι έχει συμβεί, μήπως είναι καιρός να συζητήσουμε σοβαρά για το σύνολο και την ουσία της μουσικής εκπαίδευσης στην Πάτρα; Εκεί τα «σκάνδαλα» είναι πολύ περισσότερα κι όχι μόνο οικονομικά. Αν το κυριότερο κίνητρο δεν ήταν οι προσωπικές ηικρίες και αντιπαραθέσεις, τότε θα λέγονταν πολλά περισσότερα και πιο σκληρά για πολλούς...

Τα νέα του «τουρίστα» – Μέρος 2ο Λοιπόν, αυτή τη φορά δεν έχουμε πολλά καινούρια στοιχεία για το «διαμάντι» που εξακολουθεί να συντηρεί στις τάξεις του ο Δήμος Πατρέων. Ο «τουρίστας» μας, λοιπόν, δεν είχε κάποια εμφανή εμπλοκή κι αν κρίνουμε από την παρουσία του σε κάποιες δημόσιες εκδηλώσεις τον τελευταίο καιρό είναι μάλλον μαζεμένος. Βέβαια, έχει κάθε λόγο να είναι ήσυχος. Οι συμμαχίες που έχει κά-

νει μέχρι ώρα, φαίνεται να του έχουν αποδώσει και ειδικά σε ότι αφορά στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα, πρέπει να αισθάνεται δικαιωμένος με τα πρόσωπα στα οποία έχει «ποντάρει».

Το μοναδικό ανησυχητικό σημάδι είναι ότι ολοένα και περισσότεροι δείχνουν να αντιλαμβάνονται περί τίνος πρόκειται και αποσύρουν την εμπιστοσύνη τους προς το πρόσωπό του.

Το ακόμα χειρότερο είναι πως ενώ με το Δήμο και τους άλλους εκπροσώπους φορέων δείχνει έστω και έμμεσα να τους εκβιάζει με στοιχεία τα οποία υποτίθεται πως κρατά στα χέρια του, υπάρχει μια μεγάλη ομάδα κόσμου (οι επιχειρηματίες ας πούμε...) που προφανώς δεν έχουν κάποιο λόγο να τον φοβούνται. Αντίθετα, έχουν δεκάδες «αμαρτήματα» να του καταμαρτυρήσουν. Από αυτούς θα έρθει, αν έρθει, η πτώση και η παρακμή του...

Σύμβουλος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

η εβδομαδιαία
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
της Αιγιάλειας

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΤΕ
2610.620574

ΕΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ
www.symboulos.gr

Μια γεμάτη... καμπύλες πλατεία Γεωργίου!

Τρία πράγματα έχει η Πάτρα για να καιριώνει για την πολεοδομία της. Τη γειτνίασή της με τη θάλασσα, τη ρυμοτομία και τις πλατείες της. Σε αυτό το θησαυρό της πόλης (που φυσικά δεν ανήκει σε κανέναν) ασελγούν συστηματικά αρκετοί ταγοί της και πολλοί περισσότεροι επιστήμονες.

Την αφορμή μας έδωσε η (σχεδόν) ολοκλήρωση των έργων της πλατείας Γεωργίου. Τι έγινε τελικά στην πλατεία; Άξιζε να περιμένουμε τόσους μήνες μήπως η πόλη αποκτήσει – χάρη στα κονδύλια των Ολυμπιακών Αγώνων – ένα πιο αξιοπρεπές κεντρικό σημείο αναφοράς; Ασφαλώς και όχι...

Δε νοσταλγούμε φυσικά την γεμάτη άσφαλο πλατεία που υπήρχε επί δεκαετίες. Όμως όταν κάποιος αποφασίζει για το δημόσιο πρόσωπο της πόλης κι όταν είναι υπεύθυνος για το τι θα βλέπουν οι επόμενες γενιές (μια που η επόμενη ριζική ανακατασκευή της πλατείας αναμένεται μετά το 2080...), πρέπει να νιώθει ένα μάλλον βαρύ φορτίο και πρέπει να είναι έτοιμος να υποστεί τις συνέπειες των λαθών του. Αυτό ισχύει και για αυτούς που κάνουν τις μελέτες που τελικά προκρίνονται και για αυτούς που τις υλοποιούν, αλλά ισχύει πρωτίστως και για αυτούς που έχουν την πολιτική ευθύνη...

Μέσα στην άνοιξη, οι κάτοικοι των πολυκατοικιών γύρω από την πλατεία Γεωργίου και πιο συγκεκριμένα οι επιχειρηματίες, κλήθηκαν να αποκαθλώσουν τις διαφημιστικές πινακίδες, προκειμένου όπως είπε ο Δήμος να προστατευθεί η αισθητική της περιοχής, ενώ το ίδιο μέτρο θα επεκταθεί και σε όλο το ιστορικό κέντρο της Πάτρας.

Σωστή αναμφισβήτητη η κίνηση, όμως αλήθεια, νιώθουν καλά στο Δήμο όταν μιλούν για αισθητική; Και, πολύ περισσότερο, νιώθουν καλά όσοι ασχολήθηκαν (από τη σημερινή ή την προηγούμενη Δημοτική Αρχή) με την πλατεία Γεωργίου; Στους επιχειρηματίες και τις οικογένειες που ζουν γύρω από την πλατεία ποιος θα ζητήσει συγνώμη επειδή διαλέξαν αυτό το παντελώς ακατάλληλο μάρμαρο που θα ανεβάσει δραματικά τις θερμοκρασίες τους καλοκαιρινούς μήνες του χρόνου; Το παράδειγμα του πεζοδρομίου της Αγίου Νικολάου δεν έμαθε σε κανέναν τίποτα;

Και καλά, οι περίοικοι θα βρουν έναν τρόπο στους επιπλέον 2-3 °C που θα ανέχονται κάθε καλοκαίρι (μια

βόλτα στην αντίστοιχη πλατεία της Λάρισας θα πείσει και τους πλέον δύσπιστους τι σημαίνει να ζεις στους 45 – 47 °C). Όμως, όλοι οι υπόλογοι πως θα εκφράσουμε το θυμό μας για το γεγονός ότι το πράσινο της πλατείας θα μειωθεί δραματικά, σε σχέση με την πρότερη κατάσταση; Και πού να ρίξουμε τις ευθύνες όταν μάθαμε ότι τα δέντρα που υπήρχαν στην πλατεία δε μεταφυτεύθηκαν κάπου αλλού, αλλά απλώς πετάχτηκαν;

Βέβαια η ολοκλήρωση του έργου έχει και τα επιστημονικά της επιτεύγματα. Πλατεία με καμπύλες έχετε δει; Όχι; Δείτε απλώς από ψηλά την πλατεία Γεωργίου ή περπατήστε την λίγο πιο προσεκτικά και θα ανακαλύψετε ότι κάποιος ευφυής σκέφτηκε να κάνει το έδαφος της ουσιαστικά κυρτό, με αρκετές υψομετρικές διαφορές! Κάποιοι μηχανικοί λένε ότι το «πρόσωπο» της πλατείας έγινε από συνάδελφό τους που έκανε κάτι τέτοιο για πρώτη φορά στην καριέρα του. Να τους πιστέψουμε;

Το παράδειγμα της Ομόνοιας στην Αθήνα που αφού μετατράπηκε σε έκτρωμα, τώρα ξανασκάβεται από την αρχή δεν αποτελεί φυσικά άλλοθι για κανέναν. Γνωρίζουμε ότι αμαρτίες, λάθη και εγκληματικές παραλείψεις γίνονται και σε άλλες πόλεις, αλλά αυτό ουδόλως μας καθησυχάζει.

Θα περιμένουμε να δούμε την τελική μορφή της πλατείας που όμως μας είχαν θα αποκαλυφθεί συστηματικά μετά το Σεπτέμβριο, και τότε θα επανέλθουμε. Μόνο που τότε θα ζητήσουμε την άποψη του Τεχνικού Επιμελητηρίου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων, του Πανεπιστημίου Πατρών, της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας και των άλλων φορέων που σε άλλα ζητήματα παρουσιάζονται εξαιρετικά ευαίσθητοι.

Γιατί το γεγονός της μερικής πεζοδρόμησης και της καλύτερης μορφής που θα πάρουν τα περίπτερα της πλατείας δεν μπορεί με τίποτα να διασώσει τη γενική εικόνα. Εκτός αν μας αρκεί που η πλατεία αφέσει στον «Πρωινό καφέ» του ANT1...

Καθαρή Θάλασσα, Καθαρός Αναπτυξιακός Ορίζοντας!

επιτέλους,
θ' ανασάνουμε!

Σήκωσέ το το πολιτισμένο, δεν μπορώ, δεν μπορώ να περιμένω

Όσο και να πάσχιζε η δημόσια ηθική και τα ελεγχόμενα μέσα ενημέρωσης δεν μπόρεσαν να αλλάξουν τα στιχάκι που συνόδεψε τους αγώνες της Εθνικής: «Σήκωσέ το το γ..., δεν μπορώ, δεν μπορώ να περιμένω».

Και δικαίως απέτυχαν. Διότι η γλώσσα των γιορτών έχει τους δικούς της ηθικούς κανόνες. Η γιορτή είναι ανατροπή των συμβατικών καθημερινών κανόνων της σοβαροφάνειας και της υποκρισίας. Στις γιορτές οι απανταχού της γης άνθρωποι ελευθερώνονται από τις συμβάσεις, από την καταπίεση των κανόνων.

Ξεφεύγουν όσο μπορούν από τον βούρδουλα του χωροφύλακα και του παπά. Απελευθερώνεται και η γλώσσα τους. Λέξεις της επικράτειας της Λίμπιντο βγάζουν τα ρούχα τους. Στα πανηγύρια, στους γάμους, στις τελετουργίες του Καρναβάλου ακούγονται τα περιπαιχτικά τραγούδια, ενώπιον μάλιστα των αρχών που τα ακούν συγκαταβατικά και τα αποδέχονται. Στους κανόνες της γιορτής ανήκουν τα σεξουαλικά υπονοούμενα. Και για να κυριολεκτήσω, στις συμβάσεις της γιορτής που κατέχει ένα μικρό, ελάχιστο ποσοστό χρόνου στη ζωή μας.

Ο Πιέρ Πάολο Παζολίνι έλεγε πως το ποδόσφαιρο είναι η τελευταία τελετουργία που έχει απομείνει. Μια γιορτή λύτρωσης συμβολικής και χαράς. Δεν κερδίζει στην οικονομία, ούτε στην τεχνολογική πρό-

οδα, ούτε στην τέχνη όποιος κερδίζει στο ποδόσφαιρο. Κερδίζει μόνο στη χαρά και σε μια συμβολική μύηση στα δίκτυα της αντίπαλης ομάδας. Είναι μια τελετουργία αγωνίας δηλαδή. Τι άλλο να πει λοιπόν το σύνθημα, παρά το ποιητικότατο «Σήκωσέ το το γ..., δεν μπορώ, δεν μπορώ να περιμένω»;

Έτσι, λοιπόν, οι ξενέρωτες προτάσεις δεν έπιασαν τόπο. Αυτό που θα ακούγεται από εδώ και πέρα είναι το καρναβαλικό σιχούργημα «σήκωσέ το το γ...».

Στο κάτω κάτω της γραφής αυτός ο στίχος υπονομεύει το θέμα του. Το βάζει στη θέση που πρέπει. Δεν είναι και τίποτα να κερδίζεις στο ποδόσφαιρο. Ένα παιχνίδι είναι, όπως και ο στίχος.

Άκουσα έναν άλλο στίχο που θα ταίριαζε στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2006: «Σήκωσέ το το πολιτισμένο, δεν μπορώ, δεν μπορώ να περιμένω»

Ο στίχος είναι πολυσήμαντος. Τόσες και τόσες συγκινήσεις, τόσο μελάνι για ένα γεγονός που δεν είναι τίποτα άλλο από ένα παιχνίδι...

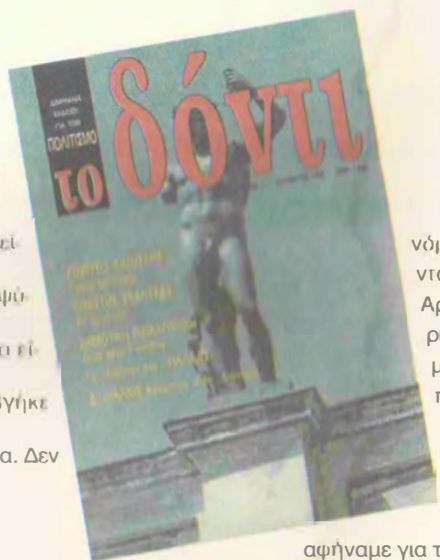
mojoradio
107.7 mojohertz
MAJOR OUTLAW JAMMING OUTFIT

Κάνουμε ένα περιοδικό;

Πέτρα που κυλά ποτέ δε χορταριάζει!

Του Ανδρέα Γ. Τσιλίρα

Το «δόντι» περνά στη δεύτερη περίοδο της κυκλοφορίας του, ζητώντας πιο απαιτητικούς αναγνώστες και ανοίγοντας «φτερά» σε όλη την Ελλάδα.

Από χίλιες διαφορετικές σκέψεις πέρασε το κείμενο που διαβάσετε... Να είναι φορτισμένο ή ψυχραίο; Να είναι θυμωμένο ή χαρούμενο, Να είναι αισιόδοξο ή προβληματισμένο, Τελικά βγήκε περισσότερο περιγραφικό απ' όσο το περίμενα. Δεν περάζει... Έτσι κι αλλιώς δε θα χαθούμε!

«Κάνουμε ένα περιοδικό;» Όταν στα τέλη του 1998 ξεκίνησε ο σχεδιασμός του περιοδικού (με την παρέα και τη συνεργασία του Γιώργου Κοζία και του Μάκη Σέργιου που ακολούθησαν το «δόντι» στα πρώτα του τεύχη), όλα ήταν μια απλή παρόρμηση. Εμπειρία δεν υπήρχε, χρήματα επίσης και το μοναδικό κίνητρο ήταν μια ιδέα: Να φτάσουν τα Χριστούγεννα και να έχουμε στα χέρια μας ένα έντυπο που να περιλαμβάνει όσα μέχρι τότε συζητούσαμε κατ' ιδίαν στις παρέες ή στους χώρους όπου ο καθένας κινείτο.

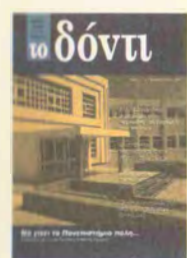
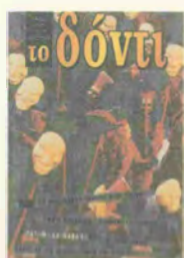
Το αποτέλεσμα ήταν για άλλους απογοητευτικό, για άλλους ενθουσιώδες, για κάποιους τρίτους αναμε-

νόμενο. Για μας πάντως ήταν μια αρχή. Αρχή για τις εμπειρίες που θα παίρναμε, για τους φίλους που θα κάναμε, για τα σχέδια που θα πραγματοποιούσαμε και για τα όνειρα που θα αφήναμε για το μέλλον.

Κάπου εκεί ανάμεσα στα σχέδια και τα όνειρα, σταθερό ζητούμενο ήταν οι αλλαγές. «Πέτρα που κυλά ποτέ δε χορταριάζει» δε λέει ένας στίχος; Έτσι και στο «δόντι». Χωρίς να καμωνόμαστε τους αντικεινοποίητους ή τους τελειομανείς, γνωρίζουμε πολύ καλά πως η μεγαλύτερη παγίδα είναι να νομίζεις ότι κάπου έφτασες και να σου αρκεί αυτό που είσαι. Όταν έρθει αυτή η ώρα, σημαίνει πως ήρθε και η στιγμή να τα παρατήσεις.

Κι επειδή δε σκοπεύουμε να τα παρατήσουμε, αλλά είχε αρχίσει τον τελευταίο καιρό να μας «πνίγει» η δίψα για αλλαγή, σκεφτήκαμε να θέσουμε εξ αρχής το

ερώτημα με το οποίο ξεκινήσαμε: «Κάνουμε ένα περιοδικό;».

Πώς θα θέλαμε σήμερα ένα περιοδικό που να μιλά για πολιτισμό αλλά να μην είναι απλώς κουλτουριάρικο, που να ξεκινά από την Πάτρα και να μην καταλήγει σε αυτή, που να μη φοβάται να γκρινιάζει αλλά και να μην ξεχνά να επιβραβεύει, που να στηρίζεται στην παρέα και στους φίλους του, αλλά να μην παρασύρεται σε επιπολαιότητες και ασυνέπειες;

Ένα άλλο περιοδικό λοιπόν; Όχι βέβαια! Το «δόντι» θέλουμε να είναι πάλι, αλλά σε διαφορετική μορφή...

Όταν το Δεκέμβριο του 1998 αρχίσαμε να λέμε σε φίλους και γνωστούς ότι το «δόντι» θα είναι δωρεάν, η έκπληξη ήταν ολοφάνερη. Μέχρι τότε στην Πάτρα, την Αθήνα και σε πολλές ακόμα πόλεις (πλην της Θεσσαλονίκης φυσικά απ' όπου είχαμε πάρει και την ιδέα) η έννοια του δωρεάν περιοδικού ή γενικότερα του δωρεάν εντύπου (free press όπως λέγεται σήμερα) ήταν παντελώς άγνωστη.

Το ρίσκο γινόταν έτσι διπλό. Από την μια πλευρά μια παρέα ανθρώπων που δεν είχε ασχοληθεί ποτέ με την επιχειρηματική – τεχνοκρατική διάσταση του πολι-

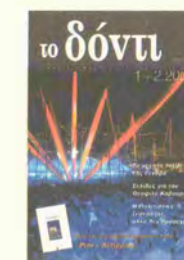
τισμού παρά μόνο γράφοντας ή διαβάζοντας γι' αυτόν κι από την άλλη ένα έντυπο που θα διανέμεται δωρεάν και που θα τολμά να εμφανίζεται σε χώρους φαινομενικά μακριά από το χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας, προσπαθώντας να συναντήσει τους φίλους του, εκεί όπου αυτοί ζουν ή δουλεύουν.

Το πείραμα πέτυχε και όπως πάντα συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις, την αρχική δυσπιστία διαδέχτηκε ο ενθουσιασμός. Πολύ γρήγορα ο ενθουσιασμός οδήγησε κι άλλες πόλεις (με λιγότερο ή περισσότερο ευγενή κίνητρα) να αποτολμήσουν παρόμοια εγχειρήματα, ενώ τον ίδιο δρόμο ακολούθησαν και γνωστοί παράγοντες από το χώρο του Τύπου στην Πάτρα.

Η εποχή ήταν απ' ότι φάνηκε η καταλληλότερη για τέτοιες προσπάθειες, που όμως έπρεπε να αποδείξουν ότι έχουν λόγο ύπαρξης. Φτάσαμε έτσι στην Πάτρα να έχουμε εν έτει 2004 περί τα οκτώ δωρεάν περιοδικά, την ίδια στιγμή που στην Αθήνα υπάρχουν μόλις 3-4 ευρείας κυκλοφορίας (μαζί βέβαια με άλλες τόσες δωρεάν εφημερίδες).

Ζούμε δηλαδή την υπερβολή που ζουν και οι εφημε-

ρίδες. Γιατί, ας μην ξεχνάμε, ότι η Πάτρα αποτελεί ένα δείγμα επιστημονικής μελέτης για το πώς μπορεί να συντηρεί έξι ημερήσιες εφημερίδες, όταν όλοι γνωρίζουν ότι οι πραγματικές πωλήσεις μόνο αισιοδοξία δε δημιουργούν.

Μέσα σε όλο αυτό το κλίμα της υπερβολής το «δόντι» έπρεπε κατ' αρχήν να επαναπροσδιορίσει τη θέση του...

Έχουμε πειστεί πλέον ότι η «αγορά» των δωρεάν περιοδικών στην Πάτρα είναι μια υπόθεση που μας έχει ξεπεράσει προ πολλού. Οι παραφωνίες είναι πια υπερβολικά πολλές, οι σχέσεις μέσα στο χώρο απέχουν πολύ από το να είναι ευγενώς ανταγωνιστικές, ενώ τα σημάδια της παρακμής και των υπογαιώνων κινήσεων είναι μάλλον περισσότερα απ' όσα πιστεύαμε ως τώρα ή έστω περισσότερα από όσα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε.

Την ίδια στιγμή, το χάος ήρθαν να επιτείνουν οι φρούδες ελπίδες των Ολυμπιακών, των Μεσογειακών, της Πολιτιστικής και των άλλων χαμένων ευκαιριών της Πάτρας που έκαναν πολλούς να πιστέψουν σε αφορμές εύκολου πλουτισμού, κάτι που δεν μπορούσε να μην επηρεάσει και το χώρο των μέ-

σων ενημέρωσης, χωρίς να σημειώνει ότι δεν ευθύνονται και πολλοί από τους παράγοντες της κάθε μορφής τοπικής εξουσίας.

Με αυτά τα δεδομένα κατά νου, αποφασίσαμε να εγκαταλείψουμε το χώρο των δωρεάν εντύπων, να δώσουμε στο «δόντι»... τηρή και να το κάνουμε ένα περιοδικό που θα τολμήσει να αναμετρηθεί με όσα άλλα βρίσκονται στις πολυσύχναστες προθήκες των περιπτέρων, των βιβλιοπωλείων και των άλλων χώρων όπου μπορεί να βρει κάποιος τους περίπου 200 τίτλους μηνιαίων περιοδικών που κυκλοφορούν σήμερα στην Ελλάδα.

Έτσι, από το προσεχές φθινόπωρο το «δόντι» θα κυκλοφορεί κάθε μήνα και θα το συναντάτε όχι μόνο στην Πάτρα και τη Δυτική Ελλάδα (όπου φυσικά θα εξακολουθεί να εστιάζει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον) αλλά σε όλες τις μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Η Πάτρα έχει δημιουργικούς ανθρώπους που αξίζουν να προβληθούν πολύ πέρα από τα γεωγραφικά της σύνορα και οι ειδήσεις της μπορούν πια να αφορούν πολλούς από όσους δεν κινούνται ανάμεσά μας. Αυτούς τους ανθρώπους, τις ειδήσεις αλλά και την

καλά κρυμμένη γοητεία της πόλης και της Δυτικής Ελλάδας θα εξακολουθήσουμε να κυνηγάμε. Μαζί με αυτά, όμως, θα γίνουμε και περισσότερο... κοσμοπολίτες. Θα αναζητήσουμε κι άλλου πρόσωπα που μας ταιριάζουν, ιδέες που μας ενθουσιάζουν και ειδήσεις που μπορούν να μας δώσουν τροφή για σκέψη. Θα ταξιδέψουμε πολύ, θα γνωριστούμε με ανθρώπους με τους οποίους ακολουθούμε παράλληλες πορείες χωρίς να το ξέρουμε και θα συστήσουμε σε σας νέους συνεργάτες, που θα προστεθούν στην υπάρχουσα πορεία.

Η ιδέα κυκλοφορούσε για αρκετούς μήνες υπογείως μεταξύ μας, όχι χωρίς αντιδράσεις και ενδοιασμούς. Μάθαμε, όμως, αυτά τα έξι χρόνια, ότι οι πιο καλοί φίλοι που δημιουργήσαμε μέσα από το περιοδικό και οι πιο δημιουργικοί και συνεπείς αναγνώστες μας, ήταν οι πλέον απαιτητικοί. Συνειδητοποιήσαμε, δηλαδή, ότι αυτοί που αγάπησαν περισσότερο το περιοδικό ήταν αυτοί που το ήθελαν διαρκώς καλύτερο, που δε συγχωρούσαν λάθη και παραλείψεις και που δεν τους αρκούσε ότι το περιοδικό συνέχιζε να υπάρχει.

Σε αυτούς τους απαιτητικούς αναγνώστες οφείλεται

η αλλαγή που επιχειρούμε και στη δική μας διάθεση να μπορούμε διαρκώς να απευθυνόμαστε σε κόσμο που έχει άποψη, που διεκδικεί και που μπορεί να συμμετέχει και να στηρίζει, ό,τι καλό συμβαίνει γύρω του.

Με γνώμονα αυτές τις απαιτήσεις αποφασίσαμε να διεκδικήσουμε την ανεξαρτησία μας, έχοντας πάρει προ πολλού την απόφαση να αγνοήσουμε τους πειρασμούς που τέθηκαν και πιστεύοντας ότι η Πάτρα έχει τη δύναμη να στηρίξει ένα περιοδικό που ξεκινά από αυτή.

Το αποτέλεσμα θα το συναντήσετε το φθινόπωρο μαζί με την ανακοίνωση μιας σειράς από εκπλήξεις που θα το συνοδεύουν, ώστε να γίνει το «δόντι» ακόμα περισσότερο οικείο σε αυτούς στους οποίους απευθύνεται. Οι εκδηλώσεις, για παράδειγμα, με τις οποίες συνοδεύαμε σχεδόν την κυκλοφορία του περιοδικού, θα συνεχίζουμε με αυξημένο ρυθμό.

Το χώρο των δωρεάν εντύπων φυσικά δεν τον εγκαταλείψουμε. Θα εξακολουθήσουμε να συλλέγουμε μανιωδώς όποιο περιοδικό βρούμε μπροστά μας και θα μπορούμε να λέμε ότι ανοίξαμε ένα δρόμο που οδήγησε πολλούς σε μια γοητευτική περιπέτεια.

Κι επειδή όλο και περισσότεροι είναι αυτοί που αναζητούν παλιότερα τεύχη και θέματα που κάποια στιγμή δημοσιεύσαμε στα πρώτα 29 τεύχη, θα κυκλοφορήσουμε το Σεπτέμβριο ένα τεύχος με μερικές από τις καλύτερες στιγμές μας, σαν ένα δώρο για αυτούς που πιθανώς να μη μας ακολουθήσουν στη δεύτερη περίοδο.

Καλή αντάμωση!

Κάθε γύρισμα σελίδας, όμως, δε θα πρέπει να ξεχνά αυτούς που την έγραψαν, αξίζουν ένα μεγάλο «ευχαριστώ» όλοι όσοι συνέβαλαν αποφασιστικά, με τα κείμενα, τις ιδέες τους, τη συμπαράστασή τους ή ακόμα και την απλή παρουσία τους, στο να μπορούμε να ξεφυλλίσουμε σήμερα τα πρώτα 29 τεύχη του «δ» και να θυμόμαστε τις εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν, φωτογραφίες από τις οποίες συνοδεύουν το θέμα που διαβάζετε.

Τους αναφέρω αλφαβητικά, γιατί είναι ο μοναδικός διαχωρισμός που μπορώ να κάνω:

Αγγελάκη Ελένη, Αγγελουπούλου Εικτωρία, Αγοργανίτης Σπύρος, Αλαχιώτης Στεφάνης, Αλεξοπούλου Ρεγγίνα, Αναγνωστόπουλος Νίκος, Αναγνωστοπούλου Νάνα, Ανδριόπουλος Παναγιώτης, Αποστολόπουλου Αγγελική, Αυγερινού Αγγελική, Βασιλακοπούλου Ασπασία, Βγενόπουλος Νίκος, Βεντούρης Γιώργος, Βλασταράς Γιάννης, Βόμβολος Κώστας, Βορβυλάς Γιώργος, Βουτσινά Νέλλι, Γαλιάνη Μάρω, Γαλανοπούλου Κατερίνα, Γαροφαλάκης Γιάννης, Γασπαράτος Σταύρος, Γεωργιάδης Τάκης, Γατοπούλου Ευγενία, Γεωργιόπουλος Γιάννης, Γιαννακούλιας Δημήτρης, Γιωνάτου Σοφία, Γιουνούσης Παναγιώτης, Γκλαβάς Αλέξης, Γκόνης Θεοδωρής, Γκοτσοπούλου Εύη, Γούδης Χρήστος, Γραβιάνης Μιχάλης, Δάσιος Θόδωρος, Δάσιου Ελένη, Δημηράς Γιάννης, Δημητρώπουλος Φώτης, Δημόπουλος Σταύρος, Δολιανίτης Γιώργος, Δοντός Γιάννης, Δουκάκης Γιάννης, Ζάχου Ζέτα, Ζέρβας Βασίλης, Ιωαννίδης Δη-

μήτρης, Ιωαννίδης Νικόλαος, Κάβρουρας Δημήτρης, Κάσαρης Νίκος, Κακούρη Αθηνά, Καλατζή Καλλιόπη, Καμαγιάννη Σοφία, Καπέλλας Κώστας, Καραβαγγέλης Χάρης, Καραδημα Κατερίνα, Καραλής Θανάσης, Καραμέρος Γιώργος, Καρατζάς Διονύσης, Καραχάλιος Γιώργος, Καραχάλιος Σπύρος, Καρούζου Αθηνά, Καρύδη Γεωργία, Κασσιμάτης Γιώργος, Καστάνης Σπήλιος, Καφέζας Χρήστος, Κίτσος Αγγελος, Κοζίας Γιώργος, Κοκκίνη Αποστολία, Κοκκίνης Γιάννης, Κόλλια Αγγελική, Κονδυλίας Νίκος, Κοντογεωργοπούλου Γιώτα, Κοντοπανόγιο Κατερίνα, Κοπιδάκης Μιχάλης, Κοσμίδου Χρυσή, Κοτσουφίδου Μαρία, Κουτσούκος Γιάννης, Κουτσούκος Πέτρος, Κοψίνης Γιάννης, Κρούσσος Κοσμάς, Κωστακοπούλου Ρούλα, Λαδός Βασίλης, Λάζαρης Βασίλης, Λάζος Χρήστος, Λάσκαρης Χρήστος, Λοβέρδου Τατιάνα, Λογαράς Κώστας, Λουλιέτη Βασιλική, Μαγδαληνού Ελεάνα, Μακρυγιάννη Ελευθερία, Μαντάς Νικόλαος, Μαραζιώτης Γιάννης, Μαρμαρίνη Νίκος, Μαφρέδας Παναγιώτης, Μεθενίου Ασπασία, Μεθενίτη Μαρία, Μεσσάρης Διονύσης, Μεταξάς Γιώργος, Μικρούτσικος Θάνος, Μιχαήλ Κώστας, Μετσοβολιάς Ανδρέας, Μουγγολιάς Γιάννης, Μουλιανός Χρήστος, Μουτζάλη Αφέντρα, Μπαράκου Ειρήνη, Μπομπούτης Θεοφάνης, Μπουλμπασάκος Κωνσταντίνος, Νικολόπουλος Τάκης, Νούλας Κωνσταντίνος, Ορφανού Νία, Παναγιωτακόπουλος Κώστας, Πιπιγιωτόπουλος Διονύσης, Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης, Παναγόπουλος Γιώργος, Πανόπουλος Γιώργος, Παπαγεωργίου Νώντας, Παπαδημάκης Χρή-

στος, Παπαδημητρίου Σάκης, Παπαδημητρίου Φάνης, Παπαδημητρίου Χρύσα, Παπαευθυμίου Ξενοφάνης, Παπαθεοδωρόπουλος Παναγιώτης, Παπανικολάου Δημήτρης, Παπανικολόπουλος Χρόνης, Παπαντωνόπουλος Αντώνης, Περγικούρη Κατερίνα, Πετροπούλου Μίνα, Πέττα Σάνη, Πικραμένος Γιάννης, Πλιάτσικας Λεωνίδας, Πολίτης Βαγγέλης, Πολίτης Σπύρος, Πολύδωρος Δημήτρης, Πολυμενάκος Χρήστος, Πορέτσος Χάρης, Ρεσβάνη Άννα, Ριχάνη Μιρία, Ρούπας Γιάννης, Σακελλαρόπουλος Σωτήρης, Σαραφάκης Νίκος, Σαρδέλης Κώστας, Σέργιος Μπίκης, Σιδερόπουλος Ισίδωρος, Σιούτας Δημήτρης, Σκαλιστάς Ορέστης, Σκιαθάς Αντώνης, Σκιαθάς Κυριάκος, Σολωμός Σταύρος, Σουβαλιώτης Μάριος, Σπυριδωνός Ακριβή, Σταθόπουλος Παναγιώτης, Σταμενιόπουλος Χρήστος, Στασινόπουλος Αντώνης, Σταύρου Βίκυ, Στιβανάκη Ευανθία, Στουρνάρας Βεγγέλης, Συλλαίου Γεωργία, Συρίμπεης Χρήστος, Σωμνηροπούλου Έρση, Τσολοδήμου Κούλη, Τσιπαλιάρη Σωτηρία, Τσιγάρης Βασίλης, Τσίληρη Αντώνης, Τσίλιρη Μιρία, Τσιρινάκης Θανάσης, Φαρμακουλιά Γιόλια, Φιλιππίου Βάσω, Φιλοπούλου Μαρία, Φωτίου Έφη, Φωτίου Παναγιώτης, Χατζηγιάννου Μαρία, Χατζής Σπύρος, Χάχαλης Γιάννης, Χριστοφίτη Ανδρονίκη, Ψαλλιδάς Βασίλης.

Με διάβασμα και μουσική

Πώς το «δόντι» υποδέχτηκε το καλοκαίρι

Φωτογραφίες: Χάρης Καραβαγγέλης

Με τον καλύτερο τρόπο υποδεχτήκαμε το φετινό καλοκαίρι. Παρουσιάσαμε στο Κάτω Καστρίτσι την πρώτη μας έκδοση (το «Ρίον – Αντίρριον» του Βασίλη Λαδά), κλείσαμε μαζί με το βιβλιοπωλείο «Παπασωτηρίου» μια χρονιά πολύ καλής συνεργασίας μιλώντας για το νέο βιβλίο του Βαγγέλη Ραπτόπουλου και τραγουδήσαμε μαζί με το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας στην εντυπωσιακά πετυχημένη συναυλία του Θανάση Παπακωνσταντίνου, της Μάρθας Φριτζήλα και του Γιάννη Αγγελάκα. Ας τα πάρουμε με τη σειρά:

Το βράδυ της Τετάρτης 9 Ιουνίου δεν είχαμε μόνο τη χαρά να παρουσιάσουμε μαζί με το Δήμο Ρίου το «Ρίον – Αντίρριον». Είχαμε και την τύχη να γνωρίσουμε και έναν υπέροχο χώρο, το Δημοτικό Ωδείο Ρίου (στο Κάτω Καστρίτσι), που απ' ό,τι φάνηκε ήταν η ιδανική επιλογή για μια καλοκαιρινή λογοτεχνική εκδήλωση. Εκεί, ο συγγραφέας και δικηγόρος Χρήστος Μούλιας, η αρχιτέκτων Βαρβάρα Δεσιονιάδου και ο ζωγράφος Κώστας Παναγιωτακόπουλος, μαζί με το συγγραφέα Βασίλη Λαδά μίλησαν για το διήγημα που κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία από τις εκδόσεις «το δόντι». Υιό τους ήχους του πιάνου του Ανδρέα Αδαμόπουλου (καλλιτεχνικού διευθυντή του Δημοτικού Ωδείου Ρίου) και με την καταλυτική παρέμβαση στο τέλος του δικηγόρου και συγγραφέα Παύλου Μαρινάκη, οι παρευρισκόμενοι άκουσαν πολλά και ενδιαφέροντα όχι μόνο για το βιβλίο αλλά και για το συγγραφέα του.

Στο τέλος του ίδιου μήνα, τη Δευτέρα 20 Ιουνίου, το θέμα ήταν και πάλι λογοτεχνικό, όμως αυτή τη φορά με εντελώς διαφορετική χροιά. Στο πάντα φιλόξενο ξενοδοχείο «Βυζαντινό» παρουσιάσαμε μαζί με τις εκδόσεις «Πατάκη», το βιβλιοπωλείο «Παπασωτηρίου» και το δισκοπωλείο «Discovoi» το μυθιστόρημα του Βαγγέλη Ραπτόπουλου «Η επιπόνηση της πραγματικότητας». Μέσα στον ιερετό του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου (ευτυχώς σε μια μέρα χωρίς αγώνα), για το βιβλίο μίλησαν ο φιλόλογος Παναγιώτης Φωτίου, ο εκδότης του «δ» Ανδρέας Τσιλίρας και ο Β. Ραπτόπουλος, ενώ αποσπάσματα διάβασε ο ηθοποιός Διονύσης Βούλτσος. Κι όλ' αυτά για ένα βιβλίο που προκάλεσε αντιδράσεις λόγω των αναφορών του για το χώρο του θεάματος και της επικοινωνίας και έδωσε την αφορμή για αρκετή συζήτηση, κατά τη διάρκεια της παρουσίασης και μετά από αυτή.

Κι επειδή το φεστιβαλικό καλοκαίρι στην Πάτρα είναι κυρίως μουσικό, μία μέρα μετά την παρουσίαση στο «Βυζαντινό» βρεθήκαμε στο Ρωμαϊκό Ωδείο για τη συναυλία του Θανάση Παπακωνσταντίνου. Με το Ωδείο απρόβλεπτα κατάμεστο (και με δεκάδες κόσμου να ακούει (ό,τι μπορεί από) τη συναυλία εκτός νυμφώνος αφού δεν είχε εξασφαλίσει έγκαιρα εισιτήριο, ο Παπακωνσταντίνου έδωσε μια εντυπωσιακή ροκ μιανιά στα τραγούδια του, έχοντας στο πλευρό του την αξιόπραστη Μάρθα Φριτζήλα, το θρυλικό πια Γιάννη Αγγελάκα, αλλά και ένα συγκρότημα – έκπληξη, τους «Like a delica», που με επικεφαλής τον Μπάμπη Παπαδόπουλο (κι αυτόν από τις «Τρύπες»), εντυπωσίασαν με τις ενορχηστρώσεις, τη ζωντάνια αλλά και τις αντοχές, μια και επρόκειτο για συναυλία που κράτησε πολύ περισσότερο από τρεις ολόκληρες ώρες!

«Όλοι μεταθέτουμε κάπου αλλού τις ευθύνες μας...»

Της Γιόλας Φαρμακούλα

Ο Στέλιος Μάινας είναι ο Αγαμέμνονας στην Παράσταση του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας «Ιφιγένεια εν Αυλίδι». Στην τελική ευθεία των προετοιμασιών βρήκε το χρόνο να κουβεντιάσει μαζί μας για τον Ευριπίδη, τον Αγαμέμνονα και τις προσωπικές του αγωνίες. Χειμαρρώδης και ειλικρινής, «με διάθεση νεοφώτιστου», μας είπε ότι επιθυμούσε για χρόνια τη συνεργασία του με το Δημοτικό Θέατρο της Πάτρας λόγω της σοβαρής δουλειάς που κάνει και του πολύ καλού του ρεπερτορίου. Ορμηζόνοντας η σχέση του με το Θέατρο, βρέθηκε στην πόλη μας ερμηνεύοντας για πρώτη φορά στην καριέρα του ένα ρόλο σε αρχαίο δράμα, είδος που ο ίδιος θεωρεί ένα πολύ σημαντικό πεδίο διερεύνησης.

Υπήρχε έως τώρα κάποιος σκεπτικισμός ως προς τη συμμετοχή σας σε αρχαίο δράμα;

Όχι, πάντα ήθελα να δοκιμάσω τη συμμετοχή μου στο δράμα γιατί είναι ένα είδος που μ' ενδιαφέρει. Φυσικά στο θέατρο, εάν έχεις μια μίνιμουμ πείρα, χάνεις πια την αίσθηση του νεοφώτιστου αλλά κατά κάποιο τρόπο εγώ είμαι νεοφώτιστος σ' αυτό. Δηλαδή το αντιμετωπίζω σαν κάτι καινούργιο για μένα.

Και μάλιστα με έναν ρόλο, του Αγαμέμνονα, που είναι από τους κορυφαίους του αρχαίου δραματικού τοιούτου.

Ο Αγαμέμνονας είναι ένας εξαιρετικός ρόλος και πολύ μυστηριώδης, ακριβώς διότι στην Ιφιγένεια όλοι είναι άνθρωποι των διλημάτων. Έχουν μια

διλημματική αντιμετώπιση πλην της Κλυταιμίστρας η οποία είναι η πλέον σαφής και σταθερή. Όλοι αλλάζουν γνώμη και ο Αγαμέμνονας και η Ιφιγένεια, όλοι...

Γι' αυτό οι μελετητές λένε ότι ο Ευριπίδης στην Ιφιγένεια ενδιαφέρεται ίσως περισσότερο για την κατάσταση της ανθρώπινης ψυχής;

Δεν θα έλεγα περισσότερο. Πρώτα από όλα ο Ευριπίδης ήταν ένας πειραματιστής. Ουσιαστικά προσπαθούσε να ανασκευάσει ή να δει ξανά με καθαρό μάτι ότι είχαν φτιάξει οι παλαιότεροί του αμφισβητώντας το πολλές φορές. Ψάχνοντας λίγο πιο εσωτερικά τα πράγματα, του άρσσε να βρίσκει ανατροπές. Η Ιφιγένεια λοιπόν σαφέστατα, έχει μια επιφανειακά μόνο ψυχολογική διάσταση

των χαρακτήρων. Έτσι φαίνεται αλλά δεν είναι. Βεβαίως είναι ο κατ'εξοχήν συγγραφέας των ανθρωπίνων παθών και της ανθρώπινης ψυχολογίας. Νομίζω ότι ο Φρόντ και ο Γιουνγκ έχουν μάθει πολλά πράγματα απ' αυτόν, έχουν δει ότι το πρόβλημα της ανθρώπινης ψυχολογίας διαπερνά τους αιώνες με τα ίδια συστατικά ουσιαστικά. Ένα από τα συστατικά λοιπόν αυτού του έργου είναι το δισυπόστατο της ανθρώπινης φύσης, το καλό και το κακό, το στάδιο της απόφασης και της μη απόφασης που υπάρχει πολύ έκδηλα

Όχι. Υπάρχουν ευθύνες και είναι συλλογικές. Ο Ευριπίδης μιλάει για τις συλλογικές ευθύνες των Αθηναίων για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, για τις ευθύνες της Ελλάδας στην αυτοκαταστροφή της. Γιατί ουσιαστικά η παρακμή του ελληνικού πολιτισμού, η αργή μεθοδική καταστροφή του βουαι, άρχισε μετά τον Πελοποννησιακό. Αυτή ήταν μια συλλογική απόφαση την οποία δεν μπορεί να την αντιληφθεί κανείς αυτομάτως, απλώς το ψυχανεμίζεται. Το ίδιο προφανώς ψυχανεμίζεται και ο Ευριπίδης. Ήταν ένας άνθρωπος με

Επειδή όμως ο Ευριπίδης είναι πολιτισμικά, είναι και ένα καθαρά αντιπολεμικό έργο. Μην ξεχνάμε ότι η Ιφιγένεια γράφτηκε λίγο μετά από την Σικελική εκστρατεία. Συγχρόνως είναι ένα μυστηριώδες ανθρωποκεντρικό έργο το οποίο μιλάει για κοσμογονικές αξίες με το δικό του τρόπο όμως.

Η πίεση του κοινωνικού συνειδητού, ο εξαναγκασμός του κοινωνικού προσώπειου σημαίνει μετατόπιση ευθυνών; Σημαίνει λιγότερες προσωπικές ευθύνες;

προοπτικές και με οράματα. Η κριτική του μέσα από τα έργα του και συγκεκριμένα την Ιφιγένεια είναι εάν το συλλογικό συνειδητό μπορεί να φέρει την καταστροφή στους ανθρώπους σε βάθος χρόνου. Έχουν οι άνθρωποι ευθύνη να μιλήσουν με την Ιστορία και να απολογηθούν για τις αποφάσεις τους; Η απόφαση του Αγαμέμνονα έχει οριστεί μυθολογικά με την θυσία της Ιφιγένειας και την καταστροφή της Τροίας, δηλαδή με την καταστροφή ενός άλλου πολιτισμού. Υπάρχει ένα χορικό στην Ιφιγένεια, όπου ο Χορός των κοριτσιών από τη Χαλκίδα γίνεται ουσιαστικά οι Τρω-

άδες. Αυτή είναι η προβληματική που θέτει ο Ευριπίδης. Όμως, επειδή είναι μεγάλος μάστορας λειτουργεί πολυεπίπεδα και πρώτα απ' όλα, όπως ένας γνήσιος θεατρικός συγγραφέας με την «τσαγκαρική» του πρέπει να μιλάει σε πρώτο επίπεδο, να αναλύει απλά το μύθο του για να τον καταλάβουν όλοι.

Αναρωτιέμαι εάν στη σύγχρονη συγκυρία του πολέμου στο Ιράκ, της σφαγής των Παλαιστινίων υπάρχει χώρος για έναν ήρωα σαν τον Αγαμέμνονα να βρει το «δικίο» του, να γίνει έστω κατανοητός από τους ανθρώπους σήμερα;

Ο Αγαμέμνονας είναι τέκνο της ανάγκης, η οποία βέβαια έχει κακομεταχειριστεί πολύ σήμερα. Θα μπορούσε να είναι ένας ηγέτης οποιασδήποτε χώρας εκστρατεύει εναντίον μιας άλλης, από τον Σαντάμ μέχρι τον Μπούς. Αλλά νομίζω ότι είναι αφελές από μέρους μου να πω ότι μπορείς να προσωποποιήσεις έναν τέτοιο χαρακτήρα. Τις περισσότερες φορές οι ήρωες στην αρχαία τραγωδία ξεπερνάνε τη δυναμική των προσώπων και γίνονται σύμβολα, φορείς ιδεών, όπως φυσικά είναι όλοι οι χαρακτήρες στο θέατρο, αλλά στην αρχαία τραγωδία ακόμα περισσότερο, ακριβώς επειδή έχει μια ευθεία αντιμετώπιση. Ένα μετωπικό λόγο που δεν χωρίζει μικρές έννοιες. Δε νομίζω ότι μπορεί να δικαιολογηθεί ένας ηγέτης, ακόμα περισσότερο για μια τέτοια πράξη. Στην αρχή ο Αγαμέμνονας έχει αποφασίσει να μην θυσιάσει την κόρη του και να γυρίσει ο στρατός πίσω αλλά εντέχνως μεταθέτει τις ευθύνες στον αδελφό του. Όπως συνήθως κάνουμε, μεταθέτουμε κάπου αλλού τις ευθύνες. Οι ευθύνες είναι ριζικά επάνω του. Ένας ηγέτης ο οποίος ουσιαστικά δεν στέκεται στο ύψος της ηγεσίας του, όπως θα έπρεπε να είναι ένας ηγέτης και γίνεται έρμαιο των διαθέσεων του όχλου. Το λέει «ρκλό βοι του όχλου γίναμε».

Αυτό σημαίνει και την κατάργηση του κλασικού ηρωικού προτύπου όχι μόνο στο πρόσωπο του Αγαμέμνονα αλλά και του Μενέλαου ακόμα και του Αχιλλέα. Διαβάζοντας το έργο καταλάβαινα ότι είχα την ανάγκη να βρω έναν ήρωα και δεν υπήρχε. Είναι αυτό ένα σύγχρονο οξύμωρο, να έχουμε απομυθοποιήσει το πάντα, να είμαστε κυνικοί και απαθείς ενώ αναζητούμε με διάθεση μεσσιανισμού έναν ήρωα να λατρεύσουμε;

Ναι, είμαστε στην εποχή που ο Άρχοντας των Δαχτυλιδίων κάνει εισιτήρια, ακριβώς γιατί μας μεταφέρει το παραμύθι και τον ηρωισμό. Έχετε δικίο, ξαναγυρνάμε σε μια περίεργη μεσσιανική εποχή. Βέβαια είναι θέμα ανάγνωσης, δηλαδή όλοι αυτοί οι χαρακτήρες, αν τους διαβάσεις από μια άλλη οπτική είναι ήρωες για την πατρίδα τους. Οι περισσότεροι από τους Έλληνες της Ιλιάδας δεν γύρισαν πίσω. Φύγανε εν γνώσει τους ότι μπορεί να μην γυρίσουν πίσω από αυτήν την εκστρατεία. Αν το δεις έτσι, μπορείς να πεις ναι, ήταν ήρωες για την πατρίδα τους. Δεν είναι φυσικά αυτή η αλήθεια. Γι' αυτό και λέω ότι είναι θέμα οπτικής γωνίας. Έχουμε πολύ κακά παραδείγματα από τέτοιου είδους ήρωες στην ιστορία μας. Ο Ευριπίδης αιτού το χλεύαζε. Εγώ πάντως θα είμαι ευτυχής όταν ζήσουμε σε μια κοινωνία που δεν θα έχουμε ανάγκη από τέτοιου είδους ηρωικές πράξεις. Είναι θέμα οριοθέτησης του καθενός το τι θεωρεί ηρωισμό. Μικρό κομματάκι από το σύγχρονο του πνεύματος που έχει ο χαρακτήρας.

Ο Αγαμέμνονας έρχεται σε σύγκρουση με όλα τα αγαπημένα του πρόσωπα προσπαθώντας να τους αποφύγει. Λέει χαρακτηριστικά «Σοφίζομαι τεχνάσματα να παιγιδέψω τους ακριβούς μου και παντού παιγιδεύομαι»

Συνήθως οι άνθρωποι δεν θέλουμε να βάζουμε τα πράγματα μέσα στο ίδιο τσουβάλι. Θέλουμε να απεκδυόμαστε το ρόλο της κοινωνικότητας μέσα στο σπίτι μας. Κλείνουμε την πόρτα μας και πρέπει να είμαστε εμείς και η οικογένειά μας. Ο Ευριπίδης όμως λέει ότι δεν γίνεται αυτό, πρέπει να διαλέξεις με ποιους θα πας και ποιους θα αφήσεις. Να έχεις απόλυτα αποφασίσει ποιους θες να προσιατέψεις. Λέει για παράδειγμα, «όταν κάποτε φίλοι μου Αθηναίοι τον Πελοποννησιακό πόλεμο και πιστέψατε ότι θα πάτε να μεγαλώσετε την επικριότητά σας, δεν σκεφτήκατε ουσιαστικά τις οικογένειές σας. Είχατε την γνώμη ότι δεν θα φτάσει το κακό μέχρι την οικογένειά σας. Με την έναρξη όμως του πολέμου αυτομάτως τις θέσατε σε απόλυτο κίνδυνο. Το τελευταίο πράγμα που σας ενδιαφέρει είναι να τις προστατέψετε. Το τελευταίο πράγμα που ενδιαφέρει τους πολεμοκάπηλους είναι αυτό που τους ανήκει, η οικογένειά τους...». Με την ίδια λογική μπορούμε να πούμε ότι ο Μπούς και όλες οι εταιρείες πετρελαίου, το

τελευταίο πράγμα που τους ενδιαφέρει είναι ο Αμερικάνικος λαός, αν θα υπάρχει Ιρακινός λαός ή όχι, αν θα υπάρχει παγκόσμια ειρήνη...

Η Ιφιγένεια μέσα σε αυτό το κλίμα και πριν πάρει την οριστική της απόφαση λέει «είναι τριπλός όποιος θέλει να πεθάνει. Καλύτερα μια άσχημη ζωή παρά ένας ωραίος θάνατος»...

Θυμίζει Σεφέρη. Η Ανάγκη της Ζωής είναι αυτή. Η αξία της ζωής δεν έχει μέτρο. Είναι υπέρτατο αγαθό. Ο Ευριπίδης βοά ότι η ζωή έχει μεγαλύτερη αξία από οποιαδήποτε κατάκτηση, από οποιοδήποτε υλικό αγαθό. Δεν μπορείς να θυσιάσεις μια ανθρώπινη ζωή γιατί αξίζει όσο όλα οι θησαυροί της γης.

Δεν είναι τρόπον τινά και μια μεταιόπηση του ηρωισμού; Δηλαδή ήρωας είναι εκείνος ο άνθρωπος που παλεύει να χαρεί τη ζωή έστω και εάν τη βιώνει υπό άθλιες συνθήκες;

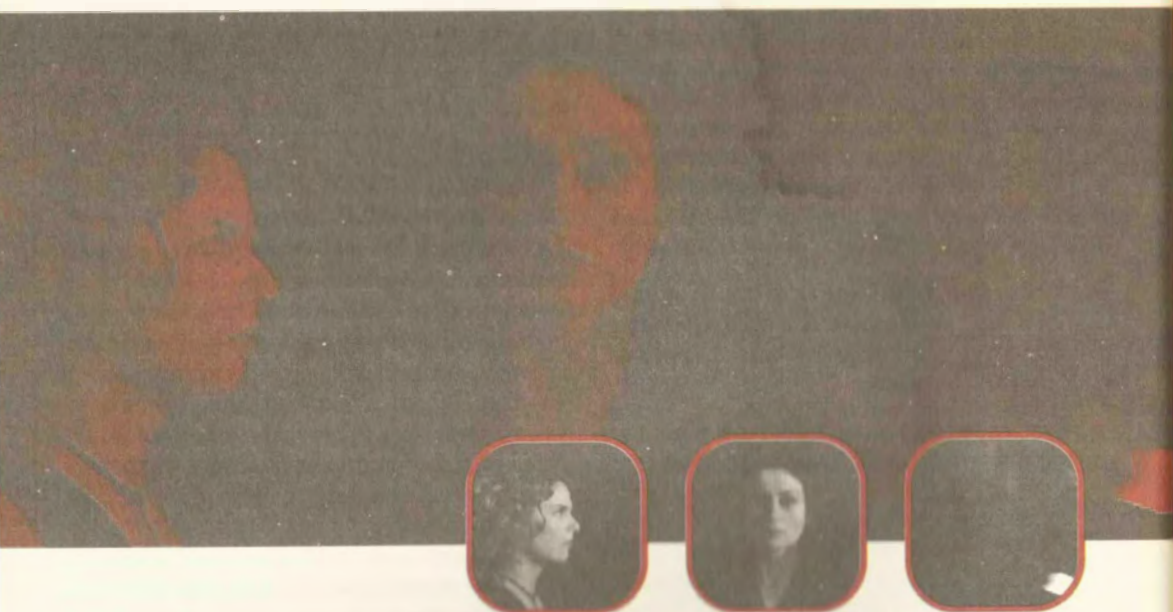
Αυτό ακριβώς λέει, ότι ήρωας δεν είναι αυτός που θυσιάζει τη ζωή του. Ο Ευριπίδης έχει έναν φοβερά πραγματιστικό λόγο, εντελώς κόντρα σε αυτό που εμείς νομίζουμε ως μεγαλοστομία. Ίσως επειδή οι αλήθειες του είναι πολύ μετωπικές, πολλές φορές δεν μπορούμε να τις αντιληφθούμε. Διότι δεν μπορούμε να καταλάβουμε την αξία των πραγμάτων πια. Ο Ελύτης λέει κάπου ότι έχουμε τόσο τριφετεί στην κοινωνία και στο κοινωνικό ψεύδος ώστε οποιαδήποτε αλήθεια ευθέως διατυπωμένη φαντάζει παραδοξολογία. Η εποχή μας έτσι είναι. Η αλήθεια ενός κεμμένου, όπως στην αρχαία τραγωδία, τόσο γραμμική και μετωπική, σήμερα που έχουμε περάσει σε μια εποχή, σε μια επιτραπέι ή έκφραση, μεγαλύτερης μικρότητας, αντιμετώπισης των πραγμάτων με πλείονο τρόπο, μας φαίνεται απίστευτη, δεν την ακούμε. Αυτός είναι σας ξαναλέω ο μεγάλος μου φόβος, επιμένει στην τραγωδία. Γιατί κι εγώ ανήκω σ' αυτήν την κατηγορία όπου πρέπει να ξαναανακελίψω την αλήθεια από την αρχή, γιατί κι εγώ την έχω χερίσει

Εκτιμώ ότι τα τελευταία χρόνια τα ορχοία δράματα έχουν υποστεί πολλαπλές αναγνώσεις και μια ευκολία επιλογής και παράστασής τους ειδικά καιά τις καλοκαιρινές περιόδους. Κατά πόσο μέσο από αυτόν τον πλουραλισμό και την ευκολία μπορεί το αρχαίο δράμα να ξεφύγει από τα πλαίσια του φεστιβαλισμού και του φολκλορισμού;

Δεν το ξέρω ειλικρινά. Αυτά τα κείμενα είναι πυθικά. Αντέχουν τα πάντα και εκδικούνται τα πάντα. Δεν είναι εύκολα προσεγγίσιμα. Και αυτό που λέμε, να βρούμε το σύγχρονο προβληματισμό, είναι θεωρητική προσέγγιση. Μακάρι να μπορούσαμε να το κάνουμε πράξη. Μακάρι βλέποντας αρχαία τραγωδία να μπορούσαμε να δίνουμε κατευθείαν την αντίστιξη της στη σημερινή εποχή. Φοβάμαι ότι δεν γίνεται απόλυτα αυτό. Τα κείμενα αυτά έχουν κι ένα δικό τους δρόμο ο οποίος αντιστέκεται, γι' αυτό πολλές φορές από προσωπική μας αδυναμία, άλλοτε λογικά κι άλλοτε παράλογα, ρέπουμε προς το φολκλορισμό από τη μια ή στο στόμφο και στο μεγαλεπήβολο από την άλλη. Έχω την αίσθηση ότι για να ψάξουμε αυτήν την άγνωστη περιοχή χρειάζεται ουσιαστικός χρόνος και κόπος και μεγαλύτερη αφιέρωση στο είδος πέρα από συζητήσεις. Οι περισσότεροι βέβαια από εμάς τους ηθοποιούς διασκορπιζόμαστε σήμερα κάνοντας λίγο θέατρο, λίγο τηλεόραση, λίγο κινηματογράφο, πολλές φορές για πρακτικούς καθαρά λόγους. Θέλω όμως να τονίσω επιπλέον και τα εξής. Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ή να παραγνωρίσουμε την θεατρική μας παράδοση έως τώρα στο είδος. Δεν πρέπει για παράδειγμα μορφές όπως η Παξινού, ή ο Μινωτής ή ο Ράινχαρντ και το έργο τους να ιεταχτούν επειδή νομίζουμε ότι είναι φολκλόρ. Από την άλλη, είμαστε μια χώρα που έχει αδιαφορήσει γι' αυτή τη σπουδαία θεατρική της κληρονομιά με την έννοια ότι λείπει ένα σοβαρό, ακαδημαϊκό επιπέδου εργαστήριο αρχαίου δράματος όπου θα μπορούσε να γίνεται έρευνα. Στην Ιαπωνία αυτό γίνεται κατεξοχήν με το Νο και το Καμπούκι και είναι το κυρίως εξαγωγίμο πολιτιστικό τους προϊόν. Εν πάση περιπτώσει, αυτό που εγώ, και όλοι μας βέβαια, προσπαθούμε και θα προσπαθήσουμε είναι απλώς να ξύσουμε λίγο την επιφάνεια σ' αυτό το τεράστιο σώμα του αρχαίου δράματος.

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση μας, η κουβέντα έφτασε στο θίασο της Ιφιγένειας. Ο Στέλιος Μάινας λέει πως είναι από τις λίγες φορές που νιώθει συγγενής πνευματικά και ιδεολογικά με την υπόλοιπη ομάδα των ηθοποιών ελπίζοντας έτσι σε μια σωστότερη προσπάθεια, σε μια δουλειά συνοχής. Τους το ευχόμαστε ολόψυχα.

Μια «Ιφιγένεια» που δίκασε

Μπορεί εισπρακτικά στην Πάτρα να τα πήγε πάρα πολύ καλά στο διήμερο 25 - 26 Ιουνίου, ακόμα και στη δύσκολη μέρα του ποδοσφαίρου, όμως η καλοκαιρινή παραγωγή του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας «Ιφιγένεια εν Αυλίδι» αναιμφισβήτητα δίκασε με τον τρόπο με τον οποίο ο Μουμουλιδης αλλά και οι υπόλοιποι συντελεστές επέλεξαν να «μεταφράσουν» τους στόχους και τα νοήματα του Ευριπίδη.

Όλοι συμφώνησαν στην πολύ καλή μουσική του Γιώργου Ανδρέου, στην παραπάνω από αξιοπρεπή παρουσία της Αλεξάνδρας Σακελλαροπούλου, στη μάχη του Στέλιου Μάινα με το ρόλο του Αγαμέμνονα και στο σκηνικό του Γιώργου Πάτσα, όμως οι κατά διαστήματα υπερβολές της Καριοφυλλιάς Καραμπέτη, τα αντιφατικά κοστούμια, η παρουσία της Ελένης Τσαλιγοπούλου και οι υπόλοιπες βασιικές ερμηνείες δε βρήκαν την καθολική

αναγνώριση, αλλά συνάντησαν διαφορούμενες κριτικές και εντυπώσεις.

Η παράσταση θα επανέλθει στην Πάτρα το Σεπτέμβριο. Μέχρι τότε θα έχει διασχίσει σχεδόν όλη την Ελλάδα και θα έχει αποδειχθεί η όμοια οικονομική και καλλιτεχνική επιτυχία της, αν και τα πρώτα σημάδια δεν ήταν ικανοποιητικά στον τομέα των εισιτηρίων, με πιο χαρακτηριστικό το σχεδόν άδειο Θέατρο του Δάσους στη Θεσσαλονίκη.

βιβλία που ξεχωρίσαμε

Εποχή που όλοι διαβάζουμε κάτι παραπάνω, έστω λόγω τύψεων που όλο το χειμώνα δεν είχαμε ικανοποιητικές αναγνωστικές επιδόσεις, το καλοκαίρι συνοδεύεται πάντα από προτάσεις βιβλίων, όχι απαραίτητα καινούριων, αλλά πάντα προσφερόμενων για καλή συντροφιά, είτε πρόκειται για λογοτεχνία ή για εξειδικευμένους τίτλους. Δεκαπέντε περίπου τίτλοι, λοιπόν, από συνεργάτες του «δ» που έχουν τις δικές τους εκδοτικές προτιμήσεις.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ

Μάνος Χατζιδάκις «Τα σχόλια του τρίτου»

Εκδόσεις Εξάντας 2003

Ο Μάνος Χατζιδάκις άρχισε τα «Σχολιά» του στο Τρίτο Πρόγραμμα το '78 και τα σταμάτησε το '80, όταν τελείωσε και η συνεργασία του με τον σταθμό.

Το Νοέμβριο του '80 τα εξέδωσε σε ένα βιβλίο το οποίο έτυχε πέντε εκδόσεων με την παρούσα. «Σχόλιο με το σχόλιο λοιπόν σχημάτιζα τον τρόπο, τη γραφή και το επίπεδο μέσα από το οποίο έβλεπα τον νεοελλαδικό κόσμο

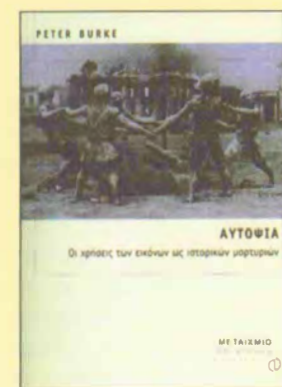
μας και επικοινωνούσα ολοένα με ένα πλατύτερο κοινό ή καλύτερα με ένα μεγαλύτερο κοινό, γιατί ποτέ είναι αλήθεια δεν υπήρξα κατάλληλος για το πλατύ κοινό» γράφει στο εισαγωγικό σημείωμα της πρώτης έκδοσης.

Κείμενα - σχόλια σύντομα και μεστό, που δεν έχουν χάσει τίποτα από την επικαιρότητα και την φρεσκάδα τους μετά από 24 χρόνια.

Λόγος κριτικός και καθαρός που δεν ωραιοποιεί ούτε στρογγυλεύει πράγματα και καταστάσεις.

Αναφέρει ο Χατζιδάκις στο σχόλιο «Το πρόσωπο του τέρατος κι ο φόβος μήπως το συνηθίσουμε»: «Όποιος δεν φοβάται το πρόσωπο του τέρατος, πάει να πει ότι του μοιάζει. Και πιθανή προέκταση του αβώματος είναι να συνηθίσουμε τη φρίκη, να μας τρομάζει η ομορφιά».

Η επανέκδοση αυτών των σχολίων με την συνοδεία ενός CD όπου ακούγεται ο ίδιος ο Χατζιδάκις να διαβάζει τρία από τα χαρακτηριστικότερα, αισιτελεί στις μέρες μας μια άοση λόγου και μια απάντηση στο «πώς θα αντιδράσουμε και στο πώς δε θα συμβιβαστούμε με το τέρας».

Peter Burke «Αυτοψία. Οι χρήστες των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών»

Εκδόσεις Μεταίχμιο 2003

Είναι πλέον κοινή συνείδηση ότι η εικόνα αποτελεί κυρίαρχο επικοινωνιακό στοιχείο, φτάνοντας σε σημείο να ορίζει κάθε έκφανση της σύγχρονης ζωής.

Στο βιβλίο αυτό αναλύεται κυρίως το ζήτημα της χρήσης της εικόνας ως ιστορικής μαρτυρίας. Η εικόνα σαν τεκμήριο αναδεικνύεται από τον συγγραφέα σε ένα απαραίτητο στοιχείο έρευνας ενώ παράλληλα τονίζονται και οι ενδεχόμενες

μενες παγίδες που κρύβει για τους δυνητικούς χρήστες της. Ο Peter Bruke εξετάζει με κριτικό τρόπο όλες τις μορφές οπτικοακουστικής έκφρασης – χαρακτηριστικά, πίνακες, φωτογραφίες, κινηματογραφικές ταινίες κ.λ.π. – από διάφορες χώρες και εποχές, εξετάζοντας τις παραμέτρους ως προς τη χρήση και την κατανόησή τους.

Ο συγγραφέας τονίζει ότι οι εικόνες δεν θα πρέπει να θεωρούνται απλά ως αντανακλάσεις των ιστορικών συμφραζομένων τους, αλλά πολύ περισσότερο προεκτάσεις των κοινωνικών πλαισίων μέσα στα οποία παράχθηκαν. Ο σύνθετος τρόπος ερμηνείας των εικόνων που αναπτύσσει στο βιβλίο του ο Burke, καθιστά σαφές ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι ανάλυσης και προσέγγισης από ιστορικούς, τέχνης και λοιπούς ιστορικούς, δεν επαρκούν να υποστηρίξουν τον σύνθετο και πολύπλευρο χαρακτήρα της οπτικής εικονογραφίας, η οποία έπαιξε και παίζει καθοριστικό ρόλο στην κατανόηση της πορείας του ανθρώπου μέσα στο χρόνο.

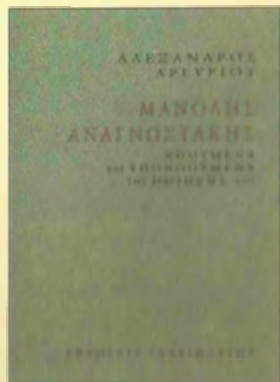
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΩΤΙΟΥ

Αλέξανδρος Αργυρίου «Μανόλης Αναγνωστάκης, Νοούμενα και υπονοούμενα της ποίησής του»

Εκδόσεις Γαβριηλίδης, Αθήνα 2004

Η σχέση του Μανόλη Αναγνωστάκη με τον κριτικό και μελετητή της λογοτεχνίας μας Αλέξανδρο Αργυρίου αρχίζει από το

1949, όταν ο πρώτος βρισκόταν κρατούμενος για τις ιδέες του στο Γεντί Κουλέ. Στο βιβλίο που κυκλοφόρησε τον περασμένο Μάρτιο-Απρίλιο έχουν συγκεντρωθεί επτά από τα σημαντικότερα μελετήματα του Αργυρίου για τον ποιητή και νομίζω ότι πρόκειται για σπουδαία κείμενα. Κι αυτό για τους εξής λόγους:

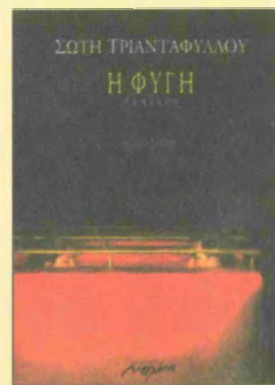
- Φαίνεται ότι ο κριτικός από νωρίς είχε αποτιμήσει σωστά και αντικειμενικά το έργο του ποιητή.
- Αν και ο κριτικός πολλά από τα θέματα που μελετά σχετικά με την ποίηση του Αναγνωστάκη τα ονοματίζει «υποθέσεις εργασίας», εν τούτοις τα όσα λέει έχουν μέχρι σήμερα τη σημασία και την αξία τους.
- Φαίνεται ότι ο Αναγνωστάκης δεν έγραφε και δεν αντιπροσωπεύει την ποίηση και τη γενιά της ήττας. Απλώς μπόρεσε και είδε, από πολύ νωρίς, ότι σε μια κοινωνία που βασιλεύει η σαπίλα και η αναξιοκρατία δύσκολα μπορεί να περιμένει κανείς πολλά πράγματα και

από την τέχνη και ιδιαίτερα από την ποίηση. Σε έναν τέτοιο κόσμο δύσκολα η ποίηση μπορεί να είναι δοξαστική και υμνητική. Γίνεται υπαινικτική, ειρωνική και ανατρεπτική.

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης είχε πάντα μια ελεύθερη, ανυπότακτη και κριτική διάθεση απέναντι στα πράγματα και τους ανθρώπους και ουδέποτε υπηρέτησε δόγματα και απυγνές πολιτικές. Τον ενδιέφερε ο άνθρωπος, και η ζωή ως μια αξία και μια πράξη ουσίας που καταξιώνει πνευματικά και κοινωνικά τον άνθρωπο.

Στον Πρόλογο του βιβλίου τονίζεται ιδιαίτερα η διπλή ιδιότητα του Αναγνωστάκη, δηλαδή του ποιητή και του στοχαστή. Στα κείμενα που ακολουθούν («Οι Αφετηρίες», «Νοούμενα και υπονοούμενα τύπων και χώρων της Θεοσένης», «Η ποίηση και ο ποιητής», «Ο ποιητής και ο πολίτης», «Η ποίηση της ήττας», «Η κριτική», «Ένα περιοδικό») και στο Επίμνητρο φαίνονται πολλά από αιτιά που υπαινιχτήκαμε προηγουμένως. Ως πολίτης και ποιητής ο Αναγνωστάκης έδειξε το στόχο του πνευματικού ανθρώπου. Υπήρξε μια τραγική συνείδηση του καιρού μας και παρέμεινε ασυμβίβαστος.

Ο ποιητής από το 1989 σώπησε και τελευταία έχει αποσυρθεί στο περιθώριο για λόγους υγείας. Νομίζω ότι περισσότερο από κάθε άλλη φορά έχουμε ανάγκη από την ποίησή του.

Σώτη Τριανταφύλλου «Η Φυγή»

Εκδόσεις «Μελάνι», Αθήνα 2004

Η Σώτη Τριανταφύλλου φαίνεται ότι υπηρετεί με επιτυχία τα περισσότερα είδη του πεζού λόγου. Ιδιαίτερα γνωστή έγινε με τα μυθιστορήματά της, αλλά και οι συλλογές διηγημάτων και οι μελέτες της δείχνουν άνθρωπο με γνώση, ιστορική παιδεία και ιδιαίτερο τρόπο αντιμετώπισης της ιστορίας και της ζωής μέσω της τέχνης.

Το αφήγημα αναφέρεται στη ζωή, στην περιπέτεια και τον έρωτα της Άννας Πέππα και του Απόστολου Κόκκου, μόνο που αυτός ήταν παντρεμένος και είχε δυο παιδιά στην Αθήνα. Οι καιροί δύσκολοι σε μια περιοχή όπως η Φωκίδα και η Άμφισσα (τυπικό παράδειγμα ζωής σε μια μικροκοινωνία μετά τον εμφύλιο και με όσα συνέβαιναν τότε στις ψυχές των ανθρώπων που ήταν φοβισμένοι από τον δυνάστη, τον ομόφυλο αλλά και τον αδερφό).

Ο έρωτας ανθεί στις ψυχές των νέων και όταν γύρω οι φωτιές του

πολέμου τα 'χουν κάνει όλα στάχτη, πολύ περισσότερο όταν υπάρχουν ελπίδες ότι τα σκληρά πάθη των μεγάλων πάνε να μαλακώσουν λίγο. Όμως αν άλλοι βόδιζαν κυριολεκτικά πάνω σε νάρκες που είχαν μείνει από την περίοδο του πολέμου, η Άννα βόδιζε μεταφορικά αλλά υπέφερε, αφού σε μια μικρή κοινωνία διακινδύνευε τα πάντα ζώντας τον «παράνομο» έρωτά της. Έπρεπε και ο ταχυδρομικός υπάλληλος Απόστολος Κόκκος να δειξει καλή διαγωγή γιατί εκεί με δυσμενή μετάθεση και ο επόμενος σταθμός θα ήταν ταχυδρόμος στα Βαρδούσια με το γάιδαρο συντροφιά. Δεν είχε καμιά ιδιαίτερη αντιστασιακή δράση αλλά ιδεολογικά συνέπλεε με τους αντιστασιακούς της εποχής. Ως ζευγάρι είχαν ταλαιπωρηθεί και αυτοί, φτώχεια και ανέχεια, διαφεύσεις και απωθημένα.

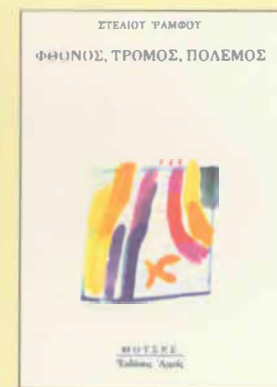
Ο Απόστολος Κόκκος ζούσε το δικό του μαρτύριο με τη δική του οικογένεια στην Άμφισσα και η Άννα το δικό της. Αυτός ο «δειλός» δημόσιος υπάλληλος αποφασίζει να δραπέτευσει από τον κλοιό και τη φυλακή που σε μεγάλο βαθμό άλλοι έφτιαξαν γι' αυτόν και άλλους σαν κι αυτόν. «Να πάρουμε το λεωφορείο για να φύγουμε...»

Φύγανε, βαλευτήσαν σ' ένα ημιμόγιο στον Κολωνό (αρχές της δεκαετίας του '50), αλλά η «φυλακή» και η «δουλεία» συνεχίζονταν. Χωρισμοί και διαζύγια τότε ήταν πολύ σοβαρά πράγματα. Ποιος ήταν το θύμα και ποιος ο θύτης;

Τελικά και οι δυο πλήρωσαν βαριά. Η Άννα βιάστηκε, ο Απόστολος έκανε την υπέρβαση αλλά και οι δυο ψυχές δε συναντήθηκαν τελικά.

Πόσα όνειρα ναυάγησαν και πόσες ψυχές τραυματίστηκαν σε μια δύσκολη και σκοτεινή περίοδο;

Πόσο απέχει η ευτυχία από τη δυστυχία; Πολύ λίγο.

Στέλιος Ράμφος «Φθόνος, τρόμος, πόλεμος»

Εκδόσεις «Αρμός», 2003

Οι εκδόσεις «Αρμός» στη σειρά «Μούσες» έχουν κυκλοφορήσει σπουδαία δοκίμια και άρθρα προβληματισμού κυρίως ξένων φιλοσόφων και διανοητών. Ο Στέλιος Ράμφος τιμά ιδιαίτερα τη σύγχρονη ελληνική σκέψη και φιλοσοφία. Όταν ο προβληματισμός και η σκέψη του γράφοντος «είναι ανοιχτά και συνάμα ορισμένα» τότε ο αναγνώστης βγαίνει διπλά ωφελημένος για δυο κυρίως λόγους:

- γιατί βοηθιέται ουσιαστικά στην ερμηνεία των πραγμάτων και

Παναγιώτα Σμυρλή
Έρωτας Ποταμός
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

Αρτούρο Πέρεθ-Ρεβέρτε
Η Βασίλισσα του Νότου
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

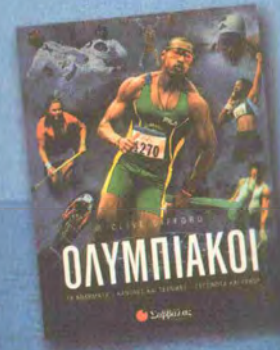
**Ολυμπία:
Η Κοιτίδα των
Ολυμπιακών Αγώνων**
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘΙΝΑ 2001

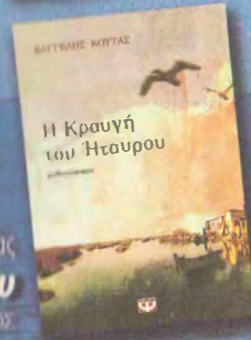
Νίκος Φατούπος
**Λεξικό των Αρχαίων
Ολυμπιακών Αγώνων**
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

Νίκος Φαρούπος
Η Ζώνη της Αφροδίτης
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

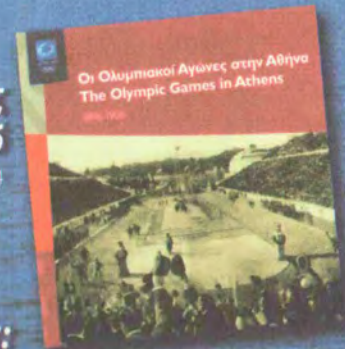

Glive Gifford
Ολυμπιακοί
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΒΙΘΡΑΣ

Βαγγέλης Κούτας
Η Κραυγή του Ήταυρου
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

**Οι Ολυμπιακοί Αγώνες
στην Αθήνα: 1896-1906**
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑ 2004

Λιλίκα Σωτηροπούλου
Ο Αλγόριθμος του Έρωτα
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Κώστας Αποσκήτης
Το Μυστικό
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΘΚΕΑΝΙΣ

**Ολυμπιακοί Αγώνες:
Αθήνα**
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΒΗΤΗΣ

**Ολυμπία και
Ολυμπιακοί Αγώνες:
τα Μνημεία τότε και τώρα**
ΠΡΩΤΟΒΗΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Richard E. Rubinstein
Τα Τέκνα του Αριστοτέλη
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΒΑΝΗ

ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ
Αγ. Νικολάου 32, Πάτρα
Τηλ.: 2610 277396

βιβλία

στην εύρεση των αιτίων και β. γιατί δεν περιορίζεται σε εύκολα και απλουστευτικά σχήματα προσέγγισης της πραγματικότητας που σημαίνουν σκόπιμη περιφρόνηση ή άγνοιά της.

Νομίζω ότι ο Στέλιος Ράμφος παρά τις φαινομενικές «ιδεολογικές» μετακινήσεις του παρέμεινε σταθερός στους προσανατολισμούς του. Θέλει να δει και να ερμηνεύσει τα πράγματα και τη ζωή όχι αποκομμένα και κατακερματισμένα όπως μας δίνονται αλλά ως ένα όλον το οποίο κινούν και επηρεάζουν πολλοί παράγοντες (οικονομικοί, κοινωνικοί, πολιτικοί, ψυχολογικοί κ.ά.)

Στο βιβλίο που μας ενδιαφέρει εδώ έχουν συγκεντρωθεί πέντε κείμενα που έχουν δημοσιευτεί στην «Καθημερινή» από τον Απρίλιο του 2002 μέχρι τον ίδιο μήνα

του 2003 και μια συνέντευξή του στο «Διαβάζω».

Αφορμή για τους προβληματισμούς του είναι η επικαιρότητα την οποία βλέπει συνθετικά και αναλυτικά μαζί. Τον ενοχλεί που «το περιστατικό και περιστασιακό απορρόφησε το ουσιαστικό, η ευκολία καταβρόχθισε την αγωνία...»

Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το φαινόμενο της τρομοκρατίας σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο. Δεν ενοχοποιεί τη δουλιά και δεν απενοχοποιεί την αριστερά με τη γνωστή ευκολία, και το αντίθετο. Δεν βλέπει τα πράγματα μανιχαϊστικά και προσπαθεί να βρει τα αίτια της προσωπικής και κοινωνικής συλλογικής βίας.

«Η αρνητικότητα, γράφει στη σελίδα 66, δεν υπάρχει μόνη της: την συνοδεύει και την υποστηρίζει η μονοδιάστατη αντίληψη των πραγ-

μάτων, ο απλουστευτικός προσδιορισμός: ο καπιταλισμός είναι το ίδιο το κακό· η θρησκεία είναι το όπιο του λαού· οι Εβραίοι κυβερνούν τον κόσμο κ.ο.κ.» Έτσι όμως καλλιεργούμε την καχυποψία, την ανασφάλεια, την συνωμοσιολογία και στην πράξη ακυρώνεται κάθε προσπάθεια για ουσιαστική αντιμετώπιση και βελτίωση της πραγματικότητας. Είναι ανησυχητικό διότι αφήνουμε να καλλιεργηθούν ολοκληρωτισμοί και τρομοκρατίες που φέρνουν μισσίες και υποδουλώνουν τον άνθρωπο στις βουλήσεις των ολιγών.

Η κρίση που περνάει η εποχή μας μπορεί να είναι (ή φαίνεται ότι είναι) φαινόμενο πολιτικό αλλά ουσιαστικά είναι πρόβλημα πνευματικό. Γιατί για να εμπιστευτείς τον άλλο πρέπει να νοιώθεις ασφαλής και για να συμβεί αυτό θα πρέπει και ο άλλος να νοιώθει ελεύθερος σ' ένα πλαίσιο αμοιβαίου σεβασμού.

βιβλία

Όποιος δεν τα 'χει βρει με τον εαυτό του, δύσκολα θα τα βρει με το διπλό του. Για το Στέλιο Ράμφος ένας άνθρωπος «φθάνει να σκέπτεται και να πράττει το κακό προκειμένου να υποφέρει το βάρος της μειονεξίας του, τον πόνο του πληγωμένου του Εγώ, όταν νοιώθει ανήμπορος να πετάξει από αυτό που είναι σ' αυτό που επιθυμεί είτε που ονειρεύεται.

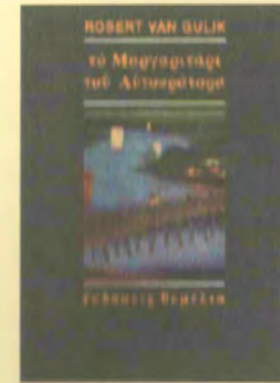
ΖΕΤΤΑ ΖΑΧΟΥ

Αθηνά Κακούρη «Οι κήποι του διαβόλου»

Εκδόσεις Εστία, 2001

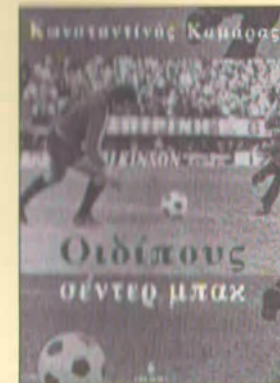
Αστυνομικό που όπως έχει γράψει ο Στρατής Τσίρκας «Η μεγαλύτερη αρετή της Αθηνάς Κακούρη είναι ότι κάνει την πλοκή να βγαίνει μέσα από τις ειδικές λεπτομέρειες κάθε περίπτωσης. Δεν είναι επίσης λίγο το κατόρθωμα να κινηθεί σε ελληνικό χώρο πρόσωπα του αστυνομικού διηγήματος που συνηθίσαμε να βλέπουμε τυλιγμένα με τις ομίχλες της Δύσης».

Robert Van Goulik «Το μαργαριτάρι του αυτοκράτορα»

Εκδόσεις Θεμέλιο, 2003

Ο δαίμονος δικαστής Τι στην Κίνα του 669 μ.Χ. ελχινιάζει περίεργες δολοφονίες που συμβαίνουν με κινέζικη μέθοδο ακριβείας και «λεπτότητας», περίτεχνες και μεταφυσικές όσο και η εσωστρεφής και ηρωική ονική ψυχή και μελάνη.

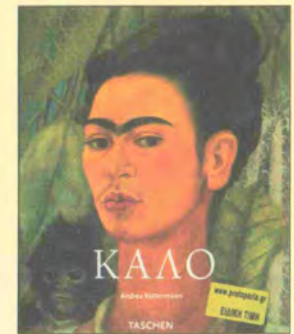
Κωνσταντίνος Καμάρας «Οιδίπους σέντερ μπακ»

Εκδόσεις Ωκεανίδα, 2003

Το ρομαντικό ποδόσφαιρο μιας ρομαντικής εποχής τότε που

υπήρχε γαζιά, λεωφόρος, πασατέμπος, Αριστείδης Καμάρας, Μίμης Δομάζος, τότε που είχαμε ομίδες κι όχι Π.Α.Ε. Ξαναπάμε Γουέμπλεϋ με την ελπίδα να πλαηθούμε στην χαμένη αθωότητα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΛΗΡΑΣ

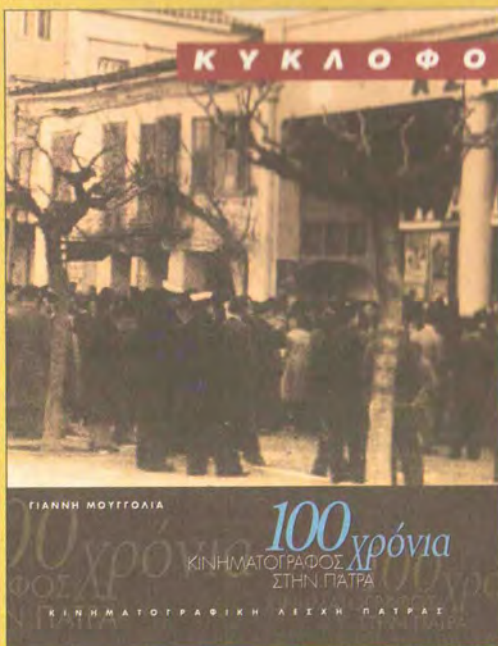
Andrea Kettenmann «ΚΑΛΟ»

Εκδόσεις Taschen / γνώση, 2004

Οι φανατικοί φίλοι της ζωγραφικής γνωρίζουν ασφαλώς τις εκδόσεις «Taschen». Λευκώματα, αφιερώματα σε εικαστικούς από όλο τον κόσμο, βιογραφίες και portfolio (πολύ συχνά σε ελκυστικότερες τιμές) αποτελούν μια κοσμοαγάπητη σειρά, ένα μέρος της οποίας κυκλοφορεί πλέον και στα ελληνικά.

Πιο συγκεκριμένα οι εκδόσεις «Γνώση» κυκλοφόρησαν τέσσερις τίτλους με ισάριθμα αφιερώματα στους Πάμπλο Πικάσο, Φρίντα Κάλο, Δομήνικο Θεοτοκόπουλο και Γκουστάφ Κλιμτ, ενώ υποσχονται ανάλογη συνέχεια, με την επιμέλεια του Ανδρέα Παππά..

Ξεχωρίσαμε, λόγω προσωπικής αδυναμίας το βιβλίο για τη Φρίντα

βιβλία

Κάλο (1907 – 1954), μια μελέτη του Αντρέα Κέτενμαν πάνω στην επαναστάτρια ζωγράφο που αναπαριστούσε τόσο συχνά τον εαυτό της, επειδή όπως έλεγε χαρακτηριστικά «ήμουν τόσο μόνη μου και ήμουν το θέμα που γνώριζα καλύτερα».

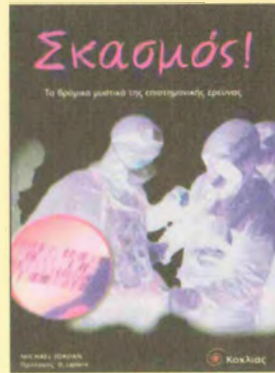
Antony Beavor «Κρήτη, Η μάχη και η αντίσταση»

Εκδόσεις «Γκοβόστη», 2004

Πόσες φορές η ιστορία μπορεί να είναι ένα γοητευτικό ανάγνωσμα, σα μυθιστόρημα; Δεν είναι εύκολο, όταν όμως επιτυγχάνεται είναι συναρπαστικό. Βραβευμένο, αλλά κυρίως επιτυχημένο στην τέχνη της αφήγησης, το βιβλίο του Άντονι Μπίβορ για την Κρήτη (Μετάφραση: Παναγιώτης Μακρίδης) έρχεται να συμπληρώσει μια ιδιόμορφη τριλογία μετά τις μελέτες του ίδιου «Βερολίνο – Η πτώση 1945» και «Στάλινγκραντ».

Μια ενδελεχής έρευνα στη στάση και το ρόλο της Κρήτης κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που χωρίς να της λείπει η αγωνία για την ιστορική ακρίβεια, έχει τη μορφή αφηγήματος, ίσως γιατί στηρίχτηκε σε πολύ μεγάλο ποσο-

στό στις περιγραφές στρατιωτικών, πολιτικών και άλλων πρωταγωνιστών της επίμαχης περιόδου.

Michael Jordan «Σκασμός!»

Εκδόσεις «Κοχλίας», 2003

Είναι στη φύση του ανθρώπου η περιέργεια και η άκρατη συνωμοσιολογία για όλα αυτά που κρύβονται πίσω από τις μεγάλες αποφάσεις, τα μεγάλα συμφέροντα και τις μεγάλες καταστροφές. Όταν, όμως, όλα αυτά που κρύβονται είναι όντως σοβαρά κι έχουν όντως διάσταση συνωμοσίας και κρυμμένων μυστικών, τότε το ενδιαφέρον είναι πολύ μεγαλύτερο.

Στο βιβλίο «Σκασμός! – Τα βρόμικα μυστικά της επιστημονικής έρευνας» (μετάφραση: Τατιάνα Ραπακούλια), ένα ακόμα στην πολύ ενδιαφέρουσα σειρά των εκδόσεων «Κοχλίας», περιγράφει δεκάδες περιπτώσεις από όλο τον κόσμο, όπου μεγάλες βιομηχανίες, ισχυρές κυβερνήσεις και οικονομικοί παράγοντες κάνουν τα πάντα σε βάρος της δημόσιας υγείας και των πολιτών προκειμένου να προωθήσουν τα συμφέροντά τους.

Walter Benjamin «Μονόδρομος»

Εκδόσεις «Άγρα», 2004

Ο Βάλτερ Μπένγιαμιν δεν είναι και από τους πλέον γνωστούς διανοούμενους και πολιτικούς φιλοσόφους στην Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο. Όμως το έργο του ανθρώπου που αυτοκτόνησε το 1940 επειδή δεν κατάφερε να ξεφύγει από τους ναζί όταν αυτοί κατέλαβαν τη Γαλλία, έχει την τελευταία δεκαετία γίνει ευρύτερα γνωστό, είτε λόγω αναφορών από επίσημα χείλη γνωστών προσωπικότητων είτε λόγω των εκδόσεων που κυκλοφορούν πια σε δεκάδες χώρες.

Στο «Μονόδρομο» (μετάφραση: Νέλλη Ανδρικοπούλου), γραμμένο το 1929, ο Μπένγιαμιν παραθέτει μια σειρά από σκέψεις γύρω από τον καπιταλισμό, τον εθνικισμό και την ιδεολογία του πολιτισμού, μη διατάσσοντας να καταγράψει τις επιρροές του και να παραδεχτεί ουσιαστικά ότι κάνει μια στροφή στη σκέψη και τη ζωή του.

Έχετε οδηγήσει ποτέ ελληνικό αυτοκίνητο;

Πόσοι άραγ! γνωρίζουν ότι τη δεκαετία του '60 κατασκευάζονταν «Ε» ολοκληρωμένα ελληνικά τρακτέρ;

Σε παλιές ανδράκια όπως ΒΙΑΜΑΞ, PONY, ΜΕΒΕΑ ξυπνάνε μνήμες «ηρωικών» εποχών;

Πόσο θυμούνται τις πράσινες τρίκυκλες μοτοσυκλέτες που «ετ' έλειψαν» με ταφόρες, μέχρι πριν από λίγα χρόνια;

Γι' αυτούς που δεν πιστεύουν ότι Ελλάδα είναι απλώς ένα μεγάλο ξενοδοχείο, το «Made in Greece» είναι η έκδοση που τόσο καιρό περίμεναν.

Όλοι οι κατασκευαστές οχημάτων και τα δημιουργήματά τους παρελαύνουν μέσα από τις σελίδες του, ξεδιπλώνοντας στα μάτια του αναγνώστη μία ελληνική ιστορία που πλέον έχει ξεχαστεί.

Στην Καλή Βιβλιοπωλεία, και στο 2610 993460

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
TYPORAMA

Παναγιώδης Αθηνάς και Κοιμήσεως Θεοτόκου
Καστελόκαμπος, Ρίο – 26442 Πάτρα
Τηλ. 2610 993460 - email: info@typorama.gr
www.typorama.gr

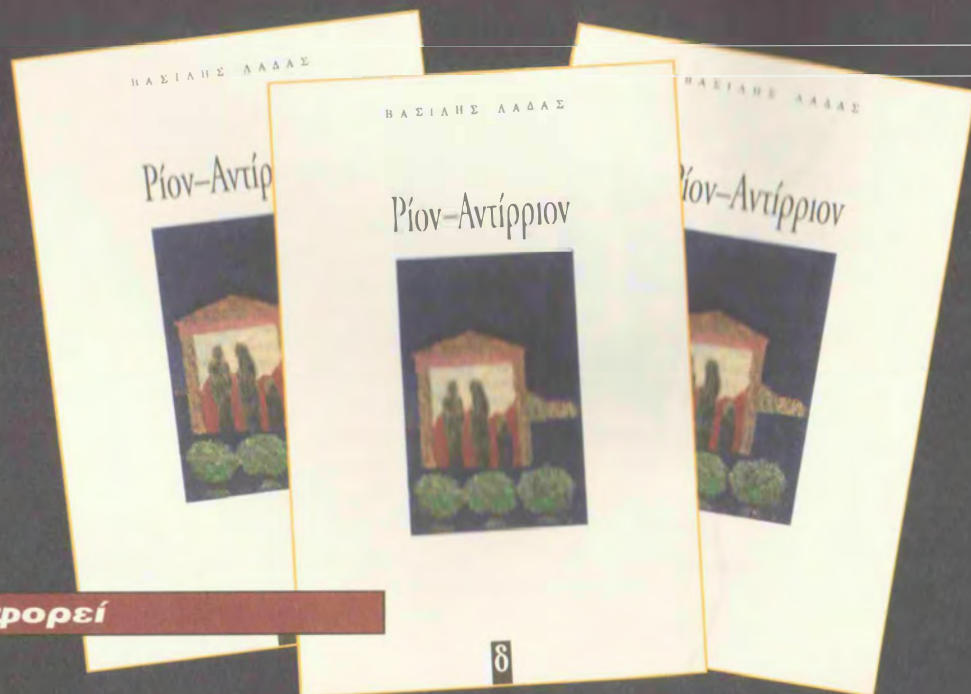
photographer's STUDIO

Διαφημιστική φωτογραφία – Πορτρέτο – Ελεύθερο ρεπορτάζ
Εμφάνιση & εκτύπωση ασπρόμαυρων φωτογραφιών

ΑΚΡΙΒΗ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ήρας 13-15, 26441 Πάτρα • Τηλ.: 2610 422.754

κυκλοφορεί

Από την οροφή της Capella Sixtina στη Γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου ή Η «Κοινοπραξία Γέφυρα» και ο Αθηναίος στρατηγός Φορμίων

Η Γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου μπαίνει πλέον στη ζωή μας και αλλάζει τη συγκοινωνιακή σύνδεση της χώρας μας. Παράλληλα, ως «Γέφυρα», μας ξυπνά όλες τις αλληγορικές σημασίες και τους συνειρμούς του όρου. Σκέψεις, συναισθήματα και εικόνες ξεπρόβαλαν κατά τη διάρκεια της (ταχύτερης για τα δεδομένα μας) κατασκευής της, ενώ η αποπεράτωση της μας μεταφέρει στον 5ο αι. π.Χ. και εμφάνισε μπροστά μας μια ναυμαχία του Πελοποννησιακού Πολέμου...

Γράφει η Ανδρονίκη Π. Χρυσάφη
Ιστορικός – Αρχαιολόγος, MSc

Τα τελευταία 3 χρόνια, από το παράθυρο του γραφείου μου στο Πανεπιστήμιο, παρακολουθούσα σχεδόν καθημερινά την κατασκευή της Γέφυρας Ρίου –

Αντιρρίου. Από τη στιγμή που οι πυλώνες της άρχισαν να ξεπροβάλλουν στην επιφάνεια της θάλασσας – έργο ανθρώπων, αναρωτιόμουν, ή σκοτεινών θαλάσ-

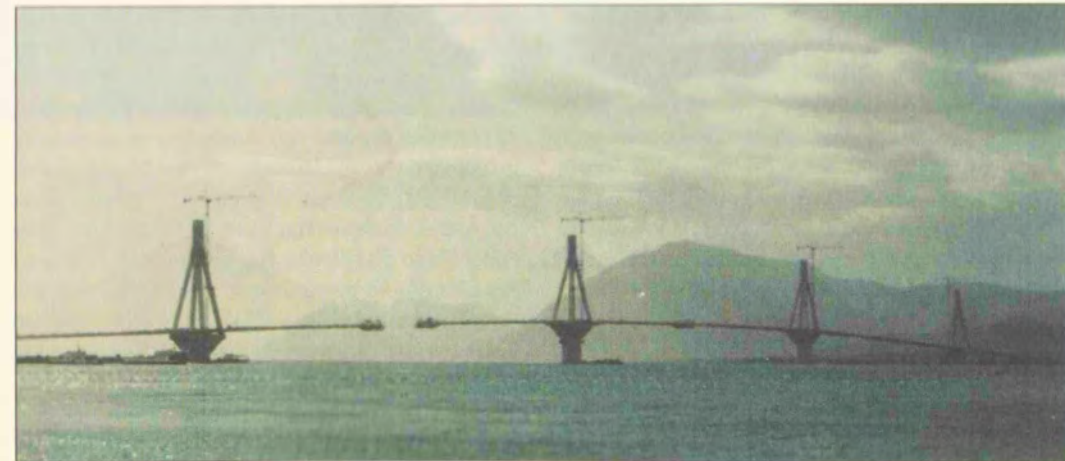
σιων θεοτήτων; Μηχανικών καταρτισμένων στον ει- κοστό πρώτο αιώνα ή της τρίαινας του Ποσειδώνα; Αποτέλεσμα τεχνογνωσίας ή μια ακόμα γέννα του Νη- ρέα και της Δωρίδας; – το δυτικό πέρας του Κοριν- θιακού κόλπου μεταμορφώθηκε σε σκηνή θεάτρου με γρήγορη δράση και εξελίξεις, που δεν μας άφησε στιγμή να πλήξουμε. Οι πυλώνες ψήλωναν και γέμι- ζαν κλώδια, τα κομμάτια του καταστρώματος εμφα- νίζονταν ως πλήθος ηθοποιών και αιωρούνταν πάνω από τη θάλασσα. Βδομάδα τη βδομάδα το σκηνικό άλλαζε δραματικά, και φτάσαμε στην άνοιξη του 2004. Οι κατασκευαστές ανακοίνωσαν ότι θα παραδώσουν το έργο πριν από τον συμφωνημένο χρόνο, οι ημε- ρομηνίας γνωστοποιήθηκαν, τα Media παρήλυναν στην περιοχή και το κατάστρωμα της Γέφυρας έκλει- νε τα εναέρια κενά του ταχύτατα.

Στα μέσα Μαΐου 2004 ένα μικρό κομμάτι της Γέφυ- ρας παρέμενε ανοικτό. Μια μικρή στιγμή του χρόνου. Και τότε τρόμαξα. Πως δεν θα κλείσει ποτέ, πως θα παραμείνει εκεί μετέωρο, σαν ένα μικρό χαμόγελο ει- ρωνείας. Είδα μπροστά μου την οροφή της Capella Sixtina στο Βατικανό, τη «Δημιουργία του Αδάμ», την έκτη βιβλική σκηνή που ζωγράφισε ο Μιχαήλ Άγγελος. Εκεί που ο Θεός τείνει το δάκτυλό του στο δά- κτυλο του Αδάμ, αλλά δεν το ακουμπά. Εκεί που λί- γα χιλιοστά κενού χώρου παρεμβάλλονται με τον πλέ- ον ποιητικό τρόπο και κορυφώνουν την περιβόητη σκηνή. Εκεί, που ο Γκάιτε έγραψε: «Πριν δεις την Capella Sixtina δεν διανοείσαι τι είναι σε θέση να πε- τύχει ο άνθρωπος».

Άδικα φοβήθηκα. Η Γέφυρα προχώρησε σαν ζωντα- νός οργανισμός και ενώθηκε στο σύνολό της το πρωί

της Δευτέρας, 24 Μαΐου 2004. Τη θαυμάσαμε πλέον όλοι να εδράζεται, με τη γλυκιά κατωφέρεια των άκρων της, πάνω σε 2 γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλά- δας. Τρέξαμε στους γύρω λόφους της περιοχής του Ρίου για να κοιτάξουμε προσεκτικά την τοπογραφία και να ζυγίσουμε τη νέα ισορροπία στα στενά του Κο- ρινθιακού κόλπου, τα επονομαζόμενα και «μικρά Δαρ- δανέλια». Το θέαμα ήταν πραγματικά μεγαλειώδες και οι αλληγορίες του μυαλού άπειρες. Η ταχύτητα της σκέψης ιλιγγιώδης, τόσο που στις δύο άκρες της Γέ- φυρας εμφανίστηκαν οι πολεμικές τριήρεις Αθηναίων και Σπαρτιατών του 5ου αι. π.Χ., έτοιμες για ναυμαχία.

Η σημασία της διέλευσης του πορθμείου Ρίου – Αντι- ρρίου είναι διαχρονική και απασχόλησε τους Έλληνες όλων των εποχών και πολιτισμών. Ο Θουκυδίδης, στην έξοχη περιγραφή του Πελοποννησιακού Πολέμου που άφησε παρακαταθήκη στην παγκόσμια ιστορία, ανα- δεικνύει τη στρατηγική σημασία του περάσματος, κα- θώς περιγράφει τις κινήσεις των αντιπάλων συμμαχιών – Αθηναϊκής και Λακεδαιμονικής – στη Δυτική Ελλάδα. Ήδη από τον δεύτερο χειμώνα του Πελοποννησιακού Πολέμου, το 430 π.Χ., οι Αθηναίοι στέλνουν τον στρα- τηγό Φορμίωνα με 20 πολεμικές τριήρεις στην περιοχή, για να ελέγχει την έξοδο του Κορινθιακού κόλπου.^[1] Με την κίνηση αυτή προστατεύουν τη σύμμαχό τους, τη Ναύπακτο, και παράλληλα εμποδίζουν τη διέλευση των εχθρικών πλοίων από τον Κορινθιακό. Η Κόρινθος, φί- λη των Σπαρτιατών και η σημαντικότερη ναυτική δύνα- μη της συμμαχίας τους, δεν μπορούσε πλέον να χρη- σιμοποιήσει το πέρασμα Ρίου – Αντιρρίου για να μετα- κινήσει στρατεύματα για τις πολεμικές επιχειρήσεις στη Δυτική Ελλάδα. Η Λακεδαιμονική συμμαχία ήταν υπο-

χρωμένη να διαπλέει τον γύρο της Πελοποννήσου!

Το καλοκαίρι του επομένου, τρίτου έτους του πολέμου, οι Λακεδαιμόνιοι εξόρμησαν εναντίον της Ακαρνανίας, προσπαθώντας να την αποσπάσουν από τους Αθηναί- ους και να τη χρησιμοποιήσουν ως ορμητήριο για τη Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά. Για βοήθεια της εκστρα- τείας αυτής ξεκίνησε ναυτική δύναμη από την Κόρινθο και άλλες συμμαχικές πόλεις του Κορινθιακού κόλπου, που προσπάθησε να διαπλεύσει το πέρασμα Ρίου – Αντιρρίου. Εκεί, αναγκάστηκε να ναυμαχήσει δύο φο- ρές με τον Αθηναίο Φορμίωνα, που παρέμενε με τις τριήρεις του έξω από την Ναύπακτο.^[2] Η πρώτη ναυ- μαχία δόθηκε στα ανοικτά, μέσα στον Πατραϊκό κόλ- πο. Ο έμπειρος Φορμίων, αν και είχε μόνον 20 καράβια ενάντια στα 47 των εχθρών, κατάφερε να νικήσει τους Λακεδαιμόνιους, που κατέφυγαν στην Κυλλήνη.

Όταν οι αντίπαλοι ανασυντάχθηκαν, ο Φορμίων πα- ρέταξε τον στόλο του στο «Μολυκρικό Ρίο» μας ανα- φέρει ο Θουκυδίδης (δηλ. το Αντίριο), που ήταν φι- λικό προς τους Αθηναίους, ενώ οι δυνάμεις των Πε- λοποννησίων άραξαν στο «Ρίο τ' Αχαϊκό», με αρχι- γούς τους Σπαρτιάτες Κνήμο και Βρασιίδα. Ο Θουκυ- δίδης μας περιγράφει παραστατικά το θαλάσσιο αυ- τό πέρασμα: «... απέχουν τα δύο τούτα λιμάνια κάπου 7 στάδια θάλασσα το 'να από το άλλο, απόσταση που είναι ίσα ίσα του Κρισαίου (Κορινθιακού) κόλπου το στόμιο». Οι Πελοποννήσιοι αποφασίζουν να μην βγουν έξω από τα «Ρία» προς τον Πατραϊκό κόλπο («μη έκπλειν ἔξω τῶν Ῥίων») και πάθουν ό,τι και στην

πραγματούμενη ναυμαχία, ενώ οι Αθηναίοι δεν επιθυ- μούν να εισέλθουν στον κόλπο της Ναυπάκτου, πι- στεύοντας πως η ναυμαχία σε μακρό χώρο θα ωφε- λούσε τους εχθρούς. Και εκεί, στα σημεία ακριβώς που βλέπουμε σήμερα να εδράζεται η σύγχρονη Γέ- φυρα, η μεγαλύτερη καλωδιωτή γέφυρα του κόσμου, η Γέφυρα που μας γέμισε αλληγορίες και σκέψεις για τα «γέφυρώματα» της ψυχής μας, παρέμειναν για 6-7 ημέρες οι ανπίπαλες δυνάμεις, αραγμένες απικρυστά και μην τολμώντας να επιτεθούν η μια στην άλλη.

Οι στρατιώτες περιμένουν φοβισμένοι και απρόθυμοι για πόλεμο, και οι στρατηγοί των δύο πλευρών εκ- φωνούν από έναν λόγο για να τους εμπυχώσουν. Και στο σημείο αυτό έχουμε μια από τις περίφημες δη- μιγορίες του Θουκυδίδη, τις δημηγορίες που στέ- κουν πάνω από τις παρατάξεις και ξεδιπλώνουν την εικόνα των δύο πρωταγωνιστών, της Αθήνας και της Σπάρτης, την εικόνα του παιγνιδιού των δυνάμεων. Εκεί, στο σημείο ακριβώς που η Γέφυρα ενώνεται σή- μερα με την Πελοπόννησο, το καλοκαίρι του 429 π.Χ. οι δυνάμεις των Λακεδαιμονίων ακούν έναν σιβαρό στρατιωτικό λόγο για την ανδρεία και την τόλμη του στρατεύματός τους, για το πολεμικό τους φρόνημα, για τη φιλική στεριά που είναι σιμά τους, γεμάτη οπλί- τες έτοιμους να βοηθήσουν. Αντίκρυ, στο σημείο ακριβώς που η Γέφυρα μας ένωσε με τη Στερεά Ελλάδα, οι Αθηναίοι ακούν τον Φορμίωνα να εκθειά- ζει την ανωτερότητά τους, τη δημοκρατική συμπερι- φορά που τους διακρίνει, τις ψυχικές δυνάμεις που διαθέτουν ως Αθηναίοι απέναντι στην στρατιωτική

[1] Θουκυδίδης, Β' 69

[2] Θουκυδίδης, Β' 83-92

υπεροχή των αντιπάλων τους, την κυριαρχία του ναυτικού τους, που πρέπει οπωσδήποτε να διατηρηθεί. Μέσα από τη δημηγορία του Θουκυδίδη προβάλλουν δύο κόσμοι και δύο ιδεολογίες, που πρέπει να γεφυρωθούν. Σχεδόν 2.500 χρόνια μετά τον Φορμώνα η «Κοινοπραξία Γέφυρα» ενώνει τα σημεία και «γεφυρώνει» τα (θαλάσσια;) κενά. Η Γέφυρα, στιβαρή πάνω στους πυλώνες της αλλά και αιωρούμενη ανάλαφρα από τα καλώδιά της, Αθηναία και Σπαρτιάτισσα μαζί, μας γεμίζει αισιοδοξία με τις αλληγορίες της.

Η ναυμαχία δόθηκε τελικά στην πλευρά του κόλπου που βλέπει προς τη Ναύπακτο και ήταν εξαιρετικά αμφίτροπη. Οι Αθηναίοι, όταν κατάφεραν με μεγάλες απώλειες να επικρατήσουν, επέστρεψαν στο ση-

μείο που είχαν ξεκινήσει, στο Αντίρριο, και έστησαν τρόπαιο νίκης. Και οι Λακεδαιμόνιοι, όμως, έστησαν τρόπαιο ακριβώς απέναντι, στο Ρίο, σε ανάμνηση των εχθρικών караβιών που κατέστρεψαν. Και ένα από τα αθηναϊκά караβία που συνέλαβαν το αφιέρωσαν στο αρχαίο ναό του Ποσειδώνα, που βρισκόταν στο σημείο που είναι σήμερα το κάστρο του Ρίου. Μπορεί, άραγε, η αθηναϊκή τριήρης να θαυμάζει από τον βυθό της το σημείο που ενώθηκε τελικά η Γέφυρα; Και συνεχίζω το συνειρμό μου: Ποια θα ήταν η έκβαση του Πελοποννησιακού Πολέμου αν ο ισθμός της Κορίνθου είχε διανοιχτεί και το στενό Ρίου – Αντιρρίου είχε γεφυρωθεί;

Το τρίμερο της γιορτής

Μια εντυπωσιακή γιορτή έχουν ετοιμάσει, όπως είναι φυσικό, οι υπεύθυνοι της «Γέφυρας» για τα επίσημα εγκαίνια του έργου, που θα συνδυαστούν όπως είναι γνωστό, με το πέραςμα της Ολυμπιακής Φλόγας από την Πάτρα.

Αν και μέχρι το κλείσιμο της ύλης του περιοδικού είχαν ανακοινωθεί ελάχιστα πράγματα για τις λεπτομέρειες των εκδηλώσεων, αυτό που έχει γίνει γνωστό είναι πως οι εκπλήξεις θα ξεκινήσουν από το Σάββατο 7 Αυγούστου με το «κάψιμο» της Γέφυρας. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, με το εικονικό – μέσω πυροτεχνημάτων – κάψιμο του έργου από έναν καλλιτέχνη του είδους.

Ο Γάλλος Βερτοναυ, ο άνθρωπος που ήταν υπεύθυνος για την τελετή με τα πυροτεχνήματα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ έχει ετοιμάσει μια καταπληκτική, όπως λέγεται, έναρξη, δίνοντας το σύνθημα για την έναρξη των εκδηλώσεων.

Στο πέραςμα της Φλόγας, την Κυριακή 8 Αυγούστου, η Γέφυρα είναι σίγουρο πως θα συγκεντρώσει το ενδιαφέρον των τη-

λεοιπικών καναλιών από όλο τον κόσμο, έστω κι αν τελικά δε θα είναι ο Γάλλος ποδοσφαιριστής Ζινεντίν Ζιντάν, που θα είναι ο τελικός λιμναδοδρομός. Άλλωστε, οι υπεύθυνοι της Γέφυρας διαψεύδουν ότι υπήρξε ποτέ μια τέτοια πρόταση, αφού άλλωστε το τελετουργικό της Φλόγας ανήκει στη δικαιοδοσία του «Αθήνα 2004» κι όχι σε αυτήν της Κοινοπραξίας του έργου.

Οι εκδηλώσεις θα συνεχιστούν και τη Δευτέρα 9 Αυγούστου, αλλά για τότε οι διοργανωτές υπόσχονται μόνο εκπλήξεις, χωρίς να μπάνουν σε... λεπτομέρειες, εκτός ίσως από το γεγονός ότι θα εκμεταλλευτούν σκηνοθετικά ότι η Γέφυρα εκτός των άλλων ενώνει και τα δύο Κάστρα, του Ρίου και του Αντιρρίου, κάτι που προσφέρεται οπωσδήποτε για αρκετούς συνειρμούς.

Η κορυφαία στιγμή ενός μεγάλου δημιουργού

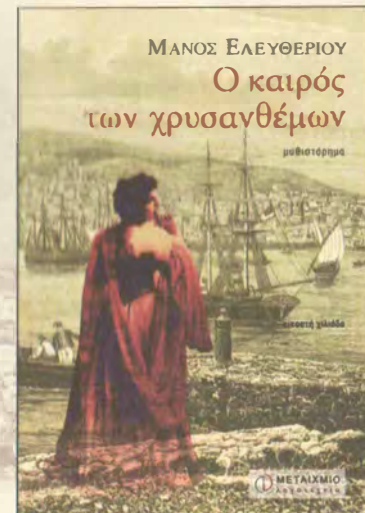
ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Ο καιρός των χρυσανθέμων

Το μυθιστόρημα – επιλογή μιας πόλης και μιας εποχής

Ο θίασος της Ευαγγελίας Παρασκευοπούλου, της μεγαλύτερης θεατρικής δόξας της εποχής της, φτάνει το χειμώνα του 1896 στην Ερμούπολη για μια σειρά παραστάσεων.

Κατά την παραμονή της στην πόλη έρωτες, ανομολόγητα πάθη και ένοχα μυστικά θα ζωντανέψουν, ενώ μπροστά στα μάτια του αναγνώστη θα αναβιώσει το παρασκήνιο της θεατρικής ζωής του τέλους του 19ου αιώνα.

Το μυθιστόρημα της χρονιάς

ΤΙ ΕΓΓΡΑΨΕ Ο ΤΥΠΟΣ

«Το κείμενο του Ελευθερίου είναι ένας συγκινητικός φόρος τιμής σε μια εποχή παρακμής και στη γοητεία της».

Κώστας Γεωργουσόπουλος, *ΤΑ ΝΕΑ*

«[...] Μυθιστόρημα εποχής, αν σταθούμε στον πλούτο των ψηφιδών αυτού του αλλοτινού κόσμου και στον λεπταίσθητο τρόπο συναρμολόγησής τους. Κι όμως, στην ουσία, μυθιστόρημα υπαρξιακό, που αλέκεται με αλληγορίες και μεταφορές. [...] Μεταγγίζει παρακμή και θλίψη με υπερρεαλιστικές εικόνες, που έρχονται από ένα ποιητικό σύμπαν, σμιλεμένο στην πάνω από τέσσερις δεκαετίες θητεία του Ελευθερίου στην ποίηση».

Μάρη Θεοδοσοπούλου, *ΤΟ ΒΗΜΑ της Κυριακής*

«[...] Ο Ελευθερίου [...] έχει θαυμάσει τον "Θάνατο στη Βενετία" του Βισκόντι. Και με παρόμοια δεξιοτεχνία, με παρόμοια προσοχή στις λεπτομέρειες, με παρόμοια διεισδυτική ματιά, περιγράφει την ατμόσφαιρα της Σύρου στα τέλη του 19ου αιώνα. Από τα ρούχα των αστών ως τα μενού στις δεξιώσεις, από τα ανομολόγητα μυστικά ως τη λαμπρή πολιτιστική ζωή. Όλα πάλλονται μπροστά στα μάτια του αναγνώστη, σαν παλιές φωτογραφίες που ζωντανεύουν [...]

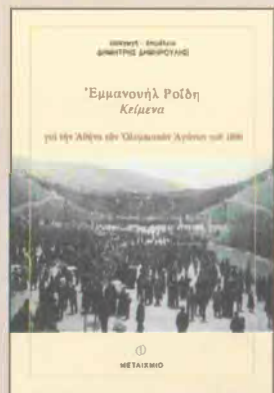
Μικέλα Χαρτουλάρη, *ΤΑ ΝΕΑ*

«...καταφέρνει να μας βάλει καλά στον προσεκτικά (κομμάτι κομμάτι) δουλεμένο διάκοσμο της [εποχής] και να μας κρατήσει ως το τέλος ευδιάθετος κοντά της».

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, *Ελευθεροτυπία (Βιβλιοθήκη)*

Κι αυτό το καλοκαίρι διαβάζουμε ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ελληνική πεζογραφία

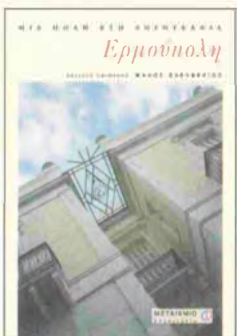

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΪΔΗ ΚΕΙΜΕΝΑ για την Αθήνα των Ολυμπιακών Αγώνων του 1896 εισαγωγή-επιμέλεια ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΡΟΥΛΗΣ

Το 1896 ζητήθηκε από τον Ροΐδη να γράψει κείμενα για την πόλη που φιλοξενούσε τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες. Πρόκειται για κείμενα δημοσιογραφικά στα οποία ωστόσο διακρίνουμε το απαράμιλλο ύφος και την καυστική σάτιρα του συγγραφέα. Ο Ροΐδης περιδιαβάζει την πόλη και παρατηρεί την καθημερινή ζωή των κατοίκων της με μάτι διεξοδικό και απροκατάληπτο.

Πρόσφατα κυκλοφόρησαν η συλλογή διηγημάτων του Δημήτρη Σωτάκη Έντεκα ερωτικοί θάνατοι, η συλλογή διηγημάτων του Γιώργου Ρωμανού Δέκα ροκ κι ένα μπλουζ για τρεις, το μυθιστόρημα του Φραγκίσκου Σομμαρίνα Speed up, μίστερ Γκιούλιβερ!, το μυθιστόρημα της Τίνης Φακίνου ΕΝΟΧΗ και η συλλογή διηγημάτων της Λιλίκας Σωτηροπούλου με τίτλο Ο αλγόριθμος του έρωτα.

Ερμούπολη Μια πόλη στη λογοτεχνία Επιλογή κειμένων ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

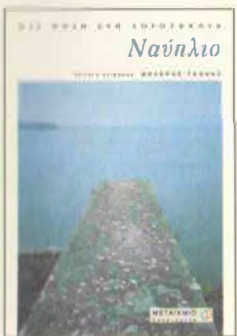

Οι Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ κλείνουν το εκδοτικό τους πρόγραμμα για το φετινό καλοκαίρι με τρία νέα βιβλία στη σειρά Μια πόλη στη λογοτεχνία. Το πρώτο αφιερωμένο στην Ερμούπολη, γενέτειρα του γνωστού ποιητή και στιχουργού Μάνου Ελευθερίου, το δεύτερο στη Μυτιλήνη, πατρίδα του βραβευμένου ποιητή Στρατή Πασχάλη, και το τελευταίο στο Ναύπλιο, στις ομορφιές του οποίου μας ταξιδεύει ο στιχουργός και σκηνοθέτης Θοδωρής Γκόνης.

Μυτιλήνη Μια πόλη στη λογοτεχνία Επιλογή κειμένων ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Ναύπλιο Μια πόλη στη λογοτεχνία Επιλογή κειμένων ΘΟΔΩΡΗΣ ΓΚΟΝΗΣ

Κι αυτό το καλοκαίρι διαβάζουμε ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ξένη λογοτεχνία • Αστυνομικά

ΜΑΝΟΥΕΛ ΒΑΘΚΕΘ ΜΟΝΤΑΛΜΠΑΝ Σαμποτάζ στους Ολυμπιακούς Αγώνες αστυνομικό μυθιστόρημα

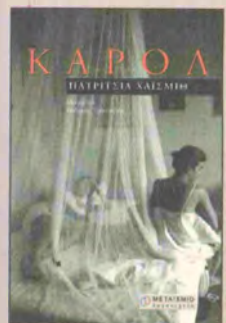
Ο δαιμόνιος Πέπε Καρβάλιο με όπλα του το καυστικό χιούμορ και την ανελέητη σάτιρα είναι ο μόνος που μπορεί να ανακαλύψει τι συνέβη -ή τι δεν συνέβη- στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

ΠΕΔΡΟ ΧΟΥΑΝ ΓΚΟΥΤΙΕΡΕΣ Ο έρωτας νοστάλησε την Κούβα μυθιστόρημα

Ο αιρετικός κουβανός συγγραφέας που χαρακτηρίστηκε ο Μπουκάρφι της Καραϊβικής συνθέτει δύο υπέροχα πυρφόρα γυναικών, παραδύροντάς μας ο' ένα ξέφρενο πάρτι με πρωταγωνιστές το σεξ, το ρούμι και η ούλασ.

ΠΑΤΡΙΤΣΙΑ ΧΑΪΣΜΙΘ ΚΑΡΟΛ μυθιστόρημα

Από την πένα της σπουδαίας συγγραφέα η ερωτική σχέση δύο γυναικών μετατρέπεται ο' ένα μαγευτικό ταξίδι θάρρους, αυτογνωσίας και έντονων ανθρώπινων συναισθημάτων.

Μια μελέτη με τίτλο Από τη μεριά του Προυστ του Ρότζερ Στάκ θα κυκλοφορήσει μέσα στο καλοκαίρι από τις εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ. Πρόκειται για μια εισαγωγή στον συγγραφέα αλλά και μια διεξοδική νέα ερμηνεία του έργου του. Στις υπόλοιπες σειρές έχουν ήδη κυκλοφορήσει τα εξής βιβλία:

- Ξένη λογοτεχνία ΤΖ. Μ. ΚΟΥΤΣΙ Μια γυναίκα στο νησί του Ροβινσώνα (ΝΟΜΙΜΑ λογοτεχνίας 2003)
- ΚΑΜΙΛΟ ΧΟΣΕ ΘΕΛΑ Πυξάρι (ΝΟΜΙΜΑ λογοτεχνίας 1989)
- ΕΝΤΑ Ο' ΜΠΡΑΙΕΝ Στο δάσος
- ΛΟΡΑΝ ΓΚΟΝΤΕ Ο θάνατος του βασιλιά Τσονγκόρ
- ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΜΠΟΛΛΑΝΙΟ Τελευταία νύχτα στη Χιλή
- ΣΕΡΓΙ ΑΡΙΣΤΟΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ του 20ού αιώνα
- ΑΝΤΡΕ ΠΙΕΡ ΝΤΕ ΜΑΝΤΙΑΡΙΚ Το περιθώριο
- ΡΕΪΜΟΝΤ ΚΑΡΒΕΡ Όποιος κι αν ήταν σ' αυτό το κρεβάτι
- Ρ. Κ. ΝΑΡΑΓΙΑΝ Το τραγούδι του φιδιού
- ΣΕΙΡΑ Συννρηφείς και πόλεις
- ΝΤΕΪΒΙΝΤ ΛΙΒΙΤ Φλαμεντία, Μια ιδιόζουσα περίπτωση
- Αστυνομικά
- ΜΠΡΙΣΤΙ ΟΜΠΙΕΡ Ελιού, η κούκλα του θανάτου
- Βιογραφία
- Λουίτζι Πιραντέλο του ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΜΙΛΕΡΙ
- Πάμπλο Πικάσο του ΑΝΡΙ ΖΙΝΤΕΛ

ΠΑΤΡΙΚ ΛΗ ΦΕΡΜΟΡ
Η εποχή της ώρεάς
 ταξιδιωτικό αφήγημα

Το βιβλίο του σερ Πάτρικ Λη Φέρμορ με τίτλο *Η εποχή της ώρεάς*, ένα συναρπαστικό χρονικό του ταξιδιού που ξεκίνησε σε ηλικία 18 ετών ο φιλέλληνας συγγραφέας με σκοπό να διασχίσει την

Ευρώπη πεζός και να φτάσει στην Κωνσταντινούπολη. Το βιβλίο τιμήθηκε το 1978 με το W. S. Smith Literary Award.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ουρανός στο κεφάλι μας
 Η δίκη της 17 Νοέμβρη

28 κείμενα του Πέτρου Τατσόπουλου, με χιούμορ που κυμαίνεται από ανάλαφρο έως βλάσφημο, εστιάζουν στις λιγότερο αυτονόητες πτυχές της δίκης της 17 Νοέμβρη.

μουσική

Γράφει ο Γιάννης Μουγγολιάς

Το πρόσωπο:

BARBARA HENDRICKS

Η σοπράνο της τζαζ

Καλλιτέχνηδα τεράστιου διαμετρήματος, καταξιωμένη πλήρως στο χώρο της κλασικής μουσικής και της όπερας, η Αμερικανίδα Barbara Hendricks, αποτελεί μία από τις πιο υψηλές μετοχές στο χρηματιστήριο αξιών της διεθνούς μουσικής σκηνής.

Γεννημένη στο Αρκάνσας των ΗΓΙΑ σπούδασε μουσική στο διάσημο Julliard School of Music στη Νέα Υόρκη με καθηγήτρια τη μέτζο σοπράνο Jennie Tourel. Η πρώτη της εμφάνιση στη σκηνή έγινε στην Όπερα του Σαν Φρανσίσκο και έκτοτε η θυελλώδης παρουσία της στις μεγαλύτερες σάλεις του κόσμου: Paris Opera, La Scala του Μιλάνου, Covent Garden και Metropolitan Opera House και πολλές άλλες με είκοσι και πλέον πρωταγωνιστικούς ρόλους στο ρεπερτόριό της όπερας την κατέστησε στην πρώτη γραμμή των παγκοσμίου φήμης σοπράνο. Οι συνεργασίες της με διάσημους συνθέτες και μαέστρους όπως οι Herbert Von Karajan, Lorin Maazel, Leonard Bernstein, Georg Solti και Bernard Haitik σε δισκογραφικό και συναυλιακό επίπεδο αποδεικνύουν το κύρος και την αποδοχή της στους κύκλους της σοβαρής μουσικής.

Η φωνή της, πραγματικό θείο δώρο, καλύπτει μια ευρύτατη γκάμα δυνατοτήτων αλλά και εκφραστικότητας κάνοντας τις αισθήσεις να οργιάζουν. Μαύρο διαμάντι με κρυστάλλινη φωνή η Barbara Hendricks, έχει τιμηθεί κατ' επανάληψη με τις μεγαλύτερες διακρίσεις και καλλιτεχνικά βραβεία, ενώ έχει λάβει ξεχωριστές θέσεις σε φημισμένες ακαδημίες και επιτροπές (μέλος της Σουηδικής Ακαδημίας της Μουσικής, μέλος του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών) και εμφανίστηκε στο gala των εγκαινίων για τον Πρόεδρο Bill Clinton.

Παράλληλα με τη μουσική της δράση έχει αναπτύξει ένα τεράστιο φιλανθρωπικό έργο αφού έγινε «πρέσβειρα καλής θελήσεως» προσφύγων από την Επιτροπή των Ενωμένων Εθνών, το 1998 και ίδρυσε το «Barbara Hendricks Foundation Peace and

Αν επιθυμείτε να σας ενημερώνουμε τακτικά για τις εκδόσεις και τις δραστηριότητές μας, να σας στέλνουμε τους νέους καταλόγους μας, καθώς και να λαμβάνετε το εβδομαδιαίο ηλεκτρονικό μας περιοδικό e-αιχμές, μπορείτε να συμπληρώσετε παρακάτω τα στοιχεία σας και να μας τα στείλετε ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Τ.Θ. 34243, Τ.Κ. 100 29 ΑΘΗΝΑ, με fax (210 3610750) ή με e-mail (order@metaixmio.gr). Μπορείτε επίσης να ενημερώνεστε μέσω της ιστοσελίδας μας: www.metaixmio.gr

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Κ.:

ΠΟΛΗ: ΤΗΛ.: FAX:

e-mail:

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

1. Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
 Τηλ.: 210 3647433, Fax: 210 3610750

2. Στόα του Βιβλίου, Πεσμαζόγλου 5, 105 64 Αθήνα
 Τηλ.: 210 3319195, Fax: 210 3319195

Internet Site: www.metaixmio.gr
 e-mail: metaixmio@metaixmio.gr

www.metaixmio.gr

Reconciliation» και το 2000 βραβεύτηκε με το Principe de Asturias Foundations Price για τη συνολική της συνεισφορά στην τέχνη και τη φιλανθρωπία.

Η Barbara Hendricks, όσον αφορά τις ζωντανές εμφανίσεις της, προσέγγισε το χώρο της τζαζ μαγεύοντας το απαιτητικό ακροατήριο του διάσημου φεστιβάλ τζαζ του Montreaux. Φέτος στο πλαίσιο επιλεγμένων εμφανίσεών της στα μεγαλύτερα μουσικά φεστιβάλ, θα εμφανιστεί αποκλειστικά για την Ελλάδα στο Διεθνές Φεστιβάλ της Πάτρας στην επίσημη προεπιμέρα του την Τρίτη 6 Ιουλίου στο Αρχαίο Ωδείο προσδίδοντας τεράστιο κύρος στη διοργάνωση.

Η κορυφαία ερμηνεύτρια θα πλαισιωθεί από το άρτιο τεχνικά κουαρτέτο του Σουηδού σαξοφωνίστα Magnus Lindgren, νικητή του βραβείου Grammy το 2002 για το άλμπουμ «Paradise Open». Το κουαρτέτο ήταν υποψήφιο και το 2000 για το Jazz Grammy με το δίσκο του «Way Out». Τον Magnus Lindgren, που παίζει επίσης φλάουτο και κλαρινέτο, πλαισιώνουν τρεις σπουδαίοι μουσικοί, ο Mathias Algotsson στο πιάνο, ο Fredrick Jonsson στο κοντραμπάσο και ο Morgan Hoglund στα ντραμς. Όσο για το ρεπερτόριο, ένα λαμπρό πρόγραμμα με αξέχαστα τραγούδια των ογκόλιθων της τζαζ George Gershwin, Cole Porter και Duke Ellington.

Βέβαια η Barbara Hendricks δεν καταπιάνεται για πρώτη φορά με τη τζαζ αφού όπως έχει αποδείξει και στο παρελθόν μέσω της δισκογραφίας τα τζαζ σάτνταρντς αποτελούν μεγάλη της αγάπη.

Το 1995 από τους κόλπους της δισκογραφικής εταιρείας EMI Classics κυκλοφορεί το μοναδικό αφιέρωμά της στον Duke Ellington. Δεκαοχτώ υπέροχα τραγούδια, συνολικής διάρκειας 77 λεπτών, μεταξύ των οποίων τα «Duke's place», «I let a song go out of my heart», «Prelude to a kiss», «Mood Indigo», «Sophisticated lady», «Caravan», «The Groove love call» και άλλα, γίνονται πραγματικά έργα τέχνης μέσα από τη μοναδική φωνή της, την οποία συνοδεύει το εκπληκτικό τρίο του πιανίστα Monty Alexander (ο κοντραμπασίστας Ira Coleman και ο ντράμπερ Ed Thigpen τα άλλα δύο μέλη του γκρουπ). Μια ζωντανή ηχογράφηση τέλειας παραγωγής σε ένα ανεπανάληπτο κοντσέρτο που δόθηκε στο Montreaux Jazz Festival το 1994.

Ένας άλλος δίσκος αναφοράς της Barbara Hendricks είναι το «It's Wonderful» που κυκλοφορεί από την ίδια εταιρεία το 2001 και αποτελεί αφιέρωμα στο μεγάλο Αμερικανό συνθέτη George Gershwin. Η Barbara Hendricks με μουσικούς συμπαραστάτες το τζαζ τρίο του πιανίστα Geoffrey Keezer, του κοντραμπασίστα Ira Coleman και του ντράμπερ Ed Thigpen αλλά και το θαυμάσιο σύνολο εγχόρδων Guildhall Strings υπό τη διεύθυνση του Paul Bateman δίνει ινοή σε σπουδαίες συνθέσεις του Gershwin, όπως τα «Summertime», «My man's gone now», «I love you, Porgy», «It ain't necessarily so» και πολλές άλλες. Ήλεια εκφραστική, υψηλή τεχνική, πάθος και συναίσθημα, ελεγχόμενος λυρισμός και η Barbara Hendricks καταθέτει ένα ακόμα αριστουργηματικό έργο, αντίδοτο του ονόματός της.

Πραγματικός μουσικός πλούτος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η δισκογραφία της Αμερικανίδας συνθέτριας και πιανίστριας Carla Bley, που ξεκινώντας από τα μέσα της δεκαετίας του '60 και συνεχίζοντας ως τις μέρες μας, έχει προσφέρει εξαιρετικά και πολύμορφα άλμπουμ είτε μέσω της φόρμας των τριών και μικρών σχημάτων είτε μέσω των big bands.

Άλμπουμ ιδιοφυΐας, συγκεντρώνοντας την αφρόκρεμα των τζαζ μουσικών, άλμπουμ πρωτοποριακά στη σύλληψη και άρτια στην υλοποίηση, με τις ιδέες να εναλλάσσονται με φρενήρεις ρυθμούς. Άλμπουμ όπως τα «Escalator over the hill», «Tropic Appetites», «Big Band Theory» που υπήρξαν άκρας επιδραστικά και διατύπωσαν ρηξικέλευστες συνθετικές προτάσεις δίνοντας στην τζαζ και τον αυτοσχεδιασμό διαστάσεις συμφωνικού έργου διατηρώντας τη συγκίνηση και το ακαδημαϊκό ύψος σε ισόποσες δόσεις.

Η Carla Bley στην τελευταία της δουλειά «Looking for America» επιχειρεί ένα ακόμα πετυχημένο πείραμα έχοντας ως βάση τη big band. Απόλυτα σαφής στο όραμα και τις διατυπώσεις της επεκτείνεται σε ένα ευρύτατο πεδίο αναφορών, από την κλασική στη σύγχρονη μουσική, από τα ρυθμικά τζαζ τέμπο στον ελεύθερο αυτοσχεδιασμό, από τις φανφάρες των πνευστών στις εμβληματικές κορυφώσεις. Έτσι μας διηγείται τη συναρπαστική ιστορία της, μια ιστορία αναζήτησης της χώρας της. Εντάσεις, λεπτομέ-

ρειες, ανατροπές, αινίγματα, υπαινικτική ατμόσφαιρα και το διαπεραστικό βλέμμα της Carla Bley που ανασυνθέτει με μοναδικό τρόπο τον αμερικάνικο πολιτισμό, περνώντας τον από το μικροσκοπικό. Με πολλή αγάπη αλλά και κριτική στάση, συχνά στάση ανατροπής η Carla Bley φτιάχνει το παζλ της χώρας της αποκλειστικά με νότες. Χωρίς κραυγές και μεγαλόχημα εκφράσεις, χωρίς στίχους σημαίνοντες και ερμηνείες, αλλά με πάθος και υψηλή αισθητική.

Μια κορυφαία συνθέτρια του 20ού αιώνα σε μια από τις πιο ώριμες και δημιουργικές στιγμές της. Αφου-

γκραστείτε τις δονήσεις της υπέροχης μουσικής της και ξεφυλλίστε το φωτογραφικό οδοιπορικό της συνάντησης των μελών της θρυλικής της big band. Όλοι τους δεινοί εκτελεστές με λαμπρή πορεία ο καθένας στο χώρο του: Lawrence Feldman, Wolfgang Puschnig, Andy Sheppard, Graig Handy, Gary Smulyan (σαξόφωνο), Earl Gardner, Lew Soloff, Byron Stripling, Gianpaolo Casati (τρομπέτες), Jim Pugh, Gary Valente, Dave Bargeron, David Taylor (τρομπόνα), Karen Mantler (όργανο), Steve Swallow (μπάσο), Billy Drummond (ντραμς), Don Alias (κρουστά) και η ίδια η Carla Bley στο πιάνο.

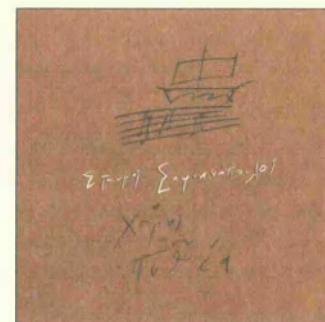
Με ένα μελωδικό και ταξιδιάρικο τέμπο αρχίζει ο «Ο Χορός του Πυθέα» στον οποίο μας καλεί ο συνθέτης Σταύρος Σοφιανόπουλος κάνοντάς μας τις απαραίτητες συστάσεις με το τετραλέπτο «Πυθέας».

Με υπόκρουση τη βαθιά ελληνική μουσική του Σταύρου Σοφιανόπουλου διαβάζουμε: «Ο Πυθέας είναι ένα πεκοσμίτρο τρεχαντήρι, που ναυπηγήθηκε το 1968 και που σήμερα ανήκει στον Luigi Barzini. Πήρε τ' όνομά του από τον αρχαίο Έλληνα θαλασσοπόρο. Το κομμάτι αυτό τα έγραψε ταξιδεύοντας με τον Πυθέα στο Αιγαίο. Ο «Χορός του Πυθέα» είναι ένα από τα ταξίδια του. Οι μελωδικές βινιέτες διαδέχονται η μία την άλλη, ο ούριος άνεμος δίνει ώθηση στο εκφραστικό μέσο του Σταύρου Σοφιανόπουλου, η αιγαιοπελαγίτικη ατμόσφαιρα πανταχού παρούσα, ο ευγενικός λυρισμός και η αυθεντική ευαισθησία μας ανοίγουν ένα κόσμο γεμάτο πολύχρωμες διαθέσεις και η μουσική γίνεται τρόπος για ουσιαστική αναζήτηση και ψυχαγωγία.

Η δομή του «Χορού του Πυθέα», καθαρά κινηματογραφική, προδίδει τη φύση της μουσικής που δημιουργεί πανέμορφες εικόνες αφήνοντας τη φαντασία να λειτουργήσει. Οι τίτλοι των συνθέσεων δίνουν το έναυσμα για δημιουργικούς συνειρμούς: «Μακριά από το σπίτι», «Σχιδίδια σε χαρτί», «Επιμονή», «Στην Πολύαιγο», «Κωνσταντινούπολη», «Γράμμα σε φίλους», «Νοσταλγία», «Νυχτερινό», «Βυθός».

Ο «Χορός του Πυθέα», λιτός, απλός, νοσταλγικός δίνοντας έμφαση στη μελωδία βουτά στα συναισθήματα και αναδύεται με τη φρεσκάδα του νεανικού αλλά και του πρωτότυπου. Στηριγμένος σε σταθερές βάσεις όπου είναι χαρακτηριστικές οι φόρμες που εστάγα ο Σταύρος Σοφιανόπουλος σαφώς επηρεασμένος από την τεχνική της τραγουδοποιίας. Μπορεί το σύνολο των έργων να είναι ορχηστρικά, ωστόσο το φλερτ με την αμεσότητα του τραγουδιού είναι έκδηλο.

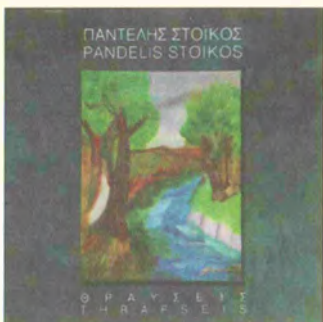
Οι ενορχηστρώσεις υπογεγραμμένες από το Χρήστο Ξανάκη, χωρίς στρυφνές διατυπώσεις, αναδύουν μια πνοή ελευθερίας και αφήνουν τον οργανικό πλούτο των μουσικών και τις ιδέες του δημιουργού να ξετυλιχτούν και να κεντρίσουν τις αντένες και του πιο συναισθηματικά περιχαρακωμένου ακροατή. Αφήνοντας μια γλυκιά γεύση ταξιδιού, μια διαρκή αίσθηση απόδρασης, Ο Θόδωρος Κοττεπάνος στο πιάνο οδηγεί ένα εκλεκτό επιτελείο μουσικών σηκώνοντας το μουσικό βάρος και πλουτίζοντας με συναρπαστικές χροιές το άκουσμα. Ο Νίκος Βελιώτης στο τσέλο, ο Γιώργος Παναγιωτόπουλος στο βιολί, ο Ηλίας Σδούκος στη βιόλα, ο Βαγγέλης Ζωγράφος στο κοντραμπάσο, η Τίνα Δεσύλλα στο όμποε, ο Χρήστος Ξανάκης στο πιάνο, ο Βαγγέλης Φάμπας και ο Αριστείδης Χατζησταύρου στις κλασικές κιθάρες, ο Αχιλλέας Μαρμαράκης στο μαντολίνο μας προσφέρουν έναν λεπτό χρωματισμό ακουστικό ήχο, δένοντας κόμπο-κόμπο τη συγκίνηση και διατηρώντας τις όποιες υπομνήσεις και επιρροές από την ελληνική μουσική σε επίπεδο αφομοιωμένης αναφοράς.

Σταύρος Σοφιανόπουλος
Ο ΧΟΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΥΘΕΑ
(ΑΝΚΗ)

Carla Bley
LOOKING FOR
AMERICA
(WATT-ECM)

Δεινός δεξιότηχνης της τρομπέτας ο νεαρός Παντελής Στόικος μας έχει συστηθεί μέσω πολλών οργανικών σχηματισμών όπως της Μπάντας της Φλώρινας, του σεξτέτου του Φλώριου Φλωρίδη, της διευρυμένης μπάντας του Θανάση Παπακωνσταντίνου και πολλών άλλων αγγίζοντας τις δύσβατες περιοχές πολλών μουσικών ειδών και διαμορφώνοντας μια ξεχωριστή προσωπικότητα οργανοπαίκτη.

Ιδιαίτερα ανοικτός σε σύγχρονους πειραματισμούς αλλά και βαθύς γνώστης της παράδοσης της Βόρειας Ελλάδας, ο Παντελής Στόικος έχει αναδείξει ένα προσωπικό εκτελεστικό προφίλ που αξίζει την ιδιαίτερη προσοχή μας. Σε ηλικία μόλις 23 ετών και με ένα ιδιαίτερο ηχώχρωμα στην τρομπέτα προχώρησε πριν λίγες μέρες στο κείμενο βήμα της δημιουργίας του πρώτου του προσωπικού άλμπουμ με τίτλο «Θραύσεις».

Στους δρόμους της βορειοελλαδίτικης παράδοσης ο Στόικος μας ξεναγεί σε ένα πανόραμα διασκευασμένων ρυθμών της Θράκης και της Μακεδονίας εντάσσοντας στις εκδοχές του αναφορές από την τζαζ και τη δημιουργική τέχνη του αυτοσχεδιασμού.

Παντελής Στόικος
ΘΡΑΥΣΕΙΣ
(ΚΡΟΥΣΤΟΦΩΝΟ)

Παράλληλα δημιουργεί τις δικές του αυθεντικές συνθέσεις αποδεικνύοντας ένα αξιοσημείωτο δημιουργικό ταλέντο που εκτείνεται στις παρυφές της σύγχρονης μουσικής ανοίγοντας διάπλατα τους ορίζοντές του για συνευρέσεις και μουσικούς διαλόγους. Άλλοτε χειμαρρώδης και χιουμοριστικός, άλλοτε εσωστρεφής και λυρικός, ο Παντελής Στόικος μεταγγίζει στα παραδοσιακά τέμπο έναν ανανεωτικό αέρα και μια πρωτόγνωρη δύναμη ανατροπής καταφέρνοντας να ξεφύγει από τα στεγανά όρια του προβλέψιμου και τα κλισέ της τυπικής βαλκανικής τζαζ.

Συμπράττοντας με διάφορα σχήματα, το Ακριτικό τρίο, το Τρίο Βαλκάνο (ζωντανή ηχογράφιση στο Τορίνο), τους Βόρειους Εταίρους, το Τρίο de Janeiro και την Ορχήστρα των Αδερφών Βαλκάνη, αλλά και δηλώνοντας τη μοναχική αλλά άκρως ιδιουσυγκρασιακή του «φωνή» μέσω των υπέροχων σόλο του, ο Στόικος καταθέτει μια καινοτόμα δισκογραφική πρόταση και σηκώνει υψηλά τον πήχη γεμίζοντάς μας πολλαπλές υποσχέσεις για τα επόμενα βήματά του.

Ο σεμνός δημιουργός και μουσικός (οφείλουμε να επισημάνουμε και το παίξιμό του στην άλτο φλογέρα εκτός της τρομπέτας) μακριά από σύγχρονες σειρήνες πρέπει να συνεχίσει τις μουσικές του αναζητήσεις προτείνοντας δουλειές ανάλογου καλλιτεχνικού αναστήματος και να χτίσει σιγά-σιγά την αυτόνομη μουσική του πορεία πλουτίζοντας τις εμπειρίες του και τολμώντας περισσότερες υπερβάσεις. Η δημιουργική αυτή τριβή φαίνεται ότι του ταιριάζει γάντι. Οι ενδιαφερόμενοι να παρακολουθήσουν τις «Θραύσεις» του Παντελή Στόικου μπορούν να απευθυνθούν στο τηλέφωνο 2310 861874 ή να απευθυνθούν στο e-mail : kroustophonos@hellasnet.gr

Κ Υ Κ Λ Ο Φ Ο Ρ Ε Ι

Στη σκιά της Παλαιολογίας

Η περυσινή συνάντηση των πολιτιστικών περιοδικών από όλη την Ελλάδα στο Μονοδένδρι των Ζαγοροχωριών είχε τελειώσει με την ειχή να αποτελέσει ένα νέο θεσμό στο χώρο του Τύπου και με την πρόταση που είχε γίνει από «το δόντι» για τη φιλοξενία της δεύτερης απόπειρας στην Αχαΐα.

Ευτυχώς και το ένα και το άλλο έγιναν πράξη και μάλιστα με τον καλύτερο τρόπο. Έτσι, το τριήμερο 8-10 Ιουλίου φιλοξενήσαμε στα Καλάβρυτα εκπαιδευτικούς από το χώρο των πολιτιστικών εντύπων και ανθρώπους που ζουν την καλλιτεχνική δημιουργία από κοντά, προκειμένου να συζητήσουμε για τις κοινές μας ανησυχίες και να ακούσουμε ενδιαφέρουσες προτάσεις. Ψυχή της διοργάνωσης, όπως και πέρυσι, το περιοδικό «Highlights».

Ο χώρος που μας φιλοξένησε θα μπορούσε να σταθεί και ως μια πολύ καλή αφορμή για τη διοργάνωση της συνάντησης. Το «Αρχοντικό της Παλαιολογίας» στο κέντρο των Καλαβρύτων έχει μεταμορφωθεί κυριολεκτικά μετά την πρόσφατη αναπαλαίωση και όταν αποδοθεί (επιτέλους!) στο Δήμο Καλαβρύτων θα μπορεί να μετατραπεί σε ένα κέντρο πολιτισμού και φιλοξενίας διοργανώσεων μεγάλης εμβέλειας.

Στον υποβλητικό χώρο του Αρχοντικού, νέοι άνθρωποι συζητήσαν για το πώς τα πολιτιστικά περιοδικά μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων τους, πώς μπορούν να επηρεάσουν ευρύτερα την καλλιτεχνική δημιουργία, αλλά και το πώς θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για καλύτερους όρους κυκλοφορίας τους. Είναι εντυπωσιακό πως κι αυτή τη φορά αποδείχτηκε ότι στο χώρο του πολιτιστικού εντύπου σε όλη την Ελλάδα κυριαρχούν στις διευθυντικές θέσεις άνθρωποι σαφώς νεότεροι σε σχέση με τους άλλους χώρους του Τύπου, γεγονός που από μόνο του καθιστά αισιόδοξες τις προοπτικές τους.

Μοναχικές προσπάθειες από την ελληνική periferia, αλλά και πιο οργανωμένες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, αποδείχτηκε πως αντιμετωπίζουν τις ίδιες δυσκολίες, όμως το αποτέλεσμα είναι σε κάθε περίπτωση εξαιρετικό, όπως φάνηκε από τα περιοδικά που

εκτέθηκαν κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου και προέρχονταν από πόλεις όπως η Αθήνα, η Πάτρα, η Καβάλα, η Χίος, η Θεσσαλονίκη, ακόμα και τα Καλάβρυτα.

Μαζί με τους εκπροσώπους των περιοδικών, στο Συνέδριο συμμετείχαν πανεπιστημιακοί, δημοσιογράφοι, ανταποκριτές εφημερίδων, ιστορικοί τέχνης, συνεργάτες πολιτιστικών φορέων του εξωτερικού και παράγοντες της τοπικής αυτοδιοίκησης, με στόχο τη διερεύνηση της δυνατότητας συνεισφοράς των δικών τους χώρων στην καλύτερη λειτουργία του πολιτιστικού Τύπου.

Ξεχωριστή ενότητα αποτέλεσε η παρουσίαση της προετοιμασίας της Πάτρας ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2006, καθώς και η γενικότερη αναφορά στην καλλιτεχνική δημιουργία της πόλης, με κεντρική ομιλία του καλλιτεχνικού διευθυντή της Πολιτιστικής Θάνας Μικρούτσικου που αναφέρθηκε στους στόχους και τις προοπτικές της διοργάνωσης.

Από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα ζητήθηκε η συνεργασία των πολιτιστικών εντύπων στην υποστήριξη των αιτημάτων και των δραστηριοτήτων της Πάτρας, ενώ ανακοινώθηκε ότι στο πλαίσιο του περίπτερου της «Πάτρας 2006» στο Ζάππειο Μέγαρο κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, θα υπάρξει ειδικός χώρος για τα πολιτιστικά έντυπα από όλη την Ελλάδα.

Στα συμπεράσματα των συζητήσεων, εκτός από το γεγονός ότι η επόμενη συνάντηση θα γίνει το καλοκαίρι του 2005 στη Σαμοθράκη, ανήκει και η πρόταση για τη δημιουργία ενός δικτύου πολιτιστικών εντύπων που θα ανταλλάσσει ιδέες, κείμενα και εκδηλώσεις, θα συνδιοργανώνει γεγονότα που θα ξεφεύγουν από τα όρια της εμβέλειας κάθε εντύπου ξεχωριστά και θα αναζητά τρόπους κοινής προβολής των προσπαθειών που γίνονται σε όλη την Ελλάδα, ώστε να έχουν τους περισσότερους δυνατούς αποδέκτες.

Κι επειδή σε κάθε Συνέδριο τα πιο σοβαρά πράγματα λέγονται και γίνονται πολύ συχνά στο περιθώριο των επίσημων εργασιών, αξίζει να αναφέρουμε την πολύ καλή υποδοχή και φιλοξενία από τους φορείς, τους επαγγελματίες και τους κατοίκους των Καλαβρύτων, την αποφασιστική συμβολή του προέδρου της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης και Ποιότητας Ζωής (ΔΕΠΑΠΟΖ) Θεοδόση Παναγόπουλου, καθώς και τη συνεργασία του Δημάρχου Λευκασίου Γιώργου Μπουγιούκου, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στο Σπίλαιο των Λιμνών.

Το Συνέδριο διοργανώθηκε με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, της «InItacom», της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης και Ποιότητας Ζωής (ΔΕΠΑΠΟΖ) Καλαβρύτων και της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάτρας (ΔΕΠΑΠ).

Ριψοκίνδυνες προτάσεις κόντρα στο κατεστημένο

12η Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος Δελφών

Πέρασαν είκοσι χρόνια από το πρώτο συμπόσιο αρχαίου δράματος που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών το 1984. Ο πρώτος διευθυντής του θεατού Περικλής Νεάρχου και ο μεγάλος θεατράνθρωπος Θεόδωρος Τερζόπουλος, τόλμησαν ένα δύσκολο εγχείρημα τότε, θεσπίζοντας τις Διεθνείς Συναντήσεις για το Αρχαίο Δράμα στους Δελφούς.

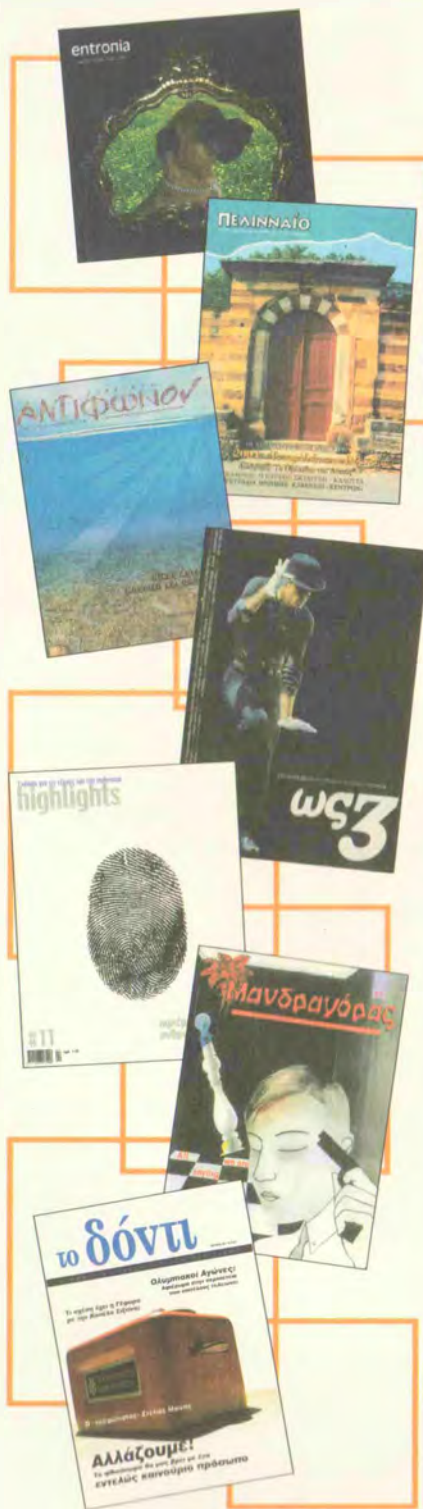
Γράφει ο Παναγιώτης Ανδριόπουλος

Συνοδοιπόροι σ' αυτή την εξαιρετικά γόνιμη εικοσαετία υπήρξαν δεκάδες άνθρωποι του θεάτρου, της μουσικής, της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, του χώρου των εικαστικών, που άφησαν ανεξίτηλα ίχνη και συνέβαλαν στην εδραίωση ενός σημαντικού θεσμού για την μελέτη και την ανάδειξη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος.

Μακρύς ο κατάλογος των μεγάλων δημιουργών από το παγκόσμιο θέατρο και των διανοητών, που συμμετείχαν σε προγράμματα του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών: Ντάριο Φο, Γιάν Κοττ, Χάινερ Μύλλερ, Ζακλίν ντε Ρομιγί, Ανατόλι Βασιλιεφ, Πίνα Μπάους, Βαλερύ Φωκίν, Ταντάσι Σουζούκι, Μαρ-

τσέλο Μαστρογιάνι κ.ά.

Ο εκ των ιδρυτών του θεσμού για το Αρχαίο Δράμα σκινοθέτης Θεόδωρος Τερζόπουλος, δηλώνει στο «δ» ικανοποιημένος από την πορεία του: «Παρουσιάστηκαν πολλές και πολύ σημαντικές παραστάσεις με τη μορφή προτάσεων. Αυτός είναι και ο χαρακτήρας των Δελφών σε αντίθεση με την Επίδαυρο, που έχουμε τα μεγάλα θεάματα. Εδώ έχουμε τις νέες προτάσεις που είναι και ριψοκίνδυνες. Αυτές οι οποίες μπολιάζουν το καινούργιο στο κλασικό σώμα της τραγωδίας, δηλαδή στις κατεστημένες απόψεις. Δημιουργήθηκε ένας θεσμός που κράτησε μια εικοσαετία. Στην Ελλάδα όλα γεννιούνται και σβήνουν. Το ότι αυτός ο θεσμός συ-

νεχίζεται είναι πολύ σπουδαίο. Το αντικείμενο είναι πολύ σοβαρό και γι' αυτό είναι διαχρονική και πολύ μεγάλη η αξία του». Τόσο όμως ο Θεόδωρος Τερζόπουλος όσο και ο διευθυντής του Ε.Π.ΚΕ.Δ. καθηγητής Βασίλης Καρασμάνης σκέπτονται και σχεδιάζουν την επόμενη μέρα. Με προοπτική εικασταίας...

Φέτος η 12η Διεθνής Συνάντηση ήταν αφιερωμένη στον Σοφοκλή με αφορμή τη συμπλήρωση 2500 χρόνων από τη γέννησή του. Η πρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.Π.ΚΕ.Δ., η κ. Ελένη Γλύκατζη - Αρβελέρ, κατά την έναρξη των εργασιών της Συνάντησης, επισήμανε ότι εδώ κάνουμε «διάλογο για έναν λόγο Ελληνικό». Πραγματικά, ο σοφόκλειος λόγος κυριάρχησε όλες τις ημέρες της διεθνούς συνάντησης. Στο συμπόσιο έλαβαν μέρος διακεκριμένες μορφές της παγκόσμιας διανοήσης όπως ο Seamus Heaney (βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας) και ο Tony Harrison (σκηνοθέτης), περίφημοι ακαδημαϊκοί δάσκαλοι όπως οι David Wiles, Michael Walton, James Diggle και οι δικοί μας Δημήτρης Μαρωνίτης, Θεοφάνης Κακριδής. Συμμετείχαν όμως με πρωτότυπες ανακοινώσεις τους και πολλοί νέοι ερευνητές, έλληνες και ξένοι, κι αυτό ήταν ένα παραπέρα βήμα προς την ανανέωση της όλης διοργάνωσης.

Ένα άλλο ενδιαφέρον στοιχείο της συνάντησης ήταν οι θεατρικές αναγνώσεις σύγχρονων κειμένων που έγραψαν έλληνες και ξένοι συγγραφείς με αφορμή τον σοφόκλειο λόγο. Έτσι, η Εύα Κοταμανίδου διάβασε το «Γράμμα στον Ορέστη» του Ιάκωβου Καμπανέλλη, η Κίττυ Αρσένη αισιοσιάσματα από την «Ισμήνη» του Γιάννη Ρίτσου, ο Romain Rompidou τον «Φιλοκτήτη» του Andre Gide, ο Άκης Σακελλαρίου αποσπάσματα από το «Παραδείγματος χάριν Αίας» του Heiner Muller και ο Δημήτρης Σιακάρας το «Όνομα Ορέστης» του Γιώργου Σεφέρη. Ο Γιώργος Βέλτσος διάβασε το έργο του «Οιδίπους – Αντιοιδίπους», το οποίο μάλιστα συμπεριλαμβάνεται στον προγραμματισμό του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας με την επόμενη χρονιά. Κείμενα που αποδεικνύουν περίτρανα πως ο λόγος του Σοφοκλή μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διεθνές επίπεδο ως υλικό πολύτιμο για μια πρωτογενή, ολωσδιόλου σύγχρονη γραφή και έκφραση.

Αναμφισβήτητα οι θεατρικές παραστάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Συνάντησης, ήταν ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση τόσο για τους συνέδρους όσο και για τους θεατές. Πρόκληση για σκέψη και αναζήτηση και διάλογο. Άλλω-

στε την επόμενη μέρα κάθε παράστασης γινόταν συζήτηση μεταξύ των συνέδρων, παρουσία των συντελεστών, οι οποίοι εξηγούσαν την πρότασή τους για την τραγωδία του Σοφοκλή που επέλεξαν να παρουσιάσουν.

«Τραχίνιες» από το ΚΘΒΕ (σκηνοθεσία Βίκτωρ Αρδίτης), «Υλικό Αίας» από το θέατρο Αττίς (σκηνοθεσία - διασκευη Θεόδωρος Τερζόπουλος), «Οιδίπους εξόριστος» από το Studio Oynpculari Κωνσταντινούπολης (διασκευη και σκηνοθεσία Sahika Tekand), «Φιλοκτήτης» και «Οιδίπους» από το Meyerhold Centre of Moscow (σκηνοθεσία Nikolay Roshchin και Alexei Levinsky), «Αντιγόνη» από το Ku Nanka Theatre Company (σκηνοθεσία Satoshi Miyagi), «Η αναμονή της Ηλέκτρας» από το Oasis Theatre Company (σκηνοθεσία Rande Trabit), «Ηλέκτρας χώρα» από το Watt Theatre Company (σκηνοθεσία Θέμελης Γλυνάτσης) και «Ο δολοφόνος του Λαίου και τα κοράκια» του Μάριου Ποντίκα, από τη Θεατρική Εταιρία Στοά (σκηνοθεσία Γιάννης Αναστασιάκης). Κι ακόμα «Πρόβες» στον Οιδίποδα σε σκηνοθεσία Robert Wilson.

Επίσης η Διεθνής Συνάντηση περιλάμβανε τρία εργαστήρια στα οποία δίδασκαν οι Θ. Τερζόπουλος, S. Tekand, A. Leviniky και συμμετείχαν δάσκαλοι και μαθητές της θεατρικής τέχνης κυρίως από την Ελλάδα. Ας σημειωθεί και η συμμετοχή φοιτητών του τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών.

Μια ερμηνεία - έκκληξη χάρισε στους συνέδρους ο μεγάλος θεατράνθρωπος Γιούρι Λιουμπίμοφ, η ψυχή του θεάτρου Ταγκάνκα. Ερμήνευσε (φυσικά στη Ρωσική) τον τελευταίο μονόλογο της «Αντιγόνης» με τέτοιο ρυθμό, πάθος και τεχνική που όλοι καθηλώθηκαν άφωνοι στις θέσεις τους.

Αλλά η Ρωσική πρωτοπορία προκάλεσε με τον «Φιλοκτήτη» του Νικολάι Ροσίν, ο οποίος εξήγησε ότι δεν τον ενδιέφερε η απόδοση των νοημάτων αλλά «η ενέργεια του κειμένου». Ο Θ. Τερζόπουλος καταφέρθηκε με δριμύτητα εναντίον του συντηρητισμού στη σκηνοθεσία του αρχαίου δράματος. Η Διεθνής Συνάντηση στους Δελφούς κομίζει μια άλλη φιλοσοφία για την «μοίρα» της τραγωδίας στον 21ο αιώνα. Δεν πρέπει αλλά και δεν μπορούμε πια να την παραβλέψουμε. Οφείλουμε τουλάχιστον να την αφουγκραστούμε. Γιατί οι πειραματικές απόπειρες ίσως είναι η σοβαρότερη προσπάθεια να απαντηθούν τα αναπάντητα ερωτήματα...

Ολυμπιακοί Αγώνες

Από την Εικαστική Ολυμπιάδα στις εκθέσεις της Πάτρας

Πώς θα υποδεχτούμε τη φλόγα στην Αχαΐα

Ένα λεύκωμα διηγείται την πορεία του Δημήτρη Τόφαλου

«Περίεργες» ερωτήσεις για την αρχαία ιστορία των Αγώνων

Να τελειώνουμε και με αυτό...

Όσο περνάνε οι μέρες, όσο συνειδητοποιούμε τι είναι τελικά οι Ολυμπιακοί Αγώνες, τόσο αντιλαμβανόμαστε το πιο αρνητικό στοιχείο της διοργάνωσης που θα φιλοξενήσουμε τον Αύγουστο. Είναι αυτό που ακούγεται πλέον στα στόματα όλο και περισσότερων Ελλήνων: «Άντε να τελειώνουμε και με αυτό...».

Επαγγελματίες του τουριστικού και αθλητικού κλάδου, δημοσιογράφοι, παράγοντες και παραγοντίσκοι, πολιτικοί, μέλη των σωμάτων ασφαλείας, κάτοικοι στις γειτονιές των ολυμπιακών εγκαταστάσεων, εργολάβοι, οικοδόμοι, αλλά και απλοί πολίτες, ανεξάρτητα με το αν συμφωνούσαν ή όχι όταν το 1997 η Ελλάδα διεκδικούσε τη διοργάνωση, έχουν αρχίσει πια την αντίστροφη μέτρηση και περιμένουν με αγωνία το τέλος του Σεπτεμβρίου και την ολοκλήρωση και των Παραολυμπιακών.

Το στοίχημα κατ' ουσίαν χάθηκε προ πολλού για τη χώρα, αλλά ανεξάρτητα με αυτό, κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η μεγάλη γιορτή πρέπει με κάποιο τρόπο να γίνει, έστω κι αν οι Έλληνες δε θα συμμετάσχουν με τον ενθουσιασμό που κάποιοι περίμεναν.

Με τον έναν ή τον άλλον τρόπο τα γήπεδα θα γεμίσουν τελικά, και μαζί τους θα γεμίσουν και οι χώροι των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων οι οποίες θα συνοδεύσουν τους Αγώνες στην Αθήνα και στις άλλες Ολυμπιακές Πόλεις. Με αφορμή αυτές τις εκδηλώσεις, συγκεντρώσαμε στο αφιέρωμα που διαβάσετε μια σειρά από κείμενα για τους Αγώνες από τα αρχαία χρό-

νια έως σήμερα και με έμφαση σε γεγονότα και δραστηριότητες που σχετίζονται με την Αχαΐα.

Κι αν απορείτε γιατί στις σελίδες του παρόντος αφιερώματος στους Ολυμπιακούς Αγώνες απουσιάζουν τόσο οι θρυλικοί «πέντε κύκλοι», όσο και οι μασκότε των φετινών Αγώνων, ο Φοίβος και η Αθηνά, η απάντηση ίσως σας ξενίσει.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον «Αθήνα 2004», η δημοσίευση των σημείων αλλά και κάθε άλλου διακριτικού των Αγώνων απαγορεύεται αυστηρά, ακόμα και στις περιπτώσεις που μιλάμε για ένα κατ' ουσίαν θετικά διακείμενο προς την ιδέα των Ολυμπιακών αφιέρωμα. Όπως χαρακτηριστικά μας είπε στέλεχος της Οργανωτικής Επιτροπής των Αγώνων, αν δημοσιεύαμε κάτι από τα επίσημα σήματα των Αγώνων, κινδυνεύαμε με μήνυση και με δυσβάστακτο πρόστιμο, κάτι που φυσικά προτιμήσαμε να... αποφύγουμε.

Δεν είναι βέβαια τραγική η απώλεια του Φοίβου και της Αθηνάς (έτσι κι αλλιώς ακόμα δεν τους έχουμε συνηθίσει...), όμως για τους «πέντε κύκλους» πιστεύουμε –ρομαντικά (ίσως– ότι αποτελούν παγκόσμια παρουσία, όπως η ειρήνη, η ανακωχή και η ευγενής άμιλλα....

3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΙΓΙΟΥ

Όταν η μάθηση μεταλλάσσεται σε έμπνευση

Δύο μήνες πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων που θα γίνουν στην χώρα μας και υπάρχει μια έντονη κινητικότητα σε όλα τα επίπεδα για να επιτευχθεί μια άρτια διοργάνωση.

Καθημερινά ο Έλληνας κατακλύζεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης από αρκετές ορολογίες ή λέξεις που έχουν σχέση με την Ολυμπιάδα, όπως για παράδειγμα εθελοντισμός, Ολυμπιακό Ιδεώδες, Φλόγα, μεταλαμπάδευση κ.τ.λ. Η λέξη «μεταλαμπάδευση» μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να έχει απόλυτη εφαρμογή όταν πρόκειται για μάθηση και πιο συγκεκριμένα στην περίπτωση των διδασκασίων – καθηγητών και τμήματος ξένων γλωσσών, του Γαλλικού και του Αγγλικού, στο 3ο Γυμνάσιο Αιγίου αυτό εφαρμόστηκε με τον καλύτερο τρόπο αφού την γνώση που οι ιδίες κατέχουν, κατέφεραν με έναν άμμο τρόπο να τη μεταλαμπαδεύσουν στους μαθητές και να τους δώσουν έτσι την δυνατότητα να εμπνευστούν με μοναδικό θέμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το διαώνιο Ολυμπιακό Πνεύμα.

Το αποτέλεσμα, λοιπόν, αυτής της μεταλαμπάδευσης υπήρξε μία αξιολογότερη εργασία –βιβλίο με θέμα «Ολυμπιακό Πνεύμα και Εμπνεύσεις», η οποία απέδειξε ότι με κοινή ομαδική εργασία και κοινό πνευματικό μόχθο δημιουργείται μια υπέροχη δουλειά. Το βιβλίο αυτό αποτελείται από τα δημιουργήματα των μαθητών – μαθητριών του σχολείου (ποιήματα, πεζά, ιστορικά στοιχεία, σχέδια, σκίτσα, γνωμικά κ.α.). Όλες αυτές οι εμπνεύσεις των μαθητών μαζεύτηκαν και αφού αξιολογήθηκαν από τις καθηγήτριες, που είχαν και την εποπτεία από την αρχή της σχολικής χρονιάς, ταξινομήθηκαν και τυπώθηκαν σε ένα καλαίσθητο βιβλίο μεγάλου σχήματος. Όλα τα κείμενα του βιβλίου έχουν γραφτεί στην ελληνική γλώσσα και έχουν αποδοθεί στη Γαλλική και Αγγλική γλώσσα. Υπεύθυνες για τη σκέψη, τη μετάφραση, την παρουσίαση και την προώθηση του βιβλίου ήταν οι καθηγήτριες Ραζή Ελένη (Γαλλικής Φιλολογίας) και Ανδρικοπούλου Αικατερίνη (Αγγλικής Φιλολογίας), οι οποίες έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό δουλεύοντας συχνά και πέραν του σχολικού ωραρίου. Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφέρουμε και την

Του Σπύρου Χατζή

Παναγιωτοπούλου Βιβή που διδάσκει το μάθημα που της Ολυμπιακής Παιδείας και ήταν επίσης στη Συντακτική Ομάδα του βιβλίου.

«Με την ευκαιρία της φιλοξενίας των Ολυμπιακών Αγώνων στην χώρα μας και στα πλαίσια μιας πιο διευρυμένης προσέγγισης στην διδασκαλία, εκμάθηση και χρησιμοποίηση των δύο γλωσσών που διδάσκονται στο Γυμνάσιο, προσπαθήσαμε να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές μας ώστε να ασχοληθούν με την ιδέα του Ολυμπισμού, μέσα από την ξένη γλώσσα», μας είπαν οι Ελένη Ραζή και η Κατερίνα Ανδρικοπούλου. Και συνεχίζουν:

«Έχοντας κατά νου ότι ο βασικός σκοπός της εκπαίδευσης είναι τόσο η κατάκτηση της γνώσης όσο και η ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου, σκοπός μας είναι να συνδέσουμε την μαθησιακή διαδικασία με την καθημερινή πραγματικότητα που βιώνουμε όλοι μας. Η προσοχή μας επικεντρώθηκε στην οργάνωση της διδασκαλίας ύλης αλλά και την αξιοποίηση «αυθεντικού υλικού» (εξογλωσσές εφημερίδες, περιοδικά κ.ά.) έτσι ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν προσωπικές στρατηγικές εκμάθησης και χρήσης της ξένης γλώσσας και να συνειδητοποιήσουν ότι η γλώσσα αποτελεί ένα μέσο προσέγγισης άλλων γνωστικών πεδίων.»

Ένα από τα σημαντικότερα σημεία του βιβλίου που δείχνει όλο το πνεύμα που το διακατέχει και όλη την φιλοσοφία καθηγητών-μαθητών, είναι ένα υπέροχο κομμάτι του Λέο Μπουσκάλια: «Ζωή είναι το ταξίδι, η διαδικασία, το να πας μέχρι εκεί. Η ανθρώπινη επαφή δεν είναι εύκολο πράγμα. Είναι μια μεγάλη πρόκληση για την ωριμότητα μας. Είναι η πιο μεγάλη μας ελπίδα. Γέφυρα είναι η αγάπη. Η μόνη επιβίωση και το μόνο νόημα. Είμαστε ένα, σιν ένα, είμαστε δύο και είμαστε μαζί. Είσαι ένα «εγώ». Ο άλλος είναι ένα «εγώ» και μαζί είμαστε «ΕΜΕΙΣ».

Η Φλόγα στην Αχαΐα

Με μουσική θα υποδεχτεί η Πάτρα τους Αγώνες και το σύμβολό τους

Με πολιτιστικές –κυρίως μουσικές– εκδηλώσεις θα συνοδεύσει η Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων την έλευση της Φλόγας στις τέσσερις Ολυμπιακές πόλεις: Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο και Βόλο. Υπεύθυνος για το σχετικό πρόγραμμα ο Σύμβουλος Πολιτισμού της ΟΕΟΑ ΑΘΗΝΑ 2004 Θάνος Μικραϊτιάκος.

Στην Πάτρα, στις 8 Αυγούστου, την ημέρα δηλαδή που φτάνει και η Ολυμπιακή Φλόγα στην Πάτρα, θα πραγματοποιηθεί η πρώτη εκδήλωση με τίτλο «Μνήμη 1896». Πρόκειται για ένα κορυφαίο συμβολικό γεγονός αναβίωσης της Τελετής Έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας εκείνης της χρονιάς. Όπως και τότε, στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες της σύγχρονης εποχής, έτσι και τώρα, η εκδήλωση αυτή, θα βασίζεται σε μουσική παραγωγή από μπάντες και χορωδίες που προέρχονται από την Δυτική Ελλάδα και τα Ιόνια Νησιά.

Στο μεγάλο αυτό μουσικό γεγονός πρόκειται να συμμετάσχουν περισσότεροι από 700 εκτελεστές από 11 χορωδίες, 5 φιλαρμονικές, 1 συμφωνική ορχήστρα, σολίστ, μάστροι και πολυάριθμο σύνολο τεχνικών, ενώ για την παρουσίασή του έχει ήδη σχεδιαστεί πολυεπίπεδο σύστημα εξέδρων ικανό να φιλοξενήσει το σύνολο των ερμηνευτών.

Στο Α Μέρος της εκδήλωσης θα παρουσιαστούν τα ακόλουθα έργα:

- Εθνικός Ύμνος (Ν. Μάντζαρως – Δ. Σολωμός)
- Ολυμπιακός Ύμνος (Σ. Σαμάρας – Κ. Παλαμάς)
- Ύμνος στην Εικαστική (Θ. Μικρούτσικος – Λ. Νικολακοπούλου), παραγγελία του Παγκόσμιου Συλλόγου Ολυμπιονικών
- Ωδή στην Χαρά – Ύμνος της Ευρώπης (απόσπασμα από την 9η Συμφωνία του L.W. Βαθίθων), με απόδοση στα ελληνικά από τον Κ. Κωνσταντάρα

Συμμετέχουν τα εξής σύνολα με τους αντίστοιχους μάστρους:

Fons Musicalis (Κ. Κωνσταντάρας), Πολυφωνική Χορωδία Πατρών (Στ. Σολωμός), Χορωδία Πρέβεζας «Αρμονία» (Β. Στεφάνοφ), Μικτή Χορωδία «Ορφείας» Αγρινίου (Β. Στεφάνοφ), Χορωδία Τρίπολης (Μ. Γαργαλιάνη), Μικτή Χορωδία Ναυπάκτου (Τ. Καμπαντιέφ), Γυναικείο Φωνητικό Σύνολο Πάτρας (Γ. Αντωνίου), Γυναικείο Φωνητικό Σύνολο Πνευματικού Κέντρου Δήμου Κορινθίων «Orus Femina» (Φ. Παπα-

γιανοπούλου), Χορωδία Πνευματικού Κέντρου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου (Στ. Χολέβας), Χορωδία Μουσικού Φιλολογικού Ομίλου Λευκάδας «Ορφείας» (Δ. Γράψας), Χορωδία Πολιτιστικού Συλλόγου «Μακρυγιάννης» Άρτας (Δ. Γράψας) και οι μπάντες:

Δημοτική Μουσική Πατρών (Χρ. Λουκάς), Φιλαρμονική Δήμου Αγρινίου (Β. Κουδας), Φιλαρμονική Δήμου Τρίπολης (Β. Πιτταριδάκης), Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδας (Γ. Μεσσήνης), Δημοτική Φιλαρμονική Λομιάς (Δ. Μαντάς), ενώ θα συμπράξουν οι σολίστ: Βασιλική Καράγιαννη (σοπράνο), Σοφία Καπετανάκου (μέτζο), Γιάννης Χριστόπουλος (τενόρος) και Δημήτρης Κασιούμης (βαρύτονος).

Την ενορχήστρωση του προγράμματος έχει ο Σταύρος Καβαλιεράτος και τη μουσική διεύθυνση ο Κωστής Κωνσταντάρας.

Στο Β' Μέρος θα παρουσιαστούν τα έργα:

- Δύο Ελληνικοί Χοροί (Ν. Σκαλιώτας)
- Εισαγωγή από το έργο L' Olympiade (Α. Vivaldi)
- Καντάτα για σόλο βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα Land Erkennuwig, Orus 31 (E. Grieg)
- Αποσπάσματα από την όπερά Nabucco (G. Verdi)

Συμμετέχει μεγάλη συμφωνική ορχήστρα με βάση την Ορχήστρα Εγχόρδων της Πάτρας και η Χορωδία Fons Musicalis. Σολίστ θα είναι ο Δημήτρης Κασιούμης και τη μουσική διεύθυνση θα έχει ο Σαούλιους Σοντέτσκις.

Η σκηνογραφική επιμέλεια της εκδήλωσης θα γίνει από την Μαρία Βασιλάκη, η μελέτη και ο σχεδιασμός ήχου από τον Νίκο Εσπιαλιδή (δ/ντής του Ηχογραφικού Κέντρου του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών) και ο σχεδιασμός φωτισμών από τον Περικλή Μαθιέλλη.

Στη δεύτερη μεγάλη συναυλία, που θα πραγματοποιηθεί στις 10 Αυγούστου και έχει τον τίτλο «Πάτρα η Πόλη του Σήμερα: Λίγα πριν την Σέντρα», θα εμφανισθούν έντεκα από τους σημαντικότερους Έλληνες τραγουδοποιούς και τραγουδιστές της νεώτερης γενιάς με επιλογές τραγουδιών τους.

Συμμετέχουν και' αλφαβητική σειρά: Γεράσιμος Ανδρέατος, Γιώργος Ανδρέου, Βαγγέλης Γερμανός, Χρήστος Θηβαίος, Βασίλης Καζούλης, Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, Μίλτος Πασχαλίδης, Διονύσης Σακνής, Ελένη Τσαλιγοπούλου, Τάνια Τσανακλίδου και Μανώλης Φάμελος.

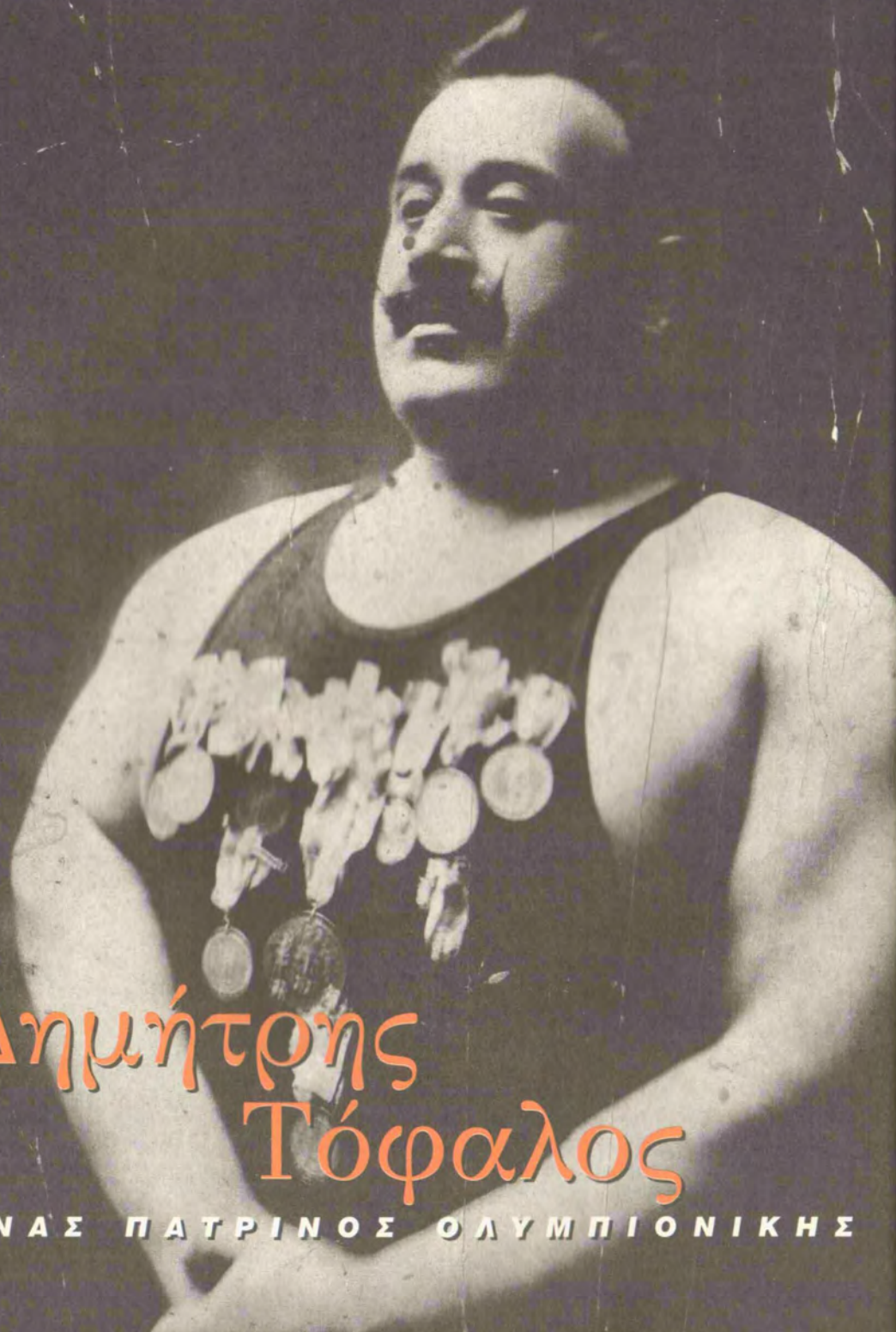
Τους τραγουδοποιούς θα συνοδεύει πολυμελής ορχήστρα. Η ενορχήστρωση θα γίνει από τον Στέργιο Γαργάλα, η σκηνογραφική επιμέλεια από την Μαρία Βασιλάκη, η μελέτη και ο σχεδιασμός ήχου από τον Νίκο Εσπιαλιδή και ο σχεδιασμός φωτισμών από τον Περικλή Μαθιέλλη.

Στην Ακράτα

Η υποδοχή της Ολυμπιακής φλόγας θα γίνει το μεσημέρι της Δευτέρας 9 Αυγούστου στην πλατεία της παραλίας Συλιβαινωτικών. Η Ακράτα θα είναι ο τρίτος και τελευταίος σταθμός της φλόγας στο νομό Αχαΐας μετά την Πάτρα και το Αίγιο. Η εκδήλωση που ετοιμάζει ο Πολιτιστικός Οργανισμός του δήμου Ακράτας θα έχει τίτλο: «Ύδαρ ζωής στη φλόγα που περνά» και θα είναι εμπνευσμένη από τα Ύδατα Στυγός, τον Κράθη και γενικότερα το υγρό στοιχείο που σηματοδοτεί την ιστορική διαδρομή του τόπου μας. Θα έχει τη μορφή χοροθεάτρου με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Ακράτας η οποία και θα καλύψει μουσικά την εκδήλωση.

Δημήτρης Τόφαλος

ΕΝΑΣ ΠΑΤΡΙΝΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ

Ὁ Τόφαλος ἐδόξασε χθὲς τὴν Ἑλληνικὴν ρώμην καὶ προσέθετο εἰς τὰς δάφνας τοῦ ἀθλητισμοῦ χρυσοῦν τοιαύτην, ὡς γνήσιος ἀπόγονος τοῦ Μίλωνος τοῦ Κριτωνιάτου.

Αἱ Πάτραι σεμνυνόμεναι ἰδιαίτε- ρως διὰ τὴν νίκην τοῦ Ὀλυμπιο- νικοῦ τέκνου τῆς ἤκουσαν χθὲς μετ' ἀπεριφράστου χαρᾶς καὶ συ- γκινήσεως τὸ τηλεγραφικὸν εὐφρόσυνον ἄγγελμα καὶ συνεμε- ρίσθησαν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπε- ρηράνειαν τοῦ παιδιοῦ των, ὅπως συνεμερίσθη αὐτὴν ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμός.

Ὁ Τόφαλος νικήσας χθὲς δὲν ἐτί- μησε μόνον ἑαυτόν, ἐτίμησε καὶ τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, ἐτίμησε τὴν πατρίδα του, ἐδόξασε τὸν Ἑλληνικὸν ἀθλητισμόν.

Εἶψαν εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν αἱ χεῖρες τοῦ ρωμαλέου Ὀλυμπιονικοῦ τῆς χθὲς.

Ἐφημερίδα «Νεολόγος»

14 Ἀπριλίου 1906

Ο γεωγραφικός τόπος λοιπόν μιας πόλης μπορεί να εκτείνεται και πέραν των στενών ορίων που ορίζουν οι χαρτογραφημένες περιοχές της επικράτειάς της, καθώς οι δράσεις των πολιτών της δημιουργούν την ιστορία, τόσο την τοπική όσο και την εθνική.

Φωτεινά σημεία αναφοράς, δημιουργούν στην ιστορική μνήμη της πόλης, οι διακρίσεις των αθλητών που «σηκιάζουν» κάθε φορά στα χέρια τους την πατρίδα μαζί με την ύψωση του τροπαίου τους.

Ένα από αυτά λοιπόν τα πρόσωπα – που διαστέλλουν τον χρόνο της Πάτρας και σηματοδοτούν με τις δράσεις τους την ιστορία της πόλης – είναι ο Δημήτρης Τόφαλος, χρυσός Ολυμπιονίκης της άρσης βαρών στην Μεσοαλυμπιάδα του 1906.

Έγινε μύθος αυτή η νίκη, καθώς ο λαός την συνέδεσε με τα σωματικά χαρακτηριστικά του αθλητή, περνώντας την στην λαϊκή προφορική παράδοση. Ενός αθλητή θρύλου που στα 82 χρόνια του βίου του (1884–1966) δόξασε και τίμησε την Πάτρα, την πατρίδα μας. Ο βίος του παρακολούθησε μαζί με τα άλλα και τον βίο της μεταστάσεως κατά τον εικοστό αιώνα στην Αμερική.

Προπονητής του Τζιμ Λόντου και ενεργό στέλεχος της ελληνο-αμερικανικής κοινότητας, υπηρέτησε την πατρίδα καθώς για αρκετά χρόνια διεύθυνε ανηπρωσώπειες ελληνικών και πατριωτών προϊόντων στην Αμερική.

Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος τον «τιμά» με το να βιώσει την μοναξιά της υπάρξης του, καθώς οι οικείοι του φεύγουν – τραγικά – ο ένας μετά τον άλλο εν τη απουσία του. Γυρνά στην πατρίδα, και το σπίτι του είναι οικία άλλων. Ο Ολυμπιονίκης λοιπόν Δ. Τόφαλος μένει στο Ξενοδοχείο Majestic. Αγωνίζεται για να αποκτήσει την πατρογονική του οικία. Άθος αθλητής, αγωνίζεται μέχρι και της τελευταίας στιγμής του βίου του, στην κλινική «Λευκός Σταυρός» στην Πάτρα.

Ο συγγραφέας Αντώνης Δ. Σκιαθιάς, αναδεικνύοντας πληροφορίες μέσα από ανέκδοτες αρχειακές πηγές, καταθέτει σε μια μονογραφία το βίο και τις δράσεις του Ολυμπιονίκη Δ. Τόφαλου.

Ο Γιάννης Πικραμένος με τις εκδόσεις του, δημιουργεί το λεύκωμα «Ολυμπιονίκης Δημήτρης Τόφαλος, 1884–1966», όπου τα κείμενα συνομιλούν με το ανέκδοτο αρχειακό υλικό, φωτίζοντας τις άγνωστες πιτυχίες του βίου του θρύλου της Πάτρας και της Ελλάδας.

Σεξ, ψέματα και Ζάνες

Μικρά μυστικά και ερωτήματα από την ιστορία των Αγώνων

Της Ζέπας Ζάχου

776; Ποιο 776;

Το πότε άρχισαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι θέμα σμιχλώδες. Ήδη οι αρχαίοι ανήγαγαν την θέσπισή τους σε θεούς, ημίθεους και ήρωες. Θέβαιο είναι ότι οι αγώνες πριν αποκτήσουν πανελλήνιο χαρακτήρα, είχαν τοπική σημασία. Όσο για το 776 π.Χ. απέχει πολύ από το να είναι έγκυρη χρονολογία, έστω και κατά προσέγγιση.

Πρέπει να προέκυψε από τη γνωστή έρευνα του σοφιστή Ιππία —το όνομά του φέρουν και δύο διάλογοι του Πλάτωνα— όταν οι συμπατριώτες του Ηλείοι του ανέθεσαν γύρω στο 400 π.Χ. να συντάξει κατάλογο των Ολυμπιονικών από την αρχή των αγώνων ως τις ημέρες του. Για τις πηγές που χρησιμοποίησε ο Ιππίας μόνον υποθέσεις μπορούν αν γίνουν. Αναμφίβολα όμως δεν μπορεί να ήταν αξιόπιστες, τουλάχιστον για το τμήμα εκείνο της έρευνας που αναφερόταν στους πρώτους νικητές. Έτσι το έργο του σοφιστή δεν είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη των αρχαίων, αλλά την κέρδισε... αυθαίρετα στις μέρες μας, όπου η εγκυρότητα του 776 π.Χ. είναι αδιαπραγμάτευτη!

Όπως είπε κι ο Πλούταρχος: «Είναι δύσκολο να εξακριβώσουμε τις χρονολογίες και μάλιστα αυτές που βασίζονται σε καταλόγους Ολυμπιονικών που τους συνέταξε όψιμα, όπως λένε, ο Ιππίας χωρίς να κάνει χρήση καμίας αξιόπιστης πηγής».

Εργασίες πέντιες με συγχρονιστικούς πίνακες με άλλα χρονολογικά συστήματα της αρχαιότητας βασισμένα π.χ. στη σειρά διαδοχής των επωνύμων αρχόντων της Αθήνας ή των εφόρων στη Σπάρτη, είχαν γίνει αρκετές ή η καταγραφή σταδίων — όπως του Σεξτου Ιουλιού Αφρικανού γύρω στα 220 μ.Χ. ή έναν αιώνα αργότερα του Ευσεβίου Επισκόπου Καισα-

ρείας στο πρώτο βιβλίο των χρονικών του και έχει διασωθεί από Αρμενική μετάφραση.

Σημαντική βοήθεια μας έχουν προσφέρει οι έρευνες των Γερμανών αρχαιολόγων που εργάζονταν στην Ολυμπία από το 1875. Η ανεύρεση των δεκάδων ταγιδιών στο αναβολικό μέρος του ιερού προφανώς ανοίχτηκαν για να εξυπηρετήσουν τις αυξημένες ανάγκες σε νερό λόγω του συρρέοντος πλήθους, χρονολογούνται στις αρχές του 7ου π.Χ. αιώνα και ίσως είναι η πρώτη σοβαρή ένδειξη του πότε η φήμη των αγώνων άρχισε να απλώνεται εκτός Ελλάδας.

Μια άλλη άποψη μας καταθέτει ότι κατά την 25η Ολυμπιάδα (680 π.Χ.) οι αγώνες έγιναν πεντετηρικοί και προσετέθει το αγώνισμα της αρματοδρομίας με τέθριππο. Αν δεχτούμε αυτήν την εκδοχή, η αρχή των αγώνων θα πρέπει να τοποθετηθεί 25 χρόνια πριν, δηλαδή το 705 π.Χ. και ίσως, όπως πολύ σφρά σημειώνει ο καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας στο Α.Π.Θ. Μιχάλης Τιβέριος (εφημ. Βήμα, 30/11/2003) να μην είναι τυχαίο ότι ανάγεται στις αρχές του 7ου αιώνα π.Χ. το παλαιότερο στάδιο που έχει εντοπισθεί στην Ολυμπία και βρισκόταν περίπου 75 μέτρα δυτικότερα και 12 μέτρα νοτιότερα από αυτό που βλέπουμε σήμερα.

Στην αρχαιότητα η Ολυμπία δεν ήταν πολιτεία, αλλά ο τόπος όπου ετελούντο οι αγώνες, ένα μεγάλο άλσος με ναούς και οικοδομήματα και έπαυσε ζωή λίγο πριν από τους αγώνες. Βεβαίως υπήρχαν πάντα οι ιερείς, οι φαιδρυντές, οι προσκυνητές αλλά ουσιαστικά οι Ολυμπία ζούσε κατά τους αγώνες.

Ολυμπία, τόπος ιερός; Ναι αλλά και τόπος που έβραζε από την ζέστη και γέμιζε μύγες. Για να μην έχουμε δε και αυταπάτες ο Δίας που λατρεύονταν εδώ ήταν ο Δίας ο Απομύιος, δηλαδή εκείνος που γάτωσε τους ανθρώπους από τα έντομα αυτά. Προσθέστε εδώ και τα σφάλια από τις εκατόμβες και τα άλλα ζώα που τουβαλούσαν μαζί τους αθλητές, κρατικές αντιπροσωπείες, προσκυνητές και θα κατανοήσετε γιατί οι Αρχαίοι αν ήθελαν να απειλήσουν κάποιον του έλεγαν «θα σε στείλω στην Ολυμπία».

Γιατί πήγαιναν στην Ολυμπία;

Για τους αγώνες βέβαια, αλλά και για να καμαρώσουν τα «αστέρια», τα «φαβορί» για να υπερηφανευτούν, αλλά και να κατασκοπεύσουν και βεβαίως να καλ-

λιεργήσουν το πνεύμα τους και την αισθητική τους (όχι πάντα βέβαια, αμφισβητείται ενίοτε) μέσω των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που ελάμβαναν χώρα.

Παραδίδεται ότι στον οπισθόδομο του ναού υπήρχαν πέτρινοι πάγκοι για το ακροατήριο και λειτουργούσε ως αίθουσα διαλέξεων. Εδώ, λέγεται, πρωτοακούστηκαν μερικά κεφάλαια από την Ιστορία του Ηρόδοτου που τα διάβασε ο ίδιος μάλιστα και πως στο ακροατήριο βρισκόταν ο νεαρός, τότε, Θουκυδίδης.

Πάντως το ταξίδι στην Ολυμπία ήταν το όνειρο κάθε εθνικόφρονος Έλληνας. Κάτι σαν προσκύνημα στη Μέκκα για τους Μουσουλμάνους σήμερα. Ο Επίκτητος μας λέει ότι η μεγαλύτερη ευτυχία στην ζωή, ήταν η επίσκεψη στο ναό για να δει το άγαλμα του Διός και άφατη η θλίψη αν πέθαινε χωρίς να το αντικρίσει...

Ποιος είπε ότι οι αρχαίοι δεν «κλεβαν» στους αγώνες;

Εντάξει, δεν υπήρχαν αναβολικά, αλλά η παράβαση και παραβίαση κανόνων και κανονισμών ήταν γνωστή στην αρχαιότητα. Τούτο μαρτυρούν οι Ζάνες. Βάθρα, δηλαδή, επάνω στα οποία είχαν στηθεί χάλκινα αγάλματα του Διός. Κατασκευάζονταν από τα πρόστιμα που πλήρωναν όσοι αθλητές παρέβαιναν τους κανονισμούς και το κυριότερο είχαν τοποθετηθεί μπροστά στην είσοδο του Σταδίου, οι λόγοι προφανέστατα... Παραδειγματισμός και κυρίως αποφυγή.

Από το μικρό αριθμό (16) συμπεραίνουμε ότι μάλλον το απέφευγαν... αυτό το άθλημα. Αλλά καλού κακού ο... φόβος φυλάει τα έρμα, ως γνωστόν. Παρ' όλα αυτά μερικές συνήθειες κατεργαριές αξίζει να σημειωθούν: Στην πάλη, ριζιμο άμμου στα μάτια του αντιπάλου. Στην αρματοδρομία, δωροδοκία στους κριτές ακόμη κι αν πίσατε και δεν μπορούσατε να τερματίσετε, αν βέβαια σας έλεγαν Νέρωνα και τύχαινε να είσθε Ρωμαίος αυτοκράτωρ... Βέβαια ο πρώτος διδάξας υπήρξε κάποιος Ειπίτολος όπου στα 388 π.Χ. δωροδόκησε τρεις άλλους πυγμαχούς για να τον αφήσουν να νικήσει. Το τρελό είναι ότι έφτιαξε το «Ζάνα» του κι έγραψε στη βάση του ότι «Οι Ολυμπιονίκες κερδίζουν με την ταχύτητα ή τη δύναμη και όχι με χρήματα», αλλά του επέτρεψαν να παραμείνει νικητής!

Στο Παγκράτιο, δαγκωματιές. Στον δε αγώνα δρόμου οι τρικλοποδιές ήταν συνήθειες και οι αθλητές δεν

ήταν υποχρεωμένοι να μένουν στο διάδρομό τους...

Και βέβαια δεν θα μπορούσαν να λείπουν και τα σκάνδαλα «σεξ» με την Καλλιπάτειρα να είναι η πρώτη και τελευταία γυναίκα που παρεισέφρησε σε αγώνες φερόντας ανδρικά ρούχα. Δεν την πέταξαν στον κοντινότερο γκρεμό όπως όριζε ο νόμος, αλλά από τότε αγωνίζονταν όλοι γυμνοί και βέβαια δεν καταδικάστηκε αλλά έγινε το διάσημο σονέτο του Λορέντζου Μαβίλη (και πριν από αυτόν από τον Πίνδαρο) γιατί υπήρξε κόρη – μητέρα – αδελφή και θεία Ολυμπιονικών.

Αρχαίοι Ολυμπιακοί αγώνες και επιδόσεις

Οι αρχαίοι δεν αγωνίζονταν για το ρεκόρ αλλά για την ομαδική άσκηση. Αφήστε δε που η επιδίωξη των ρεκόρ πίστευαν ότι ήταν βαρβαρική και μειωτική για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια... Ω καιροί, ω ήθη! Περίεργες επιδόσεις και ρεκόρ έχουν παρ' όλ' αυτά καταγραφεί...

«Ο Βύβων εσήκωσε με το ένα χέρι πάνω από το κεφάλι του» πέτρα 143 κιλών, μας πληροφορεί επιγραφή στο μουσείο, ενώ ο Αργεύς Αγέας όταν νίκησε στο δρόμο, ξεκίνησε την ίδια μέρα και έτρεξε 90 χλμ. Για να το αναγγείλει στην πατρίδα του. Ο Μίλων ο Κροτωνιάτης πήρε το αγάλμά τους την πλάτη του, χίλια περίπου κλά, και το τοποθέτησε μόνος στο βάθρο. Ο Φαύλος καθιέρωσε και την φράση «υπερέβη τα εσκαμμένα» γιατί πήδουσε πάνω από 15 μέτρα στα άλματά του. Ενώ ο Πολυδάμης Νικίου άσιπλος συνάντησε κάποτε στον Όλιμπο λιοντάρι και το σκότωσε με τη γροθιά του.

Μας παραδίδεται ότι με το αριστερό του χέρι μόνο, κρατούσε ολόκληρη άμαξα με τ' αλόγα της. «Πάταξον, ω παι, ως επί τω αρότρω», προτροπή προς τον Γλαύκο από την Κάρυστο της Ευβοίας που ενώ έχανε, ο πατέρας του, που τον είχε δει να στερεώνει το υνί του αρότρου του με το χέρι, του φώναξε για να τον εμψυχώσει κι έτσι κέρδισε το περιπόθητο στεφάνι. Ο Ύμων, άλλος μεγάλος αθλητής του πεντάθλου, στα νιάτα του έπασχε από ρευματισμούς και οι γιατροί του συνέστησαν άσκηση, τους υπάκουσε και έγινε από τους διασημότερους πενταθλητές. Ο μεγαλύτερος όμως αθλητής της αρχαιότητας θεωρείται ο Θεαγένης ο Θάσιος που ήκμασε κατά την Ε' εκατονταετηρίδα π.Χ. και τιμήθηκε με χίλιους τετρακόσιους κότινους. Ενιαί ετών ακόμα απέσπασε χάλκινο άγαλμα μιας θεότητας επειδή του άρεσε και το πήγε σπίτι του. Οι συμπατριώτες του αγανάκτησαν κι έτσι για να μην τιμωρηθεί για ασέβεια το επέστρεψαν αμέσως στη θέση του. Κάθε φορά στην Ολυμπία νικούσε. Στα Πύθια νίκησε έξι φορές, στα Ίσθμια δύο και στην Φθία της Θεσσαλίας νίκησε στον δόλιχο δρόμο, τρέχοντας δηλαδή 12 φορές τη διαδρομή όλου του κύκλου του σταδίου.

Κι ένα ιστορικό ανέκδοτο

Όταν ο Ξέρξης εκστράτευε εναντίον της Ελλάδας, φτάνοντας στη Θεσσαλία άκουσε πως οι νέοι, οι περιουσιότεροι, βρίσκονταν στην Ολυμπία για τους αγώνες. «Τι κερδίζουν οι νικητές;» ρώτησε. «Ένα στεφάνι αγριελιάς» ήλθε η απάντηση... και αναρωτήθηκε «Αλίμονο Μαρδόνιε, με τέτοιους ανθρώπους μας έφερες να πολεμήσουμε, που πάνε να αγωνισθούν για την αρετή και όχι για τα χρήματα!...»

Γ Λ Ω Σ Σ Α Ρ Ι

- «Άλλις (η)» = άλισος, δασάκι.
- «Ζάνας (ο)» = βάθρο πάνω στο οποίο στήνονταν χάλκινα αγάλματα του Διός. Πρόστιμο για τους αθλητές που συλλαμβάνονταν παραβαίνοντας τους κανονισμούς των αγώνων. (από το Ζευς – Διός – Ζηνί, πληθυντικός οι Ζάνες)
- «Εκατόμβη (η)» = θυσία εκατό βοδιών.
- «Οπαίον (το)» = Τρύπα – άνοιγμα στη στέγη για καλύτερο φωτισμό.
- «Οπισθόδομος (ο)» = Το πίσω μέρος του αρχαίου ναού.
- «Φαιδρυντές (οι)» = Προσωπικό επιφορτισμένο με τη φροντίδα καλλωπισμού και διακόσμησης των ναών στην Ολυμπία.

Εικαστικά και αθλητισμός στην Πάτρα

«Roadshow» στο «Μέγαρο Γαλανόπουλου»...

Στην Ολυμπιακή Πόλη της Πάτρας, συνεχίζει το ταξίδι του το μεγάλο εικαστικό Roadshow της Heineken με μοναδικά έργα ζωγραφικής τέχνης. Πιστή στη φιλοσοφία της συνεχούς στήριξης και ενίσχυσης του πολιτισμού και του αθλητισμού, η Heineken, Μέγας Χορηγός των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», δίνει τώρα την ευκαιρία και στο φιλότεχνο κοινό της Πάτρας να θαυμάσει από κοντά τα σπουδαία αυτά έργα με θέμα τα Ολυμπιακά αθλήματα. Το μεγάλο εικαστικό Roadshow της Heineken ξεκίνησε από την Αθήνα, όπου πραγματοποιήθηκαν εκθέσεις σε διάφορους δήμους της πόλης, ενώ η πρωτοβουλία της Heineken γνώρισε ήδη μεγάλη αποδοχή και στη Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο Κρήτης, όπου διοργανώθηκαν αντίστοιχες εκθέσεις.

Μέσα από την πραγματοποίηση του εικαστικού αυτού Roadshow, η Heineken θέλει να αναδείξει τις Ολυμπιακές αξίες και το αθλητικό πνεύμα, αλλά και να ευαισθητοποιήσει το ελληνικό κοινό για την ενεργή συμμετοχή του στο κορυφαίο αθλητικό γεγονός.

Οι μοναδικοί, αυτοί, ζωγραφικοί πίνακες παρουσιάζουν τα 28 Ολυμπιακά Αθλήματα και αντικατοπτρίζουν τον άρρηκτο δεσμό μεταξύ του αθλητισμού και της Ελληνικής Τέχνης. Τα έργα αυτά με την κίνηση και το πάθος που εκπέμπουν, στέλνουν το δικό τους μήνυμα παρήγορο και συμφιλίωσης, προβάλλουν τα Ολυμπιακά ιδεώδη ως στάση ζωής και αναδεικνύουν το ανθρώπινο μέτρο ως τη μέγιστη αξία του ελληνικού πολιτισμού.

Η σειρά εκθέσεων με τα εν λόγω έργα αποτελεί μέρος μιας μεγάλης σειράς δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών,

μέσα από τις οποίες η Heineken προβάλλει τις διαχρονικές ελληνικές αξίες, όπως τη φιλοξενία, τη γιορτή, τον πολιτισμό και την πραγματική ιδέα του φιλαθλητισμού.

Η έκθεση, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο «Μέγαρο Γαλανόπουλου» (Γερμανού 10, Πλ. Αγίου Γεωργίου, Πάτρα) και θα ολοκληρωθεί στις 23 Ιουλίου 2004. Ώρες λειτουργίας της έκθεσης: Δευτέρα – Κυριακή: 17.30 – 21.00

...και Ομαδική στη Δημοτική Πινακοθήκη

Με μια έκθεση που διοργανώνουν οι εκδόσεις «Αδάμ / Πέργαμος» σε συνεργασία με τη ΔΕΠΑΠ συμμετέχει η Δημοτική Πινακοθήκη στους Ολυμπιακούς Αγώνες, με έργα 57 Ελλήνων δημιουργών από τους χώρους της ζωγραφικής, της γλυπτικής, της χαρακτικής, της ψηφιακής φωτογραφίας και των βιντεοκατασκευών.

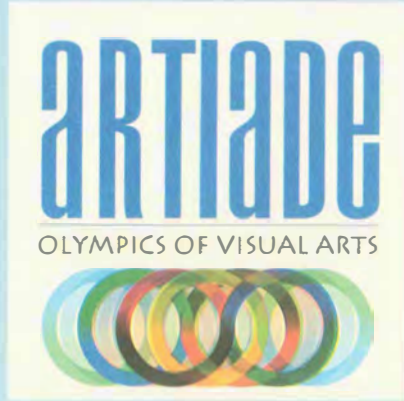
Η έκθεση έχει τίτλο «Ολυμπιακό Πνεύμα και Σύγχρονη Ελληνική Τέχνη», θα διαρκέσει ως το τέλος Αυγούστου και τελεί υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Ολυμπιακών Αγώνων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Παράλληλα με την έκθεση κυκλοφορεί και ένα λεύκωμα 240 σελίδων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, με περιγραφή και σχολιασμό όλων των έργων που εκτίθενται.

Την επιμέλεια της έκθεσης και του λευκώματος είχε η δημοσιογράφος και κριτικός τέχνης Πέγκυ Κουεντάκη.

Κι άλλη Ολυμπιάδα!

«Ολυμπιάδα Εικαστικών Τεχνών» είναι ο τίτλος της διεθνούς έκθεσης, που διοργανώνει το Μη Κερδοσκοπικό Πολιτιστικό Ίδρυμα ARTIADE και θα πραγματοποιηθεί στην άμεσα γειτονική περιοχή του Ολυμπιακού Σταδίου από τις 13 Αυγούστου έως τις 29 Σεπτεμβρίου 2004. Στην έκθεση, που θα φιλοξενηθεί σε ειδική κτιριακή κατασκευή 6.500 τ.μ., θα συμμετέχουν 600 περίπου καλλιτέχνες από 120 Ολυμπιακές χώρες. Τα εικαστικά έργα (ζωγραφική, γλυπτική και video/installation art) θα αντιπροσωπεύσουν το πολιτιστικό υπόβαθρο κάθε Ολυμπιακού Έθνους.

Η Artiade – Ολυμπιάδα των Εικαστικών Τεχνών – θα πραγματοποιηθεί στην άμεσα γειτονική περιοχή του Ολυμπιακού Σταδίου από τις 13 Αυγούστου έως τις 29 Σεπτεμβρίου 2004. Στις 12 Αυγούστου θα πραγματοποιηθεί εορταστική εκδήλωση, στην οποία θα παρευρεθούν καλλιτέχνες, αθλητές, πολιτικοί, χορηγοί και προσκεκλημένοι από κάθε Ολυμπιακό Έθνος. Θα συμμετέχουν καλλιτέχνες από κάθε χώρα – από τον χώρο της ζωγραφικής, της γλυπτικής και του video/installation art – αντιπροσωπεύοντας το πολιτιστικό υπόβαθρο κάθε Ολυμπιακού Έθνους. Με αυτόν τον τρόπο η Artiade θα αναβιώσει την ελληνική παράδοση των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων, όπου οι αθλητές και οι καλλιτέχνες συνδιαλλάσσονταν ισότιμα.

Η έκθεση θα επανασυνδέσει τα δύο πρόσωπα της Ολυμπιακής κουλτούρας – την τέχνη και τον αθλητισμό. Η αρμονική συνύπαρξή τους ήταν χαρακτηριστικό γνώρισμα της Αρχαίας Ολυμπιάδας.

Η Renate Westhoff-Raisch, ιδρύτρια και

πρόεδρος του Πολιτιστικού Ιδρύματος της ARTIADE, δήλωσε: «Ο σκοπός μας το 2004 είναι να δώσουμε για άλλη μια φορά στους επισκέπτες από όλον τον κόσμο τη δυνατότητα πρόσβασης στο πολιτιστικό υπόβαθρο των Ολυμπιακών Εθνών μέσω της τέχνης, προσφέροντας τους έτσι νέα και συναρπαστικά καλλιτεχνικά στοιχεία ενόρασης. Ελπίζουμε λοιπόν να εγείρουμε το ενδιαφέρον για την καλύτερη κατανόηση των «γενών ετερόκλητων στοιχείων της διεθνούς κοινότητας».

Ένας από τους στόχους του ιδρύματος, που υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων, και από τον Johannes Rau, τον Ομοσπονδιακό Πρόεδρο της Γερμανίας, είναι «να δώσουμε τη δυνατότητα στους καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο να εμπλουτίσουν και να συνοδεύσουν αυτήν την αθλητική ομοψυχία των ανθρώπων μέσα από τον τοπικό τους πολιτισμό».

Το 2002 οι 25 αρχηγοί των κρατών που συμμετείχαν στη Διάσκεψη Ασίας-Ευρώπης (Asia-Europe-Meeting /ASEM) ενέ-

κριναν την πρόταση του προέδρου τους, Romano Prodi, να συνεργαστούν με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Artiade, επαινώντας την Artiade ως «ένα θαυμάσιο παράδειγμα προαγωγής των πολιτιστικών συνάλλαγών και της αρμονίας μεταξύ των εθνών και των πολιτισμών».

Η έκθεση θα ξεκινήσει με μια εισαγωγή, που έχει παρθεί από ένα μέρος της Ξακουστής έκθεσης «Νους & Σώμα», που είχε παρουσιαστεί από την τότε Υπουργό Πολιτισμού Μελίνα Μερκούρη και το Σπύρο Μερκούρη ως οργανωτή και έφορο. Από αυτή την έκθεση θα χρησιμοποιηθούν αντίγραφα αρχαίων μπρούτζινων αγαλματιδίων, μεγεθύνσεις και φιλμ. Θα υιιάρχει επίσης ένα μονιέλο του Παναθηναϊκού Σταδίου, όπως είχε φτιαχτεί για τους Πρώτους Μοντέρνους Ολυμπιακούς το 1896. Θα εκτίθενται επίσης ποικίλα άλλα ιστορικά αντικείμενα.

Στην έκθεση θα συμπεριληφθεί επίσης μια «Κινέζικη Αίθουσα», με θέμα «ARTIADE Bridge-Open China», όπου θα εκτεθεί η πολιτιστική δράση και παράδοση της Κίνας. Σε αυτό το ειδικό γεγονός θα είναι έφορος ο κ. Michael Suh (Έφορος και Διευθυντής της Msart promotion International – Guilin, P.R., Κίνα) και χορηγός και συνδιοργανωτής η Guilin Yuzi Paradise NGO (Guilin, P.R., Κίνα).

Η κριτική επιτροπή αποτελείται από προσωπικότητες από τον χώρο των τεχνών, από όλες τις ηπείρους και αξιολόγησε συνολικά 2.500 εικαστικά έργα, επιλέγοντας τελικά εκείνα που θα παρουσιαστούν στη μεγάλη αυτή έκθεση. Την Ελλάδα εκπρο-

σωπεί ο παραγωγός και σκηνοθέτης Σπύρος Μερκούρης και την Ευρώπη γενικότερα ο συγγραφέας Ιων Βορρές.

Η Ολυμπιάδα Εικαστικών Τεχνών πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στους

Ολυμπιακούς Αγώνες της Ατλάντα το 1996 και συνεχίζει στην Αθήνα, ενώ έχει ήδη προγραμματίσει τη διοργάνωσή της στα Πεκίνο το 2008. Το μεγαλύτερο τηλεοπτικό δίκτυο της Κίνας, η CC TV έχει αναλάβει από τώρα, στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας να είναι ο Media Partner της Artiade και της Ολυμπιάδας Εικαστικών Τεχνών, την οποία θα προβάλει από σήμερα μέχρι και το 2008.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1896 μέσα από τις σελίδες του «Ρωμηού»

«...Κι αν των Αγώνων η πομπή και σε χρεωκοπήσει...»

Επιμέλεια: Γιάννης Δοντάς

Ο σατιρικός ποιητής Γεώργιος Σουρής δεν απέβλεπε στην υστεροφημία. Τρομερά εύκολος στο γράψιμο, επί 35 συναπτά χρόνια (από το 1883 έως το 1918) έγραφε μόνος του κάθε βδομάδα την τετρασέλιδη εφημερίδα του «Ο Ρωμηός», η οποία, όσο κι αν ακούγεται απίθανο σήμερα, ήταν ολόκληρη έμμετρη, από τον τίτλο της :

«Ο Ρωμηός, εφημερίς / που την γράφει ο Σουρής» μέχρι τις μικρές αγγελίες της!

Στις σελίδες του «Ρωμηού» σχολιάζεται εύθυμα όλη η ιστορία αυτών των 35 χρόνων. Αυτό που εντυπωσιάζει τον σημερινό αναγνώστη, πέρα από την αβίαστη ροή του στίχου του Σουρή, είναι το πόσο λίγο έχουν αλλάξει ορισμένες καταστάσεις και χαρακτηριστικά των Ελλήνων.

Ας δούμε λοιπόν, πώς περιέγραψε ο Σουρής στο «Ρωμηό» τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896.

Οικονομικά προβλήματα

Όσο κι αν η διοργάνωση εκείνων των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων ήταν σπαρτιάτικη σε σύγκριση με τον σημερινό γιγαντισμό των οικονομικών μεγεθών, το οικονομικό κόστος ήταν υπερβολικό για την ελληνική οικονομία. Μια λύση (που δυστυχώς δεν υπάρχει σήμερα!) αποτελούσαν οι ευεργέτες. Ο διάδοχος Κωνσταντίνος απευθύνει επιστολή στον Αβέρωφ, ο οποίος προσφέρεται να καλύψει τα έξοδα για την επιμαρμάρωση του Παναθηναϊκού Σταδίου, και ο Φασουλής του Σουρή σατιρίζει σχετικά στο φύλλο 507 του «Ρωμηού» (8 Απριλίου 1895).

Προς τον Αβέρωφ επιστολή του κακομοίρη του Φασουλή
Αμάν, Αβέρωφ, σώσε μας και βοηθός γενού
να κουτουλήσ' η δόξα μας με τ'άστρα τ' ουρανού
κι όταν κοιζήμ Διάδοχος σου γράφη κοπλιμέντα
κι όλος Υμέτερος προς σε δια παντός πως μένει,
άνοιξε το κεμέρι σου χωρίς πολλή κουβέντα
κι ας είναι κάθε λέξις του ακριβοπληρωμένη.
Του κράτους την υπόληψιν θέλεις δεν θέλεις, σώσε,
αν δε και γράμμα δεύτερον σου στείλουν ως το πρώτον,
ας πάει το παλιάμπελο κι ό,τι κι αν έχεις δώσε
προς χάριν των Αγώνων μας και της μητρός των φώτων.
Κι αν των Αγώνων η πομπή και σε χρεωκοπήσει
αλλ' όμως μυρισιομος, Αβέρωφ, θα σαλπίσει
κι εις Δύσιν κι εις Ανατολήν η φήμη τ' όνομά σου
και θα καυχάσαι διαρκώς για το κατόρθωμά σου.
Κι αν καταντήσεις να μας λες με τον ντορβά στον ώμο
«δώστε στον ευεργέτη σας δυο ψίχουλα ψωμιού»
αλλ' όμως θα σε δείχνωμε μ' ευλάβεια στον δρόμο
κι έτσι το στόμα θα μιλεί του καθενός Ρωμηού:
«Βλέπεις αυτόν τον φουκαρά, που με ντορβά γυρίζει

και κρυφομουρμουρίζει
για την κακή κατάντια του και τον πικρό καημό του;...
Κροίσος ελέγγο ποτέ κι είχ' ευεργέτου πόζα,
αλλ' όμως ο Διάδοχος τον πήρε στον λαιμό του
με γράμματα Βασιλικά πολύ κοπλιμεντόζα,
κι απεμαρμάρωσε λαμπρώς τα Στάδια προγόνων
και θύμ' απέμειν' ένδοξον αρχαϊκών αγώνων.»
Αμάν, Αβέρωφ, σώσε μας και βοηθός γενού
να σκούζωμ' έξω νου
Η ψωροκώσταϊνα πατρίς και πάλιν κοκορευείται,
άοβεστος κρύπτεται πυρά στης δόξης το καμίνι,
και Στάδια μαρμάρινα κι αγώνας ονειρευέεται
αν κι εκ της πείνας μάρμαρο προώρισται να μείνει.

Οι αγώνες

Φτάνει επιτέλους η μέρα της έναρξης των Αγώνων, η 25η Μαρτίου 1896. Παρά τη μικρή αριθμητικά συμμετοχή τους, οι Αμερικανοί κατακτούν τα περισσότερα χρυσά μετάλλια, ενώ η Ελλάδα έρχεται δεύτερη. Σχολιάζει ο Σουρής στο φύλλο 547 του «Ρωμηού» (30 Μαρτίου 1896):

Ύμνους αναξιφόρμιγγας, βρε Περικλή, θα ψάλλω
και δι' Αγώνας διεθνείς τον σβέρκο μου θα βγάλω.
Τίνα μεγάλον ήρωα, τίν' άνδρα κελαδήσομεν;
ελάτε βάρη ν' άρωμεν, ελάτε να πηδήσομεν,
και να παρακαλέσωμεν με δίσκους εις το χέρι
Αβέρωφ τον περιδοξον να λύσει το κεμέρι,
κι ολάκερο το Στάδιο μαρμάρινο να κάνει
για ν' αλωνίζουν Κόννολου και Φлак κι Αμερικάνοι.
(...)
Ποία ρώμη, ποίον νείκος!...
θέλεις άλμα κατά μήκος,
θέλεις άλμα κατά πλάτος;
πρώτος και τα δυο τα κάνει
και κερδίζει το στεφάνι
Θοδωρής ο κορδονάτος.
(...)
Αν ρωτάς και για τη σφαίρα

πρώτος είναι κι εκεί πέρα,
κι όταν δανεισται τον δουν
εις το χέρι να την πάρει,
τρέμουν μην την αμολάρει
και τα γένεια των μαδούν.
 Οι Αγώνες πέρασαν γρήγορα. Μόλις και μετά βίας διάρκεσαν 10 μέρες. Κατά σύμπτωση, την ίδια σχεδόν στιγμή των πανηγυρισμών για τη νίκη του Λούη, φτάνει στην Αθήνα η είδηση του θανάτου του Χαριλάου Τρικούπη στις Κάννες. Μετά την ήττα του στις εκλογές, ο μεγάλος πολιτικός είχε, απογοητευμένος, εγκαταλείψει την Ελλάδα. Η πρώτη σελίδα του επόμενου φύλλου (548) του «Ρωμηού» κοσμείται ολόκληρη από την εικόνα του εκλιπόντος μέσα σε μαύρο πένθιμο πλαίσιο. Ωστόσο, οι εσωτερικές σελίδες σχολιάζουν τον απόηχο της νίκης του Λούη, που δεν έχει ακόμα κοπάσει και ο Σουρής απευθύνεται στον Λούη, λέγοντάς του:

Ψάλλω κι εγώ ευγνώμων
τον Μαραθωνοδρόμον
Ω νικητών απόγονε κι Αμαρουσίου θρέμμα,
έστεψε τους θριαμβους σου το θριαμβεύον Στέμμα,
Διάδοχοι και Πρίγκηπες σ' επήραν αγκαλιά,
Ξένες περιγηγήτριες σ' εχόρτασαν φιλιά,
κι ίσως, λεβέντι χωρική και πρώτο παλληκάρι,
καμμία Μις παράξενη θελήσει να σε πάρει.
(...)
μα ου γι' αυτή κι αυτή
μη δίνεις δυο λεφτά.
Άκου με φλέγμα στωϊκόν το τι καθείς σου ψάλλει
και μην αφήνεις το τσαπί
για ν' αποδειξεις, τσελεπί,
πως έχεις σαν τα πόδια σου γερό και το κεφάλι.

Το κάθε θάμα τρεις ημέρες και το μεγάλο τέσσερις, λέει ο λαός μας. Έτσι, τόσο η νίκη του Λούη, που έγινε και παροϊμιώδης έκφραση, όσο και ο θάνατος του Τρικούπη, έφυγαν μοιραία από το προσκήνιο της επικαιρότητας και από τις σελίδες του Ρωμηού. Έναν χρόνο αργότερα, η χώρα γνώριζε την ατιμωτική ήττα του '97. Οι Αγώνες δεν ήταν πανάκεια για όλα τα προβλήματα...

Διήμερο στο Φάρο

ρας μας, οι εκδηλώσεις του θα φιλοξενηθούν στο χώρο του Φάρου Πατρών και θα είναι ανοιχτές στο κοινό. Την πρώτη μέρα οι εκδηλώσεις θα ξεκινήσουν με την παράσταση «Ταξίδι στον Ήλιο - Νύφη από την Ανατολή» από το έθνικ θέατρο δρόμου, «Helix». Παρουσιάζονται δύο παραμύθια από την Κίνα και δύο από το Μπαλί και οι καλλιτέχνες προκαλούν και πρωταγκαλούν τον κόσμο να συμμετέχει σε αυτό το δράσιμο που υποστηρίζει το τρίπτυχο «ήχος, λόγος, χορός», μεταφέροντας τη δράση από τη σκηνή στο κοινό. Κατόπιν θα κάνουν ένα πέρασμα τα Χάλκινα Πνευστά της Γουμίνισσας με Βαλκανικά τραγούδια. Η μέρα θα κλείσει με την παρουσίαση, από σκηνής πλέον, λαϊκού και έντεχνου προγράμματος από το μουσικό σχήμα «Παναγιώτης Καραδημήτρης και οι Μελωδοί».

Η δεύτερη μέρα είναι αφιερωμένη στους νέους με δύο συναυλίες πολύ αγαπημένων τους συγκροτημάτων. Έτσι στο Φάρο θα φιλοξενηθούν οι ήχοι των «Δυτικών Συνοικιών» και των «Ημισκουμπρίων».

Το roadshow χορηγείται από την Cosmote, την ΔΕΠΑΠ και τον ΟΝΑΠ.

Στις 1 και 2 Αυγούστου θα βρεθεί στην Πάτρα το roadshow «Η Γιορτή του Κόσμου στην Ελλάδα», το οποίο ταξιδεύει σε όλες τις ολυμπιακές πόλεις αυτόν τον καιρό αλλά και σε άλλες μεγάλες πόλεις της χώ-

Προσεχώς... στην Πάτρα

Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας

Δευτέρα 19 Ιουλίου
ΧΑΡΙΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

Ρωμαϊκό Ωδείο

Η κορυφαία Ελληνίδα ερμηνεύτρια Χάρης Αλεξίου σε μια μοναδική γιορτή του ελληνικού τραγουδιού που περιλαμβάνει όλες τις νέες και παλαιότερες αξεχαστες επιτυχίες της.

Στο πλευρό της ο εκλεκτός τραγουδοποιός Μανώλης Φάμελλος και ορχήστρα σημαντικών μουσικών

Πέμπτη 22 Ιουλίου
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΥΚΤΩΝ ΕΓΧΟΡΔΩΝ & DEBORAH MYERS -
ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Ρωμαϊκό Ωδείο

Η θαυμάσια ορχήστρα νυκτών εγχόρδων του Δήμου Πατρέων υπό τη διεύθυνση του Θανάση Τσιπινάκη συμπράττει με την εκλεκτή ερμηνεύτρια Deborah Myers σε ένα ρεπερτόριο με τραγούδια, μιούζικαλ, κλασικού ρεπερτορίου, ξένου κινηματογράφου και ελληνικού τραγουδιού.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ

Δευτέρα 26 Ιουλίου

«ΠΑΜΕ ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ»
ΕΥΗΚΟΟΝ ΜΕΛΟΣ & ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΕΚΚΑΣ

Το καταξιωμένο τοπικό σύνολο «Ευήκοον Μέλος» με τον μελωδικό ήχο των μαντολίνων, της μάντολας, του ακορντεόν, των κιθάρων και του κοντραμπάσου, ντύνει τη φωνή του σπουδαίου Έλληνα ερμηνευτή Βασίλη Λέκκα και της Λένιας Σουμερλή σε ένα πρόγραμμα με συνθέσεις του αξέχαστου Μάνου Χατζιδάκι.

Δέκα χρόνια χωρίς το Μάνο και ένας απ' τους στενοί και αγαπημένους συνεργάτες του, ο Βασίλης Λέκκας ενώνει τις δυνάμεις με τους πατρινοίς καλλιτέχνες σε μια συνασθηματική στιγμή μνήμης.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ

Τετάρτη 28 Ιουλίου

ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΑΔΡΟΜΗ «ΤΡΩΑΔΕΣ» ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

Η κορυφαία αρχαία τραγωδία του Ευριπίδη που στεριώνει γέφυρες ειρήνης και φιλίας των λαών με την σκηνοθετική σφραγίδα του Διαγόρα Χρονόπουλου, μετάφραση Κ.Χ.Μύρη, σκηνικά – κοστούμια Γιάννη Μετζικώφ, μουσική Σταύρου Αρχακού, χορογραφία Νατάσσας Ζούκα, φωτισμούς Νίκου Καβουκίδη. Βοηθός σκηνοθέτη: Δημήτρης Λιγνάδης, μουσική διδασκαλία Νανά Θρασυβουλίδου.

Παίζουν: Άννα Βαγενά, Γιάννης Βούρος, Πέγκυ Τρικαλιώτη, Τάνια Τρύπη, Κατερίνα Λέχου, Δημήτρης Λιγνάδης και συμμετέχει 15 μελής χορός.

Οι «Τρωάδες» φέτος θα ταξιδέψουν στην Τουρκία σε μια μοναδική παράσταση όπου θα φιλοξενηθεί στο Αρχαίο Θέατρο της Τροίας, το οποίο ανοίγει για πρώτη φορά τις πύλες του για να υποδεχτεί θεατρικό έργο.

Τετάρτη 4 Αυγούστου

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ

Η Μαρινέλλα στην Πάτρα με όχημα τη μοναδική της φωνή και αποσκευές τα τραγούδια που όλοι αγαπήσαμε, που σταλιά-σταλιά πέρασαν στις μουσικές μας μνήμες και εξακολουθούν να μας συνεπαίρνουν.

Η αδιαφιλονίκητη μεγάλη κυρία του ελληνικού τραγουδιού μετά την εκπληκτική μουσική παράσταση «Φωνή από Φως» που αποθεώθηκε σε πέντε μαγικές βραδιές στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Τετάρτη 25 Αυγούστου

«ΟΝΕΙΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΑ»
ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΥΚΤΩΝ ΕΓΧΟΡΔΩΝ

Μια ιδέα – σενάριο του Βασίλη Κάντα με επίκεντρο τη ζωή των ναυτικών, σε σκηνοθεσία του Δήμου Αβδελιώδη. Μια μουσική παράσταση με τραγούδια και ποιήματα που θα ερμηνεύσουν οι γνωστοί τραγουδιστές Μανώλης Μητάκης και Μελίνα Κανά και δύο γνωστοί ηθοποιοί και θα σφραγίσει μουσικά η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων του Δήμου Πατρέων.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ

Τετάρτη 1 Σεπτεμβρίου

«ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ»
ΝΙΚΟΣ ΚΥΠΟΥΡΓΟΣ

Το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας παρουσιάζει την μουσική παράσταση του Νίκου Κυ-

Ρωμαϊκό Ωδείο

Ρωμαϊκό Ωδείο

Ρωμαϊκό Ωδείο

Ρωμαϊκό Ωδείο

Ρωμαϊκό Ωδείο

πουργού βασισμένη στον ομότιτλο δίσκο του Δημήτρη Τραγούδια που ο Νίκος Κυπουργός έγραψε στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας για πολλές παιδικές θεατρικές παραστάσεις, τα οποία λειτουργούν αυτόνομα και απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες. Ερμηνεύουν οι Σαβίνα Γιαννάτου, Δώρος Δημοσθένους, Λιζέτα Καλημέρη, Χρόνης Αηδονίδης και ο μαρμάρι Νικόλα Φίσι από την Αλβανία.

Στη παράσταση συμμετέχουν το πατρινό συγκρότημα Γύρι – Γύρι, η Μπάντα του Δήμου Πατρέων και παιδική χορωδία της πόλης.

Συμπαράγωγή: Νίκος Κυπουργός & Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας

Φεστιβάλ Πάτρας του Οργανισμού Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων

Τρίτη 20 Ιουλίου

«Επτά Επί Θήβας»
του Αισχύλου από το Σύγχρονο Θέατρο Αθηνών

Παρασκευή 30 Ιουλίου
«Το ημέρωμα της στρίγγλας»
του W.Shakespeare από το ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας

Κυριακή 1 Αυγούστου
Συναυλία της Ορχήστρας Νέων της Μεσογείου

Δευτέρα 2 & Τρίτη 3 Αυγούστου

«Ανδρομάχη»
του Ευριπίδη από το Αμφι-Θέατρο Σπύρου Ευαγγελόπουλου

Παρασκευή 6 & Σάββατο 7 Αυγούστου
«Ιππόλυτος»
του Ευριπίδη από το Εθνικό Θέατρο

Πέμπτη 12 Αυγούστου
«Φιλοκτήτης»
του Σοφοκλή από το ΔΗΠΕΘΕ Λάρισης

Σάββατο 28 & Κυριακή 29 Αυγούστου

«Τραχινίαιες»
του Σοφοκλή από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος

Παρασκευή 3 & Σάββατο 4 Σεπτεμβρίου
«Λουισιστράτη»
του Αριστοφάνη από το Εθνικό Θέατρο

Κυριακή 5 Σεπτεμβρίου
Συναυλία του Αλκίνοου Ιωαννίδη

Τετάρτη 8 Σεπτεμβρίου
«Εκκλησιάζουσες»
του Αριστοφάνη από το ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης

Το «Χάραμα» στον... αέρα

Συνηθισμένο να αφιερώνει το καλοκαίρι του σε μια εποχή, μια ιδέα ή σε ένα μουσικό κλίμα, το θερινό «Χάραμα» της Πάτρας δημιουργεί και φέτος μια ολοκληρωμένη πρόταση για τη μετάβαση από τη δεκαετία του '70 στο σήμερα. Από το όνειρο στην πραγματικότητα κι από τη νοσταλγία στην επιθυμία, στο «Χάραμα» θα βρίσκονται και φέτος για ένα ακόμη καλοκαίρι ο Λάμπρος Καρελάς, ο Γιάννης Παπαϊωάννου, η Μαρία Ιακώβου, ο Γιώργος Πετρόντοκος και η Χρυσούλα Στεφανάκου, ενώ στη φετινή παρέα προστέθηκαν η Σοφία Τσέρου και η Λίλινα.

Μαζί τους ο σκηνοθέτης Διονύσης Βούτσας (με τη συμμετοχή του Πέτρου Ψωμά) έστησαν μια μουσικοχορευτική αφήγηση στις μνήμες της δεκαετίας του '70. Χορεύουν στο «Χάραμα» και στα σοκάκια του οι: Εύη Αραβιανινού, Γιώργος Κριμπαρόπουλος, Τριάδα Παπαγεωργίου, Patric και Μαριάννα Χρωτοποίουλου.

Προσεχώς... στην Επίδαυρο

Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου

- 23-24/7 «Ανδρομάχη» του Ευριπίδη, *Αμφι-Θέατρο – ΔΗΠΕΘΕ Βόλου*
- 30 – 31/7 «Φιλοκτήτης» του Σοφοκλή, *ΔΗΠΕΘΕ Λάρισας «Θεσσαλικό Θέατρο»*
- 6-7/8 «Μυρμιδόνες, Νηρηίδες, Φρύγες» του Αισχύλου, *Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου*
- 14-15/8 «Ευμενίδες» του Αισχύλου, *Άννα Συνοδινού – ΕΛ. Σκηνή*
- 20-21/8 «Τραχίνιες» του Σοφοκλή, *Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδας*
- 27-28/8 «Πλούτος» του Αριστοφάνη, *ΕΥΜΟΛΠΙΣ*

Μικρή Επίδαυρος

Στις 23 και 24 Ιουλίου το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο μαζί με τη μέτζο σοπράνο Μαρίνα Φιδέλη θα δώσουν δύο μοναδικές συναυλίες με έργα Σούμπερτ, Πουτσίνι, Μητρόπουλου, Μότσαρτ, κ.ά.

Οι εκδηλώσεις θα ολοκληρωθούν με τις δύο συναυλίες του Αλκίνοου Ιωαννίδη στις 30 και 31 Ιουλίου. Μαζί του θα βρίσκεται το φωνητικό κουαρτέτο «Κάμερα» από τη Σόφια, που θα παρουσιάσει μαζί του και παραδοσιακά τραγούδια της Βουλγαρίας.

Προσεχώς... στο Ρίο

Οι νύχτες που έγιναν θεσμός

Με την πίστη ότι οι καλές συνήθειες υπάρχουν για να διατηρούνται, ο Δήμος Ρίου διοργανώνει κι αυτό το καλοκαίρι τις «Νύχτες πολιτισμού», ένα λιτό αλλά περιεκτικό και ιδιαίτερο πρόγραμμα καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού και που έχει τρεις κεντρικές ιδέες. Την ελληνική μουσική, τα παιδιά και τον ελληνικό κινηματογράφο.

Στο πρώτο σκέλος, συναντήσαμε ήδη το **Θανάση Πολυκανδριώτη στη Γιορτή Κερασιού** (19 Ιουνίου), ενώ στις 10 Ιουλίου η **Νένα Βενετσάνου** ήταν η φετινή προσκεκλημένη στο μεταμεσονύκτιο ραντεβού που κάθε καλοκαίρι ζωντανεύει τον υπέροχο χώρο της Αγίας Μαρίας στα Σελλά.

Η τελευταία συναυλία του προγράμματος έχει προγραμματιστεί

για τις 30 Αυγούστου, στο Φρούριο του Ρίου. Εκεί, απέναντι από την Πανσέληνο του Αυγούστου η **Ελευθερία Αρβανίτικη** θα μας μεταφέρει στις καλύτερες γωνιές του ελληνικού τραγουδιού, έχοντας πλάι της όπως πάντα μερικούς από τους καλύτερους Έλληνες μουσικούς και νέους τραγουδιστές.

Όμως το μεγαλύτερο ενδιαφέρον (ίσως επειδή είναι και μια μοναδική στιγμή μέσα στον ορμητικό των καλοκαιρινών φεστιβάλ ανά την επικράτεια) παρουσιάζει η εκδήλωση με την οποία ο Δήμος του Ρίου θα αποχαιρετίσει το καλοκαίρι και θα υποδεχθεί το φθινόπωρο.

Η «Πολιτεία για Παιδιά», μια σταθερή αξία στις καλοκαιρινές «Νύχτες πολιτισμού» θα διαρκέσει φέτος από 1 – 5 Σεπτεμβρίου και ευρισκόμενη ανάμεσα στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες θα έχει ως βασική ιδέα την ισότητα ανάμεσα σε όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος και θρησκείας.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος το Φρούριο του Ρίου θα μετατραπεί σε μια Πολιτεία, με τα παιδιά να έχουν το ρόλο των πολιτών που έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις και που φυσικά έχουν όλα όσα είναι απαραίτητα σε μια κανονική πολιτεία. Γεμάτη από εργαστήρια, εκθέσεις, παραστάσεις και παρουσιάσεις παραμυθιών, τα παιδιά θα μάθουν και θα ενημερωθούν για την αναγνώριση της διαφορετικότητας και θα προβληματιστούν για την παροχή ίσως δικαιωμάτων στα παιδιά όλου του κόσμου, αξιοποιώντας για το σκοπό αυτό τις δυνατότητες της τέχνης και του παιχνιδιού.

Για πρώτη χρονιά μάλιστα, η Πολιτεία θα συνεργαστεί και με τη UNICEF σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που τιτλοφορείται «Μην κλέβετε τα όνειρά μου! Σταματήστε τους πολέμους τώρα!» και το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και έκθεση σκίτσων ελλήνων γελοιογράφων με θέμα «Το παιδί και το γέλιο».

Παράλληλα με το πρόγραμμα της UNICEF, θα διοργανωθούν φέτος εργα-

στήρια μάιερ (με αναδρομή και ζωντανή παρουσίαση από τις πρωτόλειες μορφές τους έως και τις σημερινές όπου χρησιμοποιούνται έντονα οι νέες τεχνολογίες), εργαστήριο άχρηστων υλικών, ζωντανή παραμυθιών (με τελευταίο και πιο εντυπωσιακό το ανέκδοτο ακόμα παραμύθι του **Βαγγέλη Ηλιόπουλου** με τίτλο «Η έμπνευσή μου είπε να σας πω 10 παραμύθια και μισό», στο οποίο τα παιδιά καλούνται να συμπληρώσουν το τέλος).

Για την πραγματοποίηση της Πολιτείας, ο Δήμος Ρίου θα συνεργαστεί ακόμα με τις εκδόσεις «Πατάκη», την **Μπαντίνα του Δήμου Πατρέων**, τους λιλιπούτειους μαθητές (έως 7 ετών) του Λυκείου Ελληνίδων Πατρών, το **Φίλιππο Μανδηλαρά** που θα διοργανώσει για πρώτη φορά στην Ελλάδα εργαστήριο δημιουργικής γραφής για παιδιά με θέμα «Φτιάχνω το δικό μου παιχνίδι και το παίζω», καθώς και με το κορυφαίο στο είδος του «Θέατρο Κούκλας») που θα πραγματοποιήσει έκθεση κούκλας με τίτλο «Ονειρικά ταξίδια», με την ευθύνη του Τάκη Σαρή.

Τέλος, οι «Νύχτες πολιτισμού» του Ρίου θα ολοκληρωθούν με ένα διήμερο αφιέρωμα (11 – 12 / 9) στο **Διονύση Παπαγιαννόπουλου**. Το αφιέρωμα θα πραγματοποιηθεί στο Σινέ Κάστρο του Ρίου και θα περιλαμβάνει προβολές ταινιών στις οποίες πραγματοποίησε ο μεγάλος κωμικός, έκθεση φωτογραφίας και αναφορές στο έργο του από ανθρώπους που τον έζησαν και δούλεψαν μαζί του.

Προσεχώς... στην Καλαμάτα

Η Καλαμάτα χορεύει για δέκατη χρονιά

Το Διεθνές Κέντρο Χορού Καλαμάτας, με Πρόεδρο το Δήμαρχο Καλαμάτας κ. Γεώργιο Κουτσούλη και Καλλιτεχνική Διευθύντρια την κ. Βίκυ Μαραγκοπούλου, οργανώνει το 10ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας από τις 16 έως τις 25 Ιουλίου 2004, εορτάζει τα 10 χρόνια ζωής του, και είναι αφιερωμένο σε μια σπουδαία γυναίκα-ζωντανό μύθο του σύγχρονου χορού την Τρίσα Μπράουν.

Φεστιβάλ Χορού, και φέτος- όπως πάντα- υποστηρίζει και προβάλλει την ελληνική δημιουργία μαζί με τη διεθνή.

Παράλληλα δε με τις παραστάσεις προγραμματίζεται και σειρά προβολών video-dance μεγάλων καλλιτεχνών και χορευτικών παραστάσεων.

Λίγα λόγια για τις φετινές συμμετοχές

Η Τρίσα Μπράουν είναι μία από τις μεγαλύτερες χορογράφους του αιώνα, που δικαίως την έχουν ονομάσει «έρευνα του μεταμοντέρνου χορού». Η αμερικανίδα χορεύτρια και χορογράφος αποδεικνύει σπάνια ανθεκτικότητα στο πέρασμα του χρόνου όχι μόνο ως ακαταπόνητη εξερευνητήρια, αλλά και ως αληθινή «ποιήτρια της κίνησης» για περισσότερα από σαράντα χρόνια.

Γιάν Φαμπρ, ο ιδιοφυής πειραματιστής των σκηνικών τεχνών.

Αν το φιλότεχνο ελληνικό κοινό γνωρίζει τον εικαστικό Γιάν Φαμπρ, ήρθε η ώρα να ανακαλύψει τον μεγάλο πρωταγωνιστή της φλαμανδικής χορευτικής σκηνής. Προσκεκλημένος του φεστιβάλ για πρώτη φορά στην Ελλάδα ως πολυεπίπεδος δημιουργός έρχεται να μας αποκαλύψει το μοναδικό του ταλέντο να περιδιαβαίνει διαφορετικές μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης με την ίδια πάντα πειστικότητα και εμπάθουση. Παρουσιάζει τον «Άγγελο Θανάτου», εγκατά-

σταση/χοροθέατρο, σε δική του σύλληψη, σκηνοθεσία και δραματουργική επεξεργασία.

Τα πολλά πρόσωπα του γαλλικού χορού: από τον Φιλίπ Ντεκουφλέ ως τον Ζερόμ Μπελ.

Ο Φιλίπ Ντεκουφλέ έγινε γνωστός σε όλο τον κόσμο από την επιτυχία της τελετής έναρξης των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 1992 (Αλιπερτίβιλ, Γαλλία). Με το έργο του «Σόλο» ανοίγει η αυλαία του 10ου Φεστιβάλ. Ο Ντεκουφλέ αντλεί όλη την έμπνευσή του από τον κόσμο του ταϊρκού και τη γοητεία της γραφής του προκύπτει από τη θαυνοδία χορού, σινεμά και μουσικών κλιπ.

Στην αντίπερα όχθη και πιο συγκεκριμένα στο ρεύμα της αμφισβήτησης του χορευτικού θεάματος ανήκει ο εννοιακός χορογράφος, Ζερόμ Μπελ. Η παράσταση *The Show must go on* (2001) συνοψίζει κατά τον καλύτερο τρόπο, την απόπειρα κατεδάφισης της μυθολογίας του θεάματος που ενστερνίζεται ο Γάλλος δημιουργός. Με κριτική διάθεση, σπαθός του ελαχίστου και του «τίποτε» και με όπλο το έξυπνο χιούμορ αποπειράται να ενεργοποιήσει το θεατή.

Ο σύγχρονος βρετανικός χορός και οι αфро-αμερικανικές επιρροές του.

Το φεστιβάλ υποδέχεται τον Μάικλ Κλάρκ, το αναρχικό παιδί της βρετανικής χορευτικής σκηνής που εδώ και περισσότερα από είκοσι χρόνια συνδυάζει παράτολμα την τεχνική του μπαλέτου με εκκεντρικά κοστούμια, rock μουσική και ευρηματικά σκηνικά. Από φοιτητής της Βασιλικής Σχολής Μιαλέτου του Λονδίνου και εξαιρετικά δημοφιλής ως ανανεωτής του κλασικισμού παρουσιάζει στην Καλαμάτα μαζί με την ομάδα του, σε πρώτη εμφάνιση στην Ελλάδα, το έργο «Ω! Θεά μου».

Στο πνεύμα του χορού πρόκειται να μας μιήσουν με το δικό τους αυθεντικό τρόπο οι χορευτές της Ομάδας Χορού του Έρβιν Λιούις, μιας ομάδας urban dance (χορού της πόλης) από τη Μ. Βρετανία. Η δουλειά του εντάσσεται στη μεγάλη παράδοση που συνέδεσε από τη γέννηση της δεκαετίας του 1970 μέχρι σήμερα την κοιλιακή των έγχρωμων με τον χορό και από τις δυο μεριές του Ατλαντικού.

Οι ελληνικές ομάδες

Πολυγραφότατος και πληθωρικός ο Κωνσταντίνος Ρήγος στα 14 χρόνια της δημιουργικής του πορείας είναι αναμφίβολα από τους στυλοβάτες της άνοιξης του χοροθέατρου στο τοπίο του νέου ελληνικού χορού. «Ο Ταξιδιώτης του Χειμώνα», συμπαραγωγή του Χοροθέατρου του Κ.Θ.Β.Ε με το Χοροθέατρο Οκτάνα το 2003, με το οποίο συμμετέχει στο 10ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας, είναι μια από τις καλύτερες στιγμές του ως σκηνοθέτη και χορογράφου αλλά και μια γόνιμη συνεργασία του με τον Διονύση Φωτόπουλο σε σκηνικά και κοστούμια.

Η περιδιάβαση στον κόσμο του χορού συνεχίζεται με την παρουσίαση των σημαντικότερων χορογράφων του σύγχρονου χορού διεθνώς, οι οποίοι εκπροσωπώντας τα διαφορετικά ρεύματα και τις πολυποικίλες τάσεις της σύγχρονης δημιουργίας συμμετέχουν στις μεγαλύτερες διοργανώσεις χορού.

Ανάμεσα στους χορογράφους και τις χορευτικές ομάδες από Γαλλία, Βέλγιο, Αγγλία, ΗΠΑ το κοινό του 10ου Διεθνούς Φεστιβάλ Καλαμάτας, θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει και το έργο σημαντικών Ελλήνων καλλιτεχνών, δεδομένου ότι το Διεθνές

Η δεύτερη ελληνική ομάδα που συμμετέχει στο φεστιβάλ, η Sinequanon, έχει γράψει τη δική της ιστορία από το 1992 που ιδρύθηκε από πέντε απόφοιτους της Κρατικής Σχολής Χορού, μέχρι σήμερα. Με έμφαση στο πνεύμα της συλλογικότητας αναζητά την ταυτότητά της αρχικά μέσα από αμιγώς κινητικές αναζητήσεις και πειραματισμούς, ενώ τα τελευταία χρόνια το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην ενότητα φόρμιας και περιεχομένου. Στο 10ο Φεστιβάλ θα παρουσιάσουν το έργο τους «Δε με χωρά το τόπος».

Ευήκοον μέλος

Παντρεύοντας τα νυκτά με το ακκορντεόν

Το πάντρεμα του ηχοχρώματος των νυκτών εγχόρδων με το ακκορντεόν μέσα από ένα ρεπερτόριο που προσαρμόζεται ανάλογα είναι η καινοτομία του «Ευήκοον Μέλος», ενός μουσικού συνόλου που μετράει έξι χρόνια ζωής και που ιδρύθηκε στην Πάτρα από επαγγελματίες μουσικούς, που βρήκαν με αυτό τον τρόπο την ευκαιρία να εκφράσουν ανησυχίες που ξεπερνούσαν τις ευκαιριακές συνεργασίες ή την εκπαιδευτική πράξη.

«Επειτα από έντονη παρουσία στο χώρο της μουσικής που είχαμε ο κθένας μας κατά το παρελθόν,ιώθαμε αρκετά ώριμοι να πάρουμε αυτή την απόφαση», μας λέει η Σάνη Πέττα μέλος του συνόλου, το οποίο στις 26 Ιουλίου εμφανίζεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας στο Κάστρο της πόλης, μαζί με το Βασίλη Λέκκα σε ένα πρόγραμμα αφιερωμένο στα δέκα χρόνια από το θάνατο του Μάνου Χατζιδάκι που θα έχει τίτλο «Πάμε μια βόλτα στο φεγγάρι».

Στην παρούσα μορφή, το «Ευήκοον μέλος» αποτελείται από τους Γιώργο Γεωρ-

γιάννη (I Μαντολίνο), Σάνη Πέττα (II Μαντολίνο), Τζωρτζίνα Ροδίτη (II Μαντολίνο), Γιάννη Αναγνωστόπουλο (Μάντολα), Βασίλη Παντελή (Α' Κιθάρα), Παναγιώτη Τζιογκίδη (Β' Κιθάρα), Γεράσιμο Βιτωράτο (Κόντρα Μπάσο) και Ορέστη Ραυτόπουλο (ακκορντεόν).

Για τις ανάγκες των συναυλιών συνεργάζονται και με μουσικούς άλλων οργάνων προσπαθώντας να παρουσιάσουν με τον καλύτερο τρόπο έργα ελλήνων και ξένων συνθετών. Σε αυτό το πλαίσιο έχουν μέχρι τώρα συνεργαστεί με διάφορα σχήματα και καλλιτέχνες, σε εκδηλώσεις της Πάτρας ή άλλων πόλεων, παρουσιάζοντας έργα γραμμένα ειδικά για νυκτά εγχόρδα, είτε διασκευάζοντας γνωστές στιγμές της ελληνικής και ξένης μουσικής.

Στη συναυλία του Διεθνούς Φεστιβάλ θα συμπράξουν με τους Ανδρέα Ζαφειρόπουλο (πιάνο), Ευγενία Βιτωράτου (μελωδικά κρουστά) και Νίκο Φορλίδα (ρυθμικά κρουστά).

Ευρωπαϊκή Ενημέρωση

Μεταξύ του Γραφείου Ενημέρωσης της Ε.Ε. (Info Point Ευρώπη) και του «δ» ξεκινά από αυτό το τεύχος μια συνεργασία με σκοπό την ενημέρωση των αναγνωστών μας σε θέματα που αφορούν τις πολιτικές της Ε.Ε., με έμφαση σε θέματα όπως το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό.

Το Γραφείο Info Point Ευρώπη συστήθηκε το 2000 με ειδική σύμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως αυτοτελές τμήμα της Δ/σης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης και στεγάζεται στην Ακτή Δυμαίων και Δημ. Υψηλάντου 1. (τηλ. 2610 337013-2610 317723).

Σκοπός του Γραφείου είναι η ενημέρωση των πολιτών της Περιφέρειας για Ευρωπαϊκά θέματα όπως για παράδειγμα Πολιτικές, Προγράμματα, Νομοθεσία, Εργασία και Εκπαίδευση στην Ε.Ε. κ.λπ.

Η πληροφόρηση δίδεται σε προφορική, έντυπη και ηλεκτρονική μορφή τόσο στο Γραφείο όσο και εκτός, εφόσον απαιτείται, ενώ λειτουργεί και δανειστική βιβλιοθήκη.

Σχέδιο δράσης για το Περιβάλλον και την Υγεία 2004-2010 *

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξήγγειλε στις 08/04/2004 ένα σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των ασθενειών που προκαλούνται από τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει τη δημιουργία συστήματος σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο θα συγκεντρώνει πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος, του οικοσυστήματος και της ανθρώπινης υγείας.

Στο πλαίσιο του σχεδίου, θα αναληφθούν 13 δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων πρωτοβουλίες για

την καλύτερη κατανόηση της σχέσης μεταξύ περιβάλλοντος και υγείας, καθώς και του τρόπου με τον οποίο η έκθεση του ανθρώπου στο περιβάλλον έχει επιδημιολογικές επιδράσεις. Περιλαμβάνονται, επίσης, ερευνητικές δραστηριότητες, επί παραδείγματι, για το άσθμα και τις αλλεργίες, τις διαταραχές στην ανάπτυξη του νευρικού συστήματος, τα διάφορα είδη καρκίνου και τις ενδοκρινικές διαταραχές. Το σχέδιο δράσης αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν τον πολίτη, καθώς και στην κατάρτιση των ειδικών σε θέματα περιβάλλοντος και υγείας.

Διαρκινά, τέλος, τη δυνατότητα ανάπτυξης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεθόδων βιοελέγχου στον ανθρώπινο οργανισμό. Το εν λόγω σχέδιο δράσης αποτελεί τη βασική συνεισφορά της Επιτροπής στην Τέταρτη Υπουργική Διάσκεψη για το Περιβάλλον και την Υγεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ), η οποία πραγματοποιήθηκε στη Βουδαπέστη, στις 23 - 25 Ιουνίου 2004. Η διάσκεψη είναι αφιερωμένη στο «Μέλλον των Παιδιών».

Βασικά στοιχεία του σχεδίου δράσης

Το σχέδιο, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2004 - 2010, προβλέπει τη δημιουργία ενός συστήματος, το οποίο θα παράσχει στην Επιτροπή τα κατάλληλα μέσα για την ανάληψη δράσης. Βάση αυτού του συστήματος είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των αρ-

*Απόσπασμα από το ενημερωτικό δελτίο MEMO/04/143 της 9ης Ιουνίου 2004 της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε μετάφραση από το Info Point Europe Patras

μοδίων φορέων στους τομείς υγείας, περιβάλλοντος και έρευνας. Το σχέδιο επικεντρώνεται στα εξής:

Πληρέστερη κατανόηση της διασύνδεσης μεταξύ περιβάλλοντος και υγείας και καθορισμός του τρόπου με τον οποίο η έκθεση στο περιβάλλον έχει επιδημιολογικές επιδράσεις. Τα προβλεπόμενα μέτρα περιλαμβάνουν την παρακολούθηση των δεικτών υγείας, του περιβάλλοντος και των διαφόρων τρόπων περιβαλλοντικής έκθεσης των ανθρώπων.

Ενίσχυση των ευρωπαϊκών ερευνητικών δραστηριοτήτων, ιδίως όσον αφορά τις τέσσερις κυριότερες ασθένειες που προκαλούνται από το περιβάλλον: άσθμα, αλλεργίες, διαταραχές στην ανάπτυξη του νευρικού συστήματος, καρκίνος και ενδοκρινολογικές διαταραχές. Το σχέδιο θα αντιμετωπίσει επίσης ορισμένα θέματα που ήλθαν προσφάτως στο προσκήνιο, όπως οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών στην υγεία.

Σύναξη συμπερασμάτων χάρη στη βελτιωμένη πληροφόρηση και δράση, ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, της πληρέστερης ενημέρωσης για τους κινδύνους, καθώς και των ενεργειών κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Πέντε ερωτήσεις για το «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία 2004 – 2010»

Γιατί χρειαζόμαστε το «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία 2004-2010»;

Ο Επιτροπή προώθησε το 2003 μια στρατηγική για το περιβάλλον και την υγεία για να κατανοηθούν καλύτερα και να προσδιοριστούν προβλήματα υγείας σχετιζόμενα με την περιβαλλοντική υποβάθμιση έτσι ώστε να μπορεί να τα αντιμετωπίσει περισσότερο αποτελεσματικά. Το πρόγραμμα δράσης έχει αναπτυχθεί για να βελτιώσει την απαραίτητη βάση πληροφοριών και γνώσεων και να επικυρώσει το συντονισμό μεταξύ των τομέων υγείας, περιβάλλοντος και έρευνας τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία του προγράμματος δράσης δεδομένου ότι πολλές σχετικές με το περιβάλλον πρωτοβουλίες εστιάζουν ήδη στην υγεία;

Δεδομένου ότι η υγεία είναι ένας από τους κύριους οδηγούς της πολιτικής για το περιβάλλον (ο άλλος είναι η προστασία του οικοσυστήματος) πολλά έχουν γίνει ήδη. Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος δράσης είναι να βελτιωθεί ο συντονισμός μεταξύ των τομέων υγείας, περιβάλλοντος και έρευνας προκειμένου να παρασχεθεί μια συστηματική αναθεώρηση της επίδρασης της πολιτικής μας στη βελτίωση των σχετικών με την υγεία αποτελεσμάτων έτσι ώστε να μπορεί να ρυθμιστεί όπως απαιτείται.

Για να κάνουμε αυτό, χρειαζόμαστε βαθύτερη γνώση για τις σχέσεις που συνδέουν τις επιπτώσεις στην υγεία με τις περιβαλλοντικές εκπομπές, συμπεριλαμβανομένων των πηγών ρύπανσης. Το αποτέλεσμα των ενεργειών θα μας δώσει μια περιεκτικότερη εικόνα, και των κινδύνων που το περιβάλλον θέτει στην υγεία και της προόδου προς την εξέτασή τους.

Ποιοι είναι οι τελευταίοι στόχοι της Στρατηγικής και του Σχεδίου δράσης της Ε.Ε. για το περιβάλλον και την υγεία;

Υποστηρίζουν μια μακροπρόθεσμη άποψη όπου οι απώτεροι στόχοι είναι:

- να μειώσουν το φορτίο της ασθένειας που προκαλείται από τους περιβαλλοντικούς παράγοντες στην ΕΕ
- να προσδιορίσουν και να αποτρέψουν τις νέες απειλές υγείας που προκαλούνται από περιβαλλοντικούς παράγοντες
- να ενισχύσει την ικανότητα της Ε.Ε. για τη χάραξη πολιτικής σε αυτό το πεδίο

Ποιες ενέργειες προβλέπονται στο πρόγραμμα δράσης;

Οι ενέργειες 1 – 4 του σχεδίου αφορούν την καλύτερη πληροφόρηση σχετικά με τους δεσμούς περιβάλλοντος-υγείας. Τα μέτρα περιλαμβάνουν

την ανάπτυξη σχετικών δεικτών υγείας, τον αναβαθμισμένο έλεγχο του περιβάλλοντος και τον προσδιορισμό των διαφορετικών διαδρομών μέσω των οποίων οι άνθρωποι εκτίθενται, και τον ανθρώπινο βιοέλεγχο.

Οι ενέργειες 5 – 8 εστιάζονται στην ενίσχυση των ευρωπαϊκών ερευνητικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων ασθενειών προτεραιότητας, το άσθμα/αλλεργία, τις νευρο-αναπτυξιακές διαταραχές, τους καρκίνους και τα ενδοκρινικές διαταραχές. Θα εξετάσει επίσης την καθιέρωση των μεθοδολογικών συστημάτων για τη βελτιωμένη αξιολόγηση του κινδύνου και ένα σύστημα για τον έγκαιρο προσδιορισμό των ανακυπτόντων ζητημάτων όπως τα αποτελέσματα της αλλαγής του κλίματος στην υγεία.

Οι ενέργειες 9 – 13 αφορούν τα συμπεράσματα από τη βελτιωμένη πληροφόρηση και τη δράση. Αυτό θα επιτευχθεί με τη βελτίωση της επαγρύπνησης, την καλύτερη αντιμετώπιση των κινδύνων, και την κατάρτιση και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Με βάση τη βελτιωμένη κατανόηση, η Επιτροπή σκοπεύει να αναθεωρήσει τα υπάρχοντα πολιτικά μέτρα και να τα ρυθμίσει όπου είναι απαραίτητο, με τη συμμετοχή των συμμετεχόντων.

Αποδεικνύεται επιστημονικά η σχέση μεταξύ της περιβαλλοντικής ρύπανσης και της φτωχής υγείας;

Η επίδραση του περιβάλλοντος στην ανθρώπινη υγεία είναι σημαντική. Σύμφωνα με τις πρόσφατες εκτιμήσεις γύρω στο 25 – 33% των ασθενειών παγκοσμίως συνδέεται με τους περιβαλλοντικούς παράγοντες. Ο ισοδύναμος αριθμός για τις βιομηχανοποιημένες οικονομίες όπως οι ΗΠΑ και η Ευρώπη είναι περίπου 15%.

Το ένα έκτο του συνολικού αριθμού περιπτώσεων θανάτου και ασθένειας σε παιδιά μπορεί να αποδοθεί στους περιβαλλοντικούς παράγοντες. Στη Γαλλία, υπολογίζεται ότι μεταξύ έξι και εννέα χιλιάδες αστοί πεθαίνουν πρόωρα κάθε έτος λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επιπλέον, η πρόσφατη αξιολόγηση της κατάστα-

σης του περιβάλλοντος στην Ευρώπη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (περιβάλλον της Ευρώπης: η τρίτη αξιολόγηση) που είναι διαθέσιμη <http://www.eea.eu.int/>, δείχνει ότι:

- στην Ευρώπη, το άσθμα και οι αλλεργίες έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά κατά τη διάρκεια των τελευταίων 50 ετών. Δεδομένου ότι ο γενετικός τύπος των ευρωπαϊκών πληθυσμών έχει παραμείνει ουσιαστικά σταθερός, αυτό δείχνει μια αλλαγή στις περιβαλλοντικές συνθήκες.
- στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνο, συνολικό ετήσιο κόστος του άσθματος υπολογίζεται άνω της ΕΥΡ 3,9 δισεκατομμύρια
- υπάρχει επιστημονική συναίνεση ότι ο περιβαλλοντικός καπνός τσιγάρου αυξάνει τον κίνδυνο καρκίνου πνευμόνων στους μη καπνιστές κατά 20-30%
- στις μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, οι εμπειρογνώμονες υπολογίζουν ότι περίπου 60.000 θάνατοι ετησίως προκαλούνται από τη μακροπρόθεσμη έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση.
- παγκοσμίως, έχει υπολογιστεί ότι 3 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν πρόωρα λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Αν και αυτά και άλλα ερευνητικά αποτελέσματα σαφώς δείχνουν ότι οι περιβαλλοντικοί παράγοντες έχουν επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία πολλά αναμένεται να ανακαλυφθούν για τη σχέση «περιβάλλον – υγεία». Η κύρια ώθηση της στρατηγικής είναι να καλυφθεί αυτό το κενό γνώσης και να στρωθεί το έδαφος για τις νέες πρωτοβουλίες πολιτικών.

Περιβάλλον

4ο ECOCINEMA Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου

www.ecocinema.gr

ecocinema
Ρόδος 1-6 Ιουνίου 2004

ECOCINEMA 2004

Το φεστιβάλ της προσωπικής και κοινωνικής αφύπνισης

της Εύης Γκοτσοπούλου

Από 1 – 6 Ιουνίου το «δόντι» βρέθηκε στη Ρόδο καλεσμένο και φέτος από το Διεθνές Φεστιβάλ Οικολογικού Κινηματογράφου, πιο γνωστού ως Ecocinema. Παρουσιάστηκαν πάνω από 100 ταινίες σε αυτήν την τέταρτη συνάντηση, σε τρεις αίθουσες προβολών, που κάθε μέρα ήταν κατάμεστες από κόσμο.

Οι Ρόδιοι έχουν αγκαλιάσει το θεσμό και το ενδιαφέρον τους φέτος ήταν πολύ μεγαλύτερο από πέρυσι. Στις αίθουσες έβλεπες ανθρώπους κάθε ηλικίας οι οποίοι συμμετείχαν με παρατηρήσεις και ερωτήσεις προς τους σκηνοθέτες σε κάθε ταινία. Εντυπωσιακό ήταν το γεγονός ότι κάθε πρωί που έρχονταν σχολικές τάξεις δημοτικού να παρακολουθήσουν ταινίες, οι μικροί μαθητές ενθουσιάζονταν και συζητούσαν πολύ έντονα αυτά που έβλεπαν. Γενικά, η διοργάνωση φέτος ήταν καλύτερη και η προβολή του φεστιβάλ από τον Τύπο ήταν πολύ μεγαλύτερη από πέρυσι.

Εκτός από τις ταινίες του διαγωνιστικού και του ενημερωτικού τμήματος, το πρόγραμμα φέτος είχε αφιέρωμα στους αιχχόθονες πληθυσμούς με πολύ ενδιαφέροντα ντοκουμέντα αλλά και ταινίες μυθοπλασίας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε για τον Ρόδιο, οι οποίοι κατέκλυσαν το Εθνικό Θέατρο, το αφιέρωμα στη Ρόδο του Μεσοπολέμου. Για πρώτη φορά παρουσιάστηκαν δεκατρείς ταινίες που γυρίστηκαν στη Ρόδο από το 1924 ως το 1941 από το Ινστιτούτο Luce και λειτουργούσαν προπαγανδιστικά υπέρ του φασιστικού καθεστώτος της Ιταλίας.

Επιπλέον η επιτροπή του Ecocinema θέσπισε φέτος ένα καινούργιο βραβείο για τις ταινίες που αφορούν το νερό και τους υγροτόπους. Το βραβείο απονέμεται από τη συνθήκη Ramsar και το Medwet. Οι ταινίες ήταν και πάλι υψηλού επιπέδου και η επιλογή ήταν πραγματικά δύσκολο έργο για τις επιτροπές που αποστέλούνται και φέτος από Έλληνες και ξένους που ασχολούνται είτε με τον κινηματογράφο είτε με το περιβάλλον. Σε γενικές γραμμές πάντως οι επιλογές τους μας βρίσκουν σύμφωνους.

Παρακολουθώντας τις ταινίες αυτές που προέρχονται από όλο τον κόσμο έχεις την ευκαιρία να πληροφορηθείς και να γνωρίσεις τόπους, προβλήματα και καταστάσεις που σε άλλη περίπτωση δεν θα

μπορούσες. «Παρακολουθώ τα φεστιβάλ ντοκουμέντα όχι μόνο όταν ή επειδή είμαι καλεσμένος ως σκηνοθέτης αλλά κυρίως ως θεατής. Με την σχεδόν ανύπαρκτη διανομή τους, μόνο στα φεστιβάλ μπορεί κανείς να δει αυτές τις δουλειές που γίνονται, πιστίψτε με, με πολύ κόπο και χωρίς κανένα όφελος τις πιο πολλές φορές και να συναντήσει προβλήματα που απασχολούν τον κόσμο μας τα οποία χωρίς αυτές τις ταινίες δεν θα γνώριζε ποτέ» δήλωσε ο σκηνοθέτης της ταινίας «Γενέθλια γη – ταξίδι στη γενετική», Archi Baroti. Συνειδητοποιείς ότι η γη δεν είναι καν ένα μεγάλο χωριό. Είναι μια γειτονιά ανθρώπων και τόπων που αντιμετωπίζουν ίδια προβλήματα και έχουν ίδια όνειρα και ανάγκες, είτε ζουν στις ζούγκλες και τις ερήμους της φύσης είτε σ' αυτές των «πολιτισμένων» χωρών.

Αισθάνεσαι συμπολίτης με όλους τους ανθρώπους του πλανήτη από την στιγμή που βλέπεις ότι δεν υπάρχουν σύνορα στα προβλήματα αλλά ούτε και στα συμφέροντα που τα δημιουργούν και ότι υπάρχουν λύσεις και κερδίζονται αγώνες όταν οι άνθρωποι κινητοποιούνται μαζί. «Η αειφόρος ανάπτυξη δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί εάν δεν γίνει πραγματικότητα για όλες τις χώρες του κόσμου» (Erik Gandini, «Το πλεόνασμα»).

Γνωρίζοντας ότι είναι πολύ δύσκολο να συναγωνιστεί κανείς την δύναμη της εικόνας, θα προσπαθήσουμε να σας δώσουμε μια μικρή γεύση από τις ταινίες του 4ου Ecocinema παρουσιάζοντας εδώ μερικές από αυτές χωρίς πρόθεση αξιολόγησης αλλά ως χαρακτηριστικά παραδείγματα όσων παρακολουθήσαμε στη Ρόδο.

Στο πλαίσιο του αφιερώματος «αιχχόθονες πληθυσμοί» παρακολουθήσαμε την ταινία «Η γη των Ντένι» του Πέτρου Κατσάκου. Οι Ντένι είναι ένας αρχέγονος λαός στα βάθη του Αμαζονίου που πριν δύο δεκαετίες ερχόμενος σε επαφή με παράνομους υλοτόμους αποδεκατίστηκε από

τα μικρόβια που τους μετέδωσαν. Από 5000 σήμερα είναι μόνο 700. Η κατάσταση στον Αμαζόνιο έχει ως εξής: τοπική μαφία πουλάει κομμάτια των δασών που ανήκουν σε συγκεκριμένες φυλές προς 0,50 ευρώ το στρέμμα! Η τοπική κυβέρνηση και η κυβέρνηση της Βραζιλίας αδυνατούν να ελέγξουν την κατάσταση. Στα τέλη της δεκαετίας του '90 η Greenpeace μαζί με άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις ξεκινούν έναν αγώνα διάσωσης των Ντένι και χαρτογράφησης της γης τους γιατί αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να προστατευτούν από τους καταπατητές. Ο αγώνας αυτός στέφθηκε με επιτυχία το 2003, όταν το Συνταγματικό Δικαστήριο της Βραζιλίας κατοχύρωσε την συγκεκριμένη γη ως «Η γη των Ντένι».

Ο Πέτρος Κατσάκος ήταν ανεξάντλητη πηγή πληροφοριών για τον Αμαζόνιο αλλά και για το πως ακριβώς δουλεύουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που συχνά αντιμετωπίζονται με καχυποψία. Αξίζει να αναφέρουμε εδώ μια στιγμή προσωπικής εξομολόγησής του. «Σε μια συζήτηση που είχα με έναν Βραζιλιάνο εθελοντή και όντας κουρασμένος και λίγο έξω από το πρόβλημα του είπα: «Και γιατί θα πρέπει να με νοιάζει εμένα αν εξαφανιστούν 700 άνθρωποι από τον Αμαζόνιο; Τι θ' αλλάξει;» «Δεν ξέρω για σένα. Εμένα πάντως αν καταρρεύσει ο Παρθενώνας, θα με νοιάξει!». Δεν αναρωτήθηκα ποτέ πια. Κατάλαβα ότι η πολιτιστική κληρονομιά κάθε λαού είναι πολύ σημαντική και για όλους τους άλλους».

Σοκαριστικό το ντοκυμαντέρ «Παρασκήνιο: Ανθρώπινο Δυναμικό, Μπουένος Άιρες 2002» της Marije Meerman που καταγράφει τα τελευταία επεισόδια ενός καθημερινού τηλεοπτικού σόου όπου δύο άνθρωποι μετά από επιλογή εκατοντάδων υποψηφίων ανταγωνίζονται για μια θέση εργασίας λίγων μηνών! Παρουσιάζεται η τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι Αργεντινοί αλλά και τα αίτια που οδήγησαν στην εξαθλίωσή τους. Παρακολουθώντας την ταινία αδυνατείς να πά-

ρεις θέση απέναντι στην ύπαρξη του συγκεκριμένου ριάλιτι. Για πολλούς είναι ο μόνος τρόπος να επιβιώσουν έστω και για λίγο. Συνειδητοποιείς ακόμα, σε σχέση και με άλλες ταινίες, ότι το αναμφισβήτητο δικαίωμα στην εργασία δεν διασφαλίζεται πλέον πουθενά στον κόσμο! Τραγική ειρωνία! Οι άνθρωποι που δούλευαν για την πραγματοποίηση του σόου, απολυμένοι οι ίδιοι από μεγάλα κανάλια της Αργεντινής όπου δούλευαν σε δημοσιογραφικές εκπομπές, λίγες εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση του ντοκυμαντέρ βρέθηκαν άνεργοι αφού το σόου αδυνατούσε να συνεχιστεί για οικονομικούς λόγους!

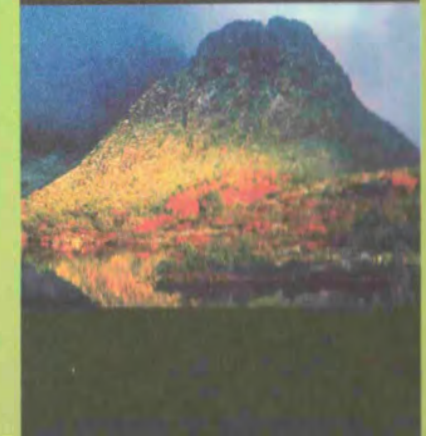
Η Franny Armstrong με την ταινία «Πνιγμένοι» μας μεταφέρει στην Ινδία και μας παρουσιάζει μέσα από την προσωπική ιστορία μιας οικογένειας, τα σοβαρά προβλήματα που έχουν δημιουργήσει τα φράγματα σ' αυτή τη χώρα. Σε 50 χρόνια τα περίπου 2500 φράγματα έχουν εκτοπίσει 16.000.000 οι οποίοι ενώ είχαν λάβει υποσχέσεις μετεγκατάστασης, κατέληξαν στις παραγκουπόλεις των μεγαλουπόλεων και το νερό των φραγμάτων στα εργοστάσια μεγαλοβιομηχανών. Παρακολουθούμε την άρνηση μιας οικογένειας να εγκαταλείψει την γη της μπροστά στο νεοαινεγερθέντο φράγμα Narmada, τις κινητοποιήσεις των κατοίκων, την αποσιώχηση της Παγκόσμιας Τράπεζας αλλά και άλλων μεγάλων εταιριών από τη χρηματοδότηση του φράγματος όταν πληροφορούνται το τι συμβαίνει ακριβώς, την κωλυσιεργία της κυβέρνησης, τις παράνομες αποφάσεις των δικαστηρίων που αψηφούν προκλητικά ακόμα και την παγκόσμια κοινότητα. «Όταν μας πλησίασαν οι άνθρωποι του τόπου (διανύοντας τεράστιες αποστάσεις και φεύγοντας για πρώτη φορά από τον τόπο τους) και μας εξέθεσαν το πρόβλημα, ξεκινήσαμε καινούργια έρευνα. Ανακαλύψαμε ότι τα στοιχεία που μας είχαν παρουσιάσει οι αρμόδιοι της κυβέρνησης ήταν ψευδή. Το ποτάμι για το οποίο μιλούσαν δεν υπήρχε! Το φράγμα δεν γι-

νόταν να διοχετεύσει νερό στις περιοχές που ανέφεραν» λέει ο εκπρόσωπος της Παγκόσμιας Τράπεζας. «Το νερό θα φτάσει μόνο μέχρι 4 μεγάλες πόλεις και θα διοχετευτεί στις βιομηχανίες. Η διαχείριση των φυσικών πόρων είναι το νέο πεδίο εξουσίας. Η συσσώρευσή τους σημαίνει συσσώρευση δύναμης» παρατηρεί η Αρουντάτι Ρόι, γνωστή συγγραφέας που αγωνιζόταν μαζί με τους κατοίκους και έχει επανειλημμένα απειληθεί η ζωή της. Αγωνιζόταν, γιατί το 2003 το φράγμα ολοκληρώθηκε. Οι κάτοικοι δεν έχουν φύγει ακόμα γιατί σε μια περιοχή συχνών βροχοπτώσεων, δεν έβρεξε φέτος!

Στην περίπτωση όμως της ταινίας «Άγρια ομορφιά» του Scott Millwood οι δύο μεγαλύτεροι φωτογράφοι της παρθένας φύσης της Αυστραλίας καταφέρνουν μέσα από τις εικόνες τους να κινητοποιήσουν τον κόσμο και να σώσουν από την καταστροφή την Τασμανία. Στην ταινία πάλι «Οι αδερφοί Μπίλμιπ - οι άνδρες που σκότωσαν το πασχαλινό αυγό» βλέπουμε ότι η προσπάθεια δύο μόνο ανθρώπων στάθηκε αρκετή για να κινητοποιηθεί μια ήπειρος αλλά και πολλοί ακόμα άνθρωποι από όλο τον κόσμο και να σωθεί το Μπίλμιπ, ιθαγενές ζώο της Αυστραλίας μέρος της ιστορίας και της παινίδας της.

Σε ένα άλλο πεδίο εξόντωσης τώρα, αυτό του ανθρώπου από άνθρωπο, παρακολουθούμε στην ταινία «Πύλα - Αυτοί που πάντα έμεναν μαζί» την συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο μοναδικό χωριό που παρέμεινε εκτός διαίρεσης στην Κύπρο το 1974. Είναι η Πύλα που βρίσκεται στη «Νεκρή Ζώνη» και δεν αντιμετώπισε ποτέ τον ξεριζωμό. Η ταινία καταγράφει την συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων που δεν καταλαβαίνουν τι σημαίνει προσπάθεια ειρηνικής συνύπαρξης γιατί πάντα, παρά τις διαφορές τους, αυτό έκαναν. Μέσα από την καταγραφή, με χιούμορ και ευαισθησία, της ζωής του χωριού, συνειδητοποιείς τον παραλογισμό, την τραγικότητα αλλά και την γελοιότητα που χαρακτηρίζει γεγονότα όπως το Κυπριακό.

Θεωρούμε ότι το μήνυμα όλων των ταινιών του 4ου Ecocinema εκφράζεται πολύ εύστοχα στο τραγούδι της ταινίας «Οι πυροσβέστες» του Somaratne Dissanayake. «Αυτή η γη δεν είναι ούτε δική μου ούτε δική σου. Είναι δική μας, είναι των ζώων και των φυτών. Ας τη διατηρήσουμε, ας την προστατεύσουμε, ας τη ΧΑΦΟΥΜΕ!».

Θα ξαναγίνει το φεστιβάλ...

**Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις για το Περιβάλλον
συναντήθηκαν στην Αγία Παρασκευή**

Την ανάληψη μιας μεγάλης εκστρατείας και κινητοποίησης, σ' όλα τα επίπεδα, για να αναβαθμιστεί η Αγία Παρασκευή, η οποία υπέστη αλλοιώσεις από τα μεγάλα έργα, ανήγγειλε ο Δήμαρχος της Πόλης κ. Αντώνης Σιδέρης, μιλώντας — επ' ευκαιρίας της Ημέρας Περιβάλλοντος — στο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Περιβαλλοντικών Οργανώσεων που οργάνωσε ο Δήμος στις 5 & 6 Ιουνίου στην κεντρική πλατεία της Αγίας Παρασκευής.

Κατά τη διάρκεια του διήμερου παρουσιάστηκαν:

- Δράσεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρα ανάπτυξη του, σε 15 εκθεσιακά περίπτερα, με τη συμμετοχή Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (W.W.F. – ΔΡΑΣ.Ε. – Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης – ΠΑΚΟΕ – ΔΙΩ – Εταιρεία Προστασίας Φύσης & Οικοανάπτυξης – ΠΕΕΚΠΕ – Ελληνικό Κέντρο Περιθαλψής Αγρίων Ζώων, Τοπικών φορέων (Πρόσκοποι – Οδηγοί – Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Συλλόγων (Ζωόφιλοι – Κοινοπέικου – Τσακού – Επιτροπή Αγώνα Υμηττού – Επιτροπή Ειρήνης – ΕΜΕΠΑΠ).
- Διαγωνισμός για την ανάδειξη της πλέον φιλο-περιβαλλοντικής δράσης με θέμα: Κοινωνία Πολιτών και Κοινωνική Οικονομία, με αξιολογητές εκπαιδευτικούς από: το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος & Βιωσιμότητας, το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης

1η θέση: Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης.

2η θέση: ΔΡΑΣ.Ε.

3η θέση: W.W.F.

4η θέση: ΠΑΚΟΕ.

- Παράλληλες εκδηλώσεις – παρουσιάσεις 9 σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της Αγίας Παρασκευής από τις δράσεις τους στα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και με Νομαρχιακά προγράμματα.
- Ημερίδα με θέμα: Κοινωνία Πολιτών και Κοινωνική Οικονομία, όπου 15 εκπρόσωποι Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων παρουσίασαν τις απόψεις και τις θέσεις τους.

Με αφορμή την επιτυχημένη διήμερη εκδήλωση, η

οποία συγκέντρωσε το ενδιαφέρον εκατοντάδων πολιτών, ο κ. Σιδέρης αναφέρθηκε στα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Αγία Παρασκευή και την προσπάθεια που θα καταβάλει ο Δήμος για να επιτύχει:

- Την προστασία του Υμηττού από οποιαδήποτε παρέμβαση (ήδη σταματήσαμε, είπε, την ανοικοδόμηση κτίσματος στην Ναυτική Βάση του Αγίου Ιωάννου).
- Την παραχώρηση του καταπατημένου χώρου από το Δημόκριτο και την διεκδίκηση και άλλου χώρου στο Δήμο από το Υπουργείο Γεωργίας.
- Την διεκδίκηση από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. χώρου παρκάρισματος σε κάθε σταθμό του Μετρό.
- Τη δρομολόγηση γραμμής τρόλεϊ από Ακαδημίας στην Αγία Παρασκευή και από Αγία Παρασκευή, μέσω Χαλανδρίου, στην οδό Κηφισίας.
- Τη διεκδίκηση επίσης από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. της δημιουργίας ζώνης πρασίνου στην οδό Παναγούλη.
- Τη ρύθμιση της υπόθεσης του κτήματος Ιόλα.

Κατά την τελετή λήξης, μετά τις εισηγήσεις του Δημάρχου Αγίας Παρασκευής κ. Αντώνη Σιδέρη, μίλησε ο Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος κ. Βασίλης Ζορμπάς, ο οποίος πρότεινε το φεστιβάλ να γίνει θεσμός και δεσμεύτηκε για την επανάληψή του, όπως ομόφωνα όλες οι δημοτικές παρατάξεις το αιτιολογήθηκαν.

Η Αντιδημαρχία Περιβάλλοντος φροντίζει ώστε τα αποτελέσματα του 1ου Πανελληνίου Φεστιβάλ Μ.Κ.Ο. (προτάσεις – δράσεις – πρακτικά ημερίδας) να εκδοθούν σε βιβλίο, το οποίο θα αιτοτελέσει οδηγό για Μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές δράσεις, με στόχο να μοιραστεί σ' όλη τη μαθητική κοινότητα της πόλης μας.

Βραβεύτηκαν τιμητικά: η πρώτη δράση που ανέδειξε ο διαγωνισμός, τρεις δημότες για την προσφορά τους για μια «καθαρή πόλη»: Λικιαρδοπούλου Μαρία (Ελβετίας 6, Αϊ Γιάννης), Σπυρόπουλος Παναγιώτης (Αργυροκάστρου 10, Κοντόπευκο), Γεωργίου Δημήτριος (Ελ. Βενιζέλου 8, Τσακός), καθώς και με αναμνηστικά διπλώματα όλοι οι συμμετέχοντες.

Πού θα βρω το «δ»;

ΠΑΤΡΑ

Βιβλιοπωλεία

Αχαϊκές Εκδόσεις
Γνώση
Γωνιά του βιβλίου
Ελληνικά Γράμματα
Μεθενίτης
Παπασωτηρίου
Πολύεδρο
Πρωτοπορία
ROAD
Τροχός

Καφέ – Μπαρ – Μεζεδοπωλεία

Δημαρχείο
Διεθνές
Εγκώμιο
Εμπορικό
Θεατράκι
Κεντρικό
Παναχαϊκό
Rocky Racoon
Πάρκο της Ειρήνης
Πάρωδος
Blue Monday
Cinema
Σταθμός
Χασομέρι

Δισκοπωλεία

Discover
Musical
Sticky fingers

Ξενοδοχεία

Αστήρ
Βυζαντινό
Πόρτο Ρίο
Πριμαρόλια
Galaxy
Patra Palace

Λίθουσις τέχνης – Ωδεία

Δημοτική Πινακοθήκη
«Μηλοπούλη»
Παλαιό Δημοτικό Νοσοκομείο
Σταφιδασοθήκες Μπάρι
Δημοτικό Ωδείο
Ωδείο Μότσαρτ
Ωδείο Πατρών – Φιλαρμονική Εταιρεία
Ελληνικό Ωδείο
Πατραϊκό Ωδείο
Πολυφωνική Χορωδία
Σχολή Μουσικής Πράξης
Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων

Άλλοι χώροι

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου
Δημοτική Βιβλιοθήκη
Info Center
Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου
Βιβλιοθήκη ΑΤΕΙ Πάτρας
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

ΑΙΓΙΟ

Κινηματογράφος «Απόλλων»

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

Εμιλέιος Μουσική Σχολή
Καφέ «Αρωμα»
Παπαχαρλαλάμειος Βιβλιοθήκη

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Βιβλιοπωλείο – Πρακτορείο Ν. Τεμπονέρα
Βυζαντινό Μουσείο
ΤΕΙ Ζακύνθου

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Βιβλιοπωλείο «Δωδώνη»
Βιβλιοπωλείο «Ενδοχώρα»
Καφέ – μπαρ «Πορτρέτο»

της Γεωργίας Καρύδη

«Αγαπημένου Μαριά»

Με ρώτησες κάτι στο 'Άλλο-σου γράμ

Γιατί ζυγρα-

φίζω πάνω σε κίτρινο χαρ

Πάντως σε άκουσα, και τώρα
ζυγραφίζω μόνο σε άσπρο, με κίτρινες ρίγες.

Άμα μάθω και τις λέξεις όλες,

δεν θα χρειάζομαι χαρτί καθόλου,

θα σου τις στέλνω σκέτες,

ή θα βρω ένα καινούριο

χαρτί, πιο γλυκό.

Εχθές βγήκα με τον Πέτρο,

πέρασαμε πολύ ωραία, κι έπειτα

γυρίσαμε στο σπίτι.

Αγαπημένου Μαριά, πότε θα γυρίσεις;

Θέλω να σε σκοτώσω.

Σου στέλνω

Σου στέλνω πολλά φαντάσματα
2 μαγικά
Κι 1 λουλούδι.

Κασσάνδρα».

«Τάγραδες όλα Γιαγιά»

«Τάγραδες όλα Γιαγιά»

Το κείμενο είναι
απόσπασμα από το
μυθιστόρημα της
Μαργαρίτας Καρα-
πάνου «Η Κασσάν-
δρα και ο Πύκος»

Η Γιαγιά είναι όμορφη κι ακίνητη.

...να μπλε χαρτιά-της.

...μοιάζουν σαν λουλούδια μες στη ζάχαρη.

...θα πάρω ένα να το φάω.

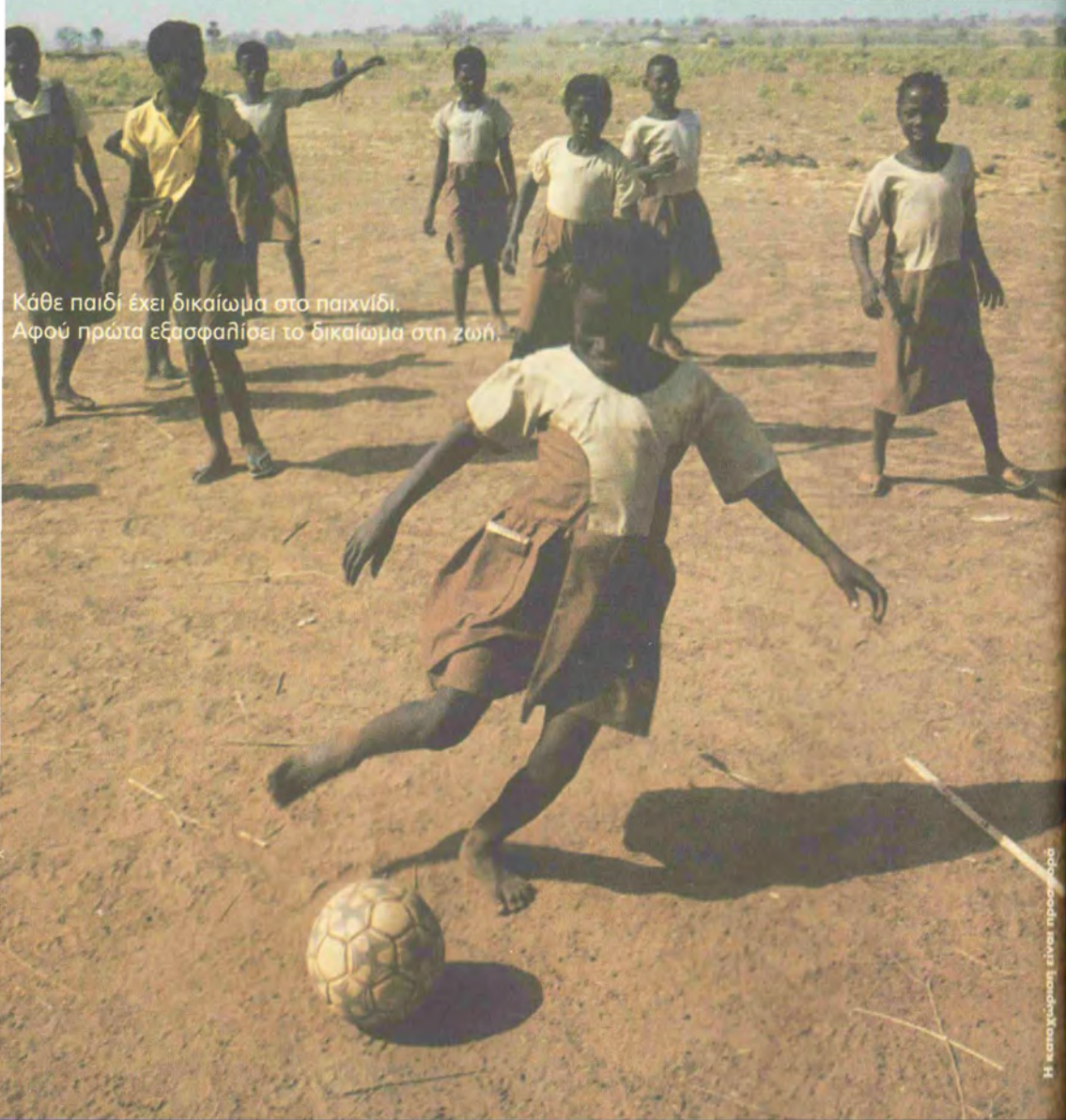
ΨΑΞΟΥ
62% POLYAMIDE
17% VISCOSE
10% ELASTANE
CUS-SET
100% COTTON
EXCLUSIVE OF
TRIMMING

Μυρίζει κι αυτή ωραία, και

το δωμάτιό-της είναι σαν μια τούρτα,

πως μ' αρέσει όταν στέλ-
νουμε το γράμμα,
είναι σαν να τρώω γλυκό.
να τρώω γλυκό.

Η Γιαγιά χαιδεύει το χρυσό μολύβι, προμένει...

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στο παιχνίδι.
Αφού πρώτα εξασφαλίσει το δικαίωμα στη ζωή.

Η καταχώρησή είναι προαιρετική

Τα παιδιά του αναπτυσσόμενου κόσμου, όπως όλα τα παιδιά, θέλουν να μπορούν να παίζουν. Όμως, πιο πολύ θέλουν να έχουν σπίτι, λίγο φαγητό και καθαρό νερό, να μπορούν να πάνε στο γιατρό και στο σχολείο. Αυτά τα παιδιά και οι οικογένειές τους χρειάζονται την υποστήριξή μας. Η ActionAid, με το πρόγραμμα Αναδοχής, σας δίνει τη δυνατότητα με 22 ευρώ το μήνα να δώσετε σ' ένα παιδί και σε όλους τους ανθρώπους της κοινότητας που ζει, χιλιάδες λόγους να χαμογελάουν.

act:ionaid
Ελλάς

Θέλω να συμμετέχω στο πρόγραμμα Αναδοχής Παιδιού της ActionAid.

ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΔΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Τ.Κ. ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΟΙΚΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμπληρώστε και ταχυδρομήστε αυτό το κουπόνι στην ActionAid Ελλάς, Φαλήρου 52, 117 41 Αθήνα, ή αποστείλτε το στο fax: 210 92 12 376, για να σας στείλουμε το ενημερωτικό μας υλικό. Για περισσότερες πληροφορίες, καλέστε στο 801 11 22 8466.

act:ionaid
Ελλάς

email: mail@actionaid.gr, www.actionaid.gr

ΠΑΤΡΑ 2006

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΑ

ΕΥΡΩΠΗΣ

Φώς Πολιτισμού

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

6 χρόνια γεμάτα ζωή

Το φθινόπωρο μαζί με το ανανεωμένο δόντι
μία έκδοση με τις καλύτερες στιγμές μας